

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ
ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

THE STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN BASIC JAPANESE LANGUAGE
THROUGH MNEMONIC TECHNIQUES AND
COOPERATIVE LEARNING FOR THE 4th GRADE
STUDENTS OF CHIANGMAI RAJABHAT
UNIVERSITY DEMONSTRATION
SCHOOL

สุภารัตน์ สมบัติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2565

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียน
คู่มือน้ำของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1

ผู้วิจัย

นางสาวสุภารัตน์ สิทธิ

สาขาวิชา

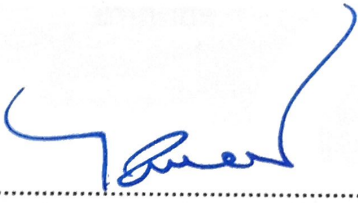
การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

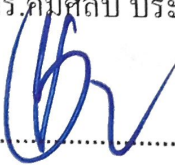
อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

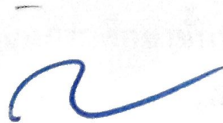
คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้นำการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

วันที่ ๓๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566

อธิการบดีของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผู้วิจัย : สุภารัตน์ สมบัติ

สาขาวิชา : หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี มณีโกศล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

: รองศาสตราจารย์สนธิ สัตโยภาส

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่น, เทคนิคช่วยจำ, การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

The Title : The Study of Learning Achievement in Basic Japanese Language through Mnemonic Techniques and Cooperative Learning for the 4th Grade Students of Chiangmai Rajabhat University Demonstration School

The Author : Sudarat Sombat

Program : Curriculum and Instruction

Thesis Advisors : Assoc. Prof. Dr. Chatree Maneekosol Chairperson
: Assoc. Prof. Sanit Sattayopas Co – advisor

ABSTRACT

The purposes of this research were: to study and compare pre-test and post-test scores in Basic Japanese Language learned mnemonic techniques and cooperative learning management for the 4th grade students of Chiangmai Rajabhat University Demonstration School, and to study the students' satisfaction in learning Basic Japanese Language through Mnemonic Techniques and Cooperative Learning. The sample were 30 grade 4 students of Chiangmai Rajabhat University Demonstration School, attained by cluster random sampling method. The research instruments used in this study included lesson plans, a learning achievement test and a students' satisfaction questionnaire. Statistics used for data analysis were mean, standard deviation and t-test dependent sample.

The results of the research were found as follows: The 4th grade students' post-test scores in Basic Japanese Language were higher than their pre-test scores at 0.01 statistical significance level. The satisfaction of the students learned Basic Japanese Language through Mnemonic Techniques and Cooperative Learning was at a high level.

Keywords: Achievement in Basic Japanese Language, Mnemonic Techniques, Cooperative Learning

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี มณีโกศล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ สนิท สัตโยภาส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเท ของอาจารย์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เสริมศรี ไชยศรี ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์กรุณา กลจักรวังคัษมา อาจารย์ยัทธิบุญ ศรีอุทัย อาจารย์ประจำ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และ อาจารย์กาญจนา อินตะขัติ ครูชำนาญการ (ค.ศ.2) โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย เชียงใหม่ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครูอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ต่าง ๆ อันเอื้อต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและตอบแบบสอบถาม จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโยชน์อันพึงได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ขอมอบเป็นกตเวทิตาแด่บิดา มารดา คณาจารย์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัย จนสามารถทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จไปได้ด้วยดี และเป็นตัวอย่างการศึกษาสำหรับผู้สนใจต่อไป

สุดาร์ตน์ สมบัติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ข
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
กรอบแนวคิดการวิจัย	10
2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ	
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น)	12
ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	22
เทคนิคช่วยจำ (Mnemonic)	28
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)	37
แผนการจัดการเรียนรู้	49
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	60
ความพึงพอใจในการเรียนรู้	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	81

	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	84
รูปแบบการวิจัย	84
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	85
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	85
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล	94
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	95
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลัง เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	97
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีต่อ การเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	104
5 สรุปอภิปรายผล ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ	107
สรุปผลการวิจัย	107
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	113
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	124
ภาคผนวก ก	124
ภาคผนวก ข	130
ภาคผนวก ค	150
ประวัติผู้วิจัย	187

สารบัญตาราง

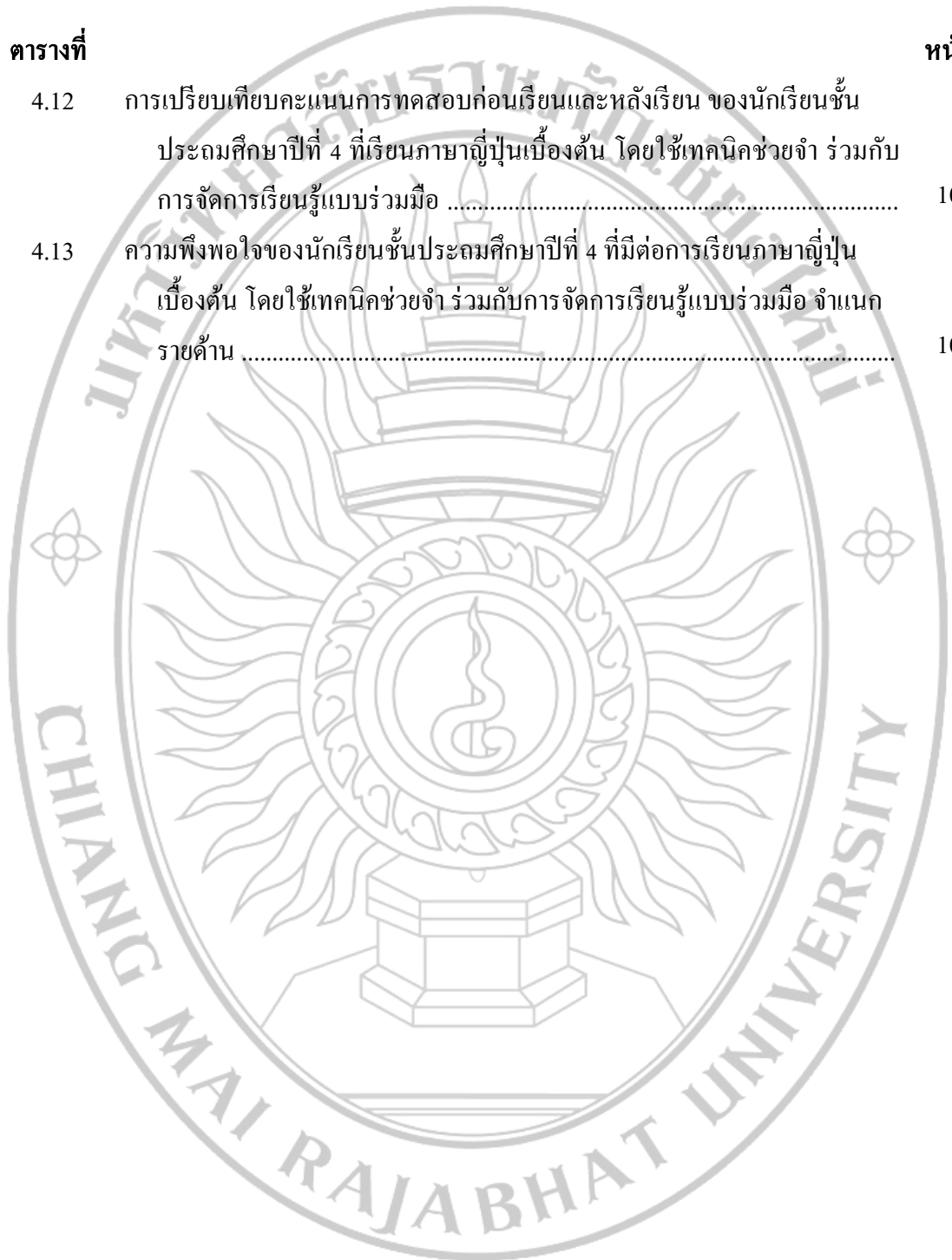
ตารางที่	หน้า
2.1	สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น 16
2.2	แสดงผลการเปรียบเทียบตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 20
2.3	การเปรียบเทียบอักษรโรมันจิ อักษรฮิระงานะ และอักษรคะตะคะนะ 23
2.4	การวิเคราะห์ประเภทของเทคนิคช่วยจำร่วมกับตัวอย่างการนำไปใช้ 35
2.5	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน 48
2.6	การเปรียบเทียบองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ 55
2.7	สรุปการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 72
3.1	รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน 84
3.2	โครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 87
3.3	โครงสร้างการใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในแผน การจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 88
3.4	การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้ เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 92
4.1	คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านความรู้ความจำ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 98
4.2	การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านความรู้ความจำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิค ช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 98
4.3	คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการฟัง ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.4	การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการฟัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิค ช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	99
4.5	คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการพูด ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	100
4.6	การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิค ช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	100
4.7	คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการอ่าน ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	101
4.8	การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิค ช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	101
4.9	คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการเขียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	102
4.10	การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิค ช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	102
4.11	คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.12	การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	103
4.13	ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น เบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำแนก รายด้าน	104

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	10
2.1	ผังมโนทัศน์ของสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาญี่ปุ่น	19
2.2	การทอ้งจำทศท้ง 8	31
2.3	องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	46
2.4	ความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์	75
2.5	รูปแบบขั้นตอนการเกิดควมพึงพอใจ	78
3.1	รายละเอียดการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้	90
3.2	รายละเอียดการปรับเปลี่ยนรูปแบบของสื่อ/แหล่งเรียนรู้และชิ้นงาน/ภาระงาน ..	91
3.3	คำชี้แจงสำหรับนักเรียนในการเข้าและออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) ผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meetings	91

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาแม่ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ในฐานะพลเมืองของสังคมโลกที่ต้องมีทักษะความเป็นนานาชาติ (Internationalization Skill) และทักษะภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Skill) เพราะการมีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาได้มากกว่าหนึ่งภาษาเป็นกุญแจสู่ความสำเร็จของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นในด้านการศึกษาเล่าเรียนหรือการงานอาชีพ ซึ่งนอกจากภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาสากลและมีบทบาทสำคัญแล้ว ภาษาอื่นก็มีความสำคัญต่อการสื่อสารเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาของประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่จะเพิ่มพูนความสำคัญตามขนาด และอิทธิพลของเศรษฐกิจ ด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบัน การเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญมากต่อการรับมือกับภาวะการแข่งขันทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ดังจะเห็นได้จากการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาคต่อประชาคมโลก ดังนั้น เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนที่เต็มรูปแบบในอนาคต สิ่งประเทศไทยต้องเพิ่มขีดความสามารถของคนในชาติ เพื่อรองรับการขยายตัว ทางเศรษฐกิจ การเรียนรู้และความร่วมมือระหว่างประเทศคือการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถทางภาษา เพื่อใช้ในการสื่อสาร การศึกษาและการประกอบอาชีพ ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นถึงความจำเป็นจึงได้กำหนดนโยบายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 1)

จากความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาหนึ่งที่ได้รับความสนใจ เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่แพร่หลายไปทั่วโลกและมีบทบาทสำคัญทางด้านเศรษฐกิจกับนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จากผลการสำรวจของสถาบันการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2558 พบว่าประเทศไทยมีจำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น 173,817 คน มีจำนวนสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่น 606 แห่ง

และมีจำนวนครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น 1,911 คน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลสำรวจในปี พ.ศ. 2555 พบว่า จำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น จำนวนสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นและจำนวนครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าภาษาญี่ปุ่นได้รับความนิยมและเป็นที่น่าสนใจในประเทศไทย (Japan Foundation, 2016, p. 9-17) อีกทั้งจากสถิติของสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ที่สรุปจำนวนคนญี่ปุ่นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2545 มีจำนวน 25,329 คน และในปี พ.ศ. 2555 มีจำนวน 51,767 คน (สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย, 2557, น. 2) จากจำนวนดังกล่าว พบว่าคนญี่ปุ่นที่เข้ามาพำนักระยะยาวในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นสองเท่าในระยะเวลา 10 ปี โดยรวมตัวกันอยู่ตามเมืองใหญ่ ๆ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 ของคนญี่ปุ่นในการพำนักระยะยาว ดังนั้น จึงมีโอกาสใช้ภาษาญี่ปุ่นกับคนญี่ปุ่นในจังหวัดเชียงใหม่ในระดับมาก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็น 1 ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ 4 ประการ คือ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษาความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ซึ่งภาษาญี่ปุ่นก็ได้บรรจุอยู่ในหลักสูตรฉบับนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 210) โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ในการแสวงหาความรู้ ในการประกอบอาชีพและในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และยังสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมของไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้น ได้กำหนดให้การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม วิสัยทัศน์ของชุมชนโลก ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก อันจะนำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจการเมืองการปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น นอกจากนี้ ยังมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตอีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 220)

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอื่นที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่นในช่วงแรกนั้น สถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรขึ้น เนื่องจากไม่มีหลักสูตรเฉพาะตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จึงทำให้มาตรฐานการเรียนรู้มีความแตกต่างกัน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ภาษาญี่ปุ่นให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นไปตามมาตรฐานสากลของเจ้าของภาษา จึงได้จัดทำ มาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศขึ้น โดยกำหนด ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้เป็นขั้นปี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการนำไปออกแบบ บทเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสภาพการเรียน การสอนในโรงเรียน โดยจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาญี่ปุ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสามารถสื่อสารขั้นพื้นฐานอย่างมี ประสิทธิภาพตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงออก สามารถใช้ภาษาใน การแสวงหาความรู้ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราววัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา เพื่อเข้าถึงปรัชญา วิถีคิดและวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น สามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิด และวัฒนธรรมไทยด้วยภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์ และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น. 2)

จากการประชุมสัมมนาครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นที่จัดโดยสถาบันเจแปนฟาวนด์ชัน เมื่อปี พ.ศ. 2554 เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น พบว่า การสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ ในฐานะภาษาที่สองหรือสามนั้น เป็นเรื่องยากที่จะให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ตลอดจนสามารถใช้ ภาษาญี่ปุ่นสื่อสารได้ด้วยระยะเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งปัญหาที่พบมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมในการ ใช้ภาษา เมื่อเรียนภาษาญี่ปุ่นแล้วผู้เรียนไม่มีโอกาสนำความรู้ที่ได้รับในห้องเรียนไปใช้ในการ สื่อสารได้จริงในชีวิตประจำวัน อีกทั้งการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น มักจะยึดติดกับตำราเรียน และ การสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ รวมถึงยังมุ่งเน้นตัวภาษามากเกินไป เช่น เน้นการท่องจำ คำศัพท์และไวยากรณ์เป็นหลัก แต่ไม่ได้ส่งเสริมให้นำความรู้ที่ได้มาใช้สื่อสารจริงในชีวิตประจำวัน จึงเป็นการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการสำหรับผู้เรียน ส่งผลให้การเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร (สุมาลี วังทรายทอง, 2562, น. 3) นอกจากนี้ อุปสรรคแรกของผู้เรียนส่วนใหญ่ คือ การต้องท่องจำตัวอักษรฮิรางานะให้ได้ในเวลา อันจำกัด เนื่องจากมีรูปร่างแตกต่างกับพยัญชนะไทย มีจำนวนตัวอักษรมาก หากจำไม่ได้ก็จะส่งผล ต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นในลำดับต่อไป เช่น ไม่สามารถจำคำศัพท์ได้ ซึ่งหากผู้สอนผลักระนี้ให้แก่ ผู้เรียนเพียงอย่างเดียว อาจเป็นเรื่องยากลำบาก เนื่องจากผู้เรียนไม่มีหลักในการจำ และอาจจะทำให้ ผู้เรียนท้อแท้ หมดความสนใจในภาษาญี่ปุ่น (วัชร สุธะระ, 2559, น. 30) ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า

ทำอย่างไรจึงจะช่วยให้ผู้เริ่มต้นเรียนภาษาญี่ปุ่นสามารถจดจำตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นได้

การจำ (Memory) เป็นทักษะที่สำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการใช้ชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะในการเรียนรู้ เพราะมนุษย์ต้องใช้การจำเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น การเป็นคนที่มีทักษะการจำที่ดีจะช่วยให้สามารถจดจำสาระและรายละเอียดของข้อมูลหรือเนื้อหาต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ และสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นออกมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น จึงจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะความจำให้สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุดตามศักยภาพของแต่ละคน (นรรักษ์ ฝันเชิธร, 2562, น.1) อีกทั้งความจำเป็นพื้นฐานลำดับแรกของกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดของบลูม (Bloom's Taxonomy of Learning) เมื่อจำและเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ จะสามารถต่อยอดการเรียนรู้ในขั้นที่สูงขึ้น ซึ่งการเรียนรู้ในบางสาขาบางวิชายังมีความจำเป็นต้องใช้การจำอยู่มาก เพราะผู้เรียนบางคนไม่อาจเข้าใจได้ หรืออาจไม่ทราบความหมายที่เรียนในขณะเรียน แต่จำเป็นต้องเรียนในเนื้อหานั้น การใช้วิธีท่องจำจึงเป็นวิธีการเรียนที่ดีที่สุดสำหรับเนื้อหานั้น โดยเฉพาะการเรียนภาษา (กฤษณ์มณฑ์ วัฒนาณรงค์, 2553, น. 4) ในการเรียนการสอนภาษาให้ประสบความสำเร็จ นักวิชาการหลายท่านได้ทำวิจัยและค้นหากลยุทธ์เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ภาษา ซึ่งการจำเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนจดจำเกี่ยวกับตัวอักษรและคำศัพท์หรือข้อความตามที่ได้รับถ่ายทอดมา ถือเป็นกลยุทธ์ในการเรียนภาษาโดยตรง (โชติกันต์ ใจบุญ, 2559, น. 32)

จากความสำคัญของการจำกับการเรียนภาษาดังกล่าวข้างต้น เทคนิคการสอนในปัจจุบันที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาการเรียนภาษา คือ เทคนิคช่วยจำ (Mnemonic) เป็นหลักการที่พยายามหาวิธีการจำให้ง่ายขึ้น สะดวก แม่นยำ รวดเร็วและพัฒนาไปจากระบบปกติจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิคช่วยจำ พบว่า การสอนเทคนิคช่วยจำให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถระลึก (Recall) สิ่ง que เรียนรู้แต่ละบทได้ดีกว่าการท่องซ้ำ ๆ (Rehearsal) โดยไม่มีความหมาย ฉะนั้น จึงมีการแนะนำให้ครูสอนเทคนิคช่วยจำแก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเก็บสิ่งที่เรียนรู้ไว้ในความทรงจำได้นาน ๆ (สุรางค์ ไข้วตระกูล, 2554, น. 271) ดังจะเห็นได้จากหนังสือ Hiragana in 48 minutes เป็นหนังสือเรียนอักษรคันนะเล่มแรกที่น่าสนใจด้วยวิธีคิดเชื่อมโยงภาพกับเรื่องราว (IS 連想法) โดยอักษร I ย่อมาจาก Image (ภาพ) และ S ย่อมาจาก Story (เรื่องราว) ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และจดจำอักษรคันนะได้เร็วขึ้น เป็นการสอนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นในระยะเวลาสั้น ๆ โดยใช้การคิดเชื่อมโยงภาพกับเรื่องราวเข้าด้วยกัน ซึ่งวิธีคิดเชื่อมโยง (Association Method) พัฒนามาจากวิธีใช้คำสำคัญ (Keyword Method) เป็นเทคนิคการจำที่สำคัญวิธีหนึ่งในการเรียนภาษาต่างประเทศ (Oxford, 1990) สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข (2555, น. 96) ที่สรุปไว้ว่า วิธีคิดเชื่อมโยงสามารถลดภาระในการเรียนตัวอักษรคันนะให้กับผู้เรียนได้

เนื่องจากวิธีนี้ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน มีหลักช่วยในการจดจำตัวอักษร ทำให้จำง่าย เข้าใจง่าย รวมทั้งส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกประสบความสำเร็จในการเรียน สามารถเชื่อมโยงไปสู่แรงจูงใจในการเรียนขั้นต่อไป ประกอบกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้เด็กเรียนตามความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทุกการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้และนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ซึ่งการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดี คือ การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุมาลี วังทรายทอง (2562, น. 79) ที่มีข้อสรุปทำนองเดียวกันว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค (Team - Games – Tournament : TGT) มีความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เพราะรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกันผลัดกันเป็นผู้นำ ได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคม มีความตื่นตัวและสนุกสนานกับการเรียนรู้ตลอดเวลา จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า การเรียนแบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคม และการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต (ทศนา แหมมณี, 2558, น. 99) โดยอาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 121) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน เริ่มด้วยผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน หลังจากนั้นผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยแต่ละผู้เรียนในกลุ่ม ให้แตกต่างกันในด้านสติปัญญาความถนัดและภูมิหลัง แบ่งจำนวนสมาชิกในกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 6 คน หลังจากนั้นผู้สอนแนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

2. ขั้นสอน ผู้สอนเริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการสอนหรือบรรยายเนื้อหาตามบทเรียน หลังจากนั้นมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้สอนจะอธิบายถึงปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไข คิดวิเคราะห์ หรือหาคำตอบ พร้อมแนะนำแหล่งข้อมูลค้นคว้าหรือให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคิดวิเคราะห์อย่างชัดเจน

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่สมาชิกภายในกลุ่มจะได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การร่วมกันรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ โดยผู้สอนอาจใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมแรง

ร่วมใจที่น่าสนใจและเหมาะสมกับผู้เรียน อีกทั้งสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่มเป็นผู้อำนวยการความสะดวกให้ความกระฉ่งในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยหรือต้องการความช่วยเหลือ

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ สมาชิกภายในกลุ่มจะรายงานผลการดำเนินงานกลุ่ม โดยผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นสามารถซักถามหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น เน้นการตรวจผลงานกลุ่มและผลงานรายบุคคล ในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมสิ่งที่ยังต้องปรับปรุงแล้วจึงทำการทดสอบผลงานอีกครั้ง

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม โดยผู้สอนและผู้เรียน ช่วยกันสรุปบทเรียน ผู้สอนช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ที่จำเป็นหรือไม่ครอบคลุม เพื่อให้บรรลุตาม เป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม ทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควร ปรับปรุงแก้ไข ให้การเสริมแรงโดยการชมเชย หรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และ การให้กำลังใจกับสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

ดังนั้น การนำเทคนิคช่วยจำ (Mnemonic) ซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการเรียนภาษาโดยตรงที่จะช่วยให้นักเรียนจดจำตัวอักษรและคำศัพท์ได้อย่างเป็นระบบ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกัน มีความตื่นตัวและสนุกสนานกับการเรียนรู้ จึงมีความเหมาะสมสำหรับนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนภาษาญี่ปุ่น

ความสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นเด็กวัยเรียนที่อยู่ในช่วงอายุ 6-12 ปี นั้น สหาคุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2557, น. 7) กล่าวว่า เด็กวัยเรียนช่วงนี้ ถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีค่าอย่างยิ่งสำหรับประเทศ เพราะเป็นช่วงที่เด็กเรียนรู้ได้ทุกด้าน ความสามารถที่เพิ่มขึ้นทุกอย่างจะกระตุ้นการทำงานและพัฒนาการของสมอง เป็นช่วงที่เด็กใช้เวลาอยู่ในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ ต้องปรับตัวทั้งด้านการเรียน กฎระเบียบและปรับตัวให้เข้ากับครูและเพื่อน เด็กจะพัฒนาความสามารถอย่างรวดเร็วทั้งร่างกาย จิตใจ ความคิด การใช้ภาษา และการแก้ปัญหา อีกทั้งพัฒนาการด้านภาษาเด็กในวัยนี้จะพูดได้ชัด เข้าใจความหมายของคำและเลือกใช้คำอย่างถูกต้องมากขึ้น เข้าใจประโยคที่ซับซ้อนรวมทั้งความหมายของโคลงกลอน สามารถอ่านจับใจความ อ่านในใจได้ และสามารถวิเคราะห์เรื่องราวที่ได้อ่านหรือฟังมา พร้อมทั้งอธิบายเหตุผล แสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน เชื่อมโยงเหตุผลได้ดี สามารถพูดคุยสื่อสารได้เหมือนผู้ใหญ่ (รวีวรรณ รุ่งไพบรวัช, 2554, น. 108) ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายใต้บันทึกความเข้าใจในข้อตกลงความร่วมมือระดับมหาวิทยาลัยมากกว่า 10 สถาบันการศึกษาในประเทศญี่ปุ่น จึงก่อให้เกิด

โครงการแลกเปลี่ยนด้านภาษาและวัฒนธรรมของนักศึกษาทั้งสองมหาวิทยาลัย จากข้อมูลในรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น พบว่า ในปีการศึกษา 2561 ที่ผ่านมามีโครงการแลกเปลี่ยนฯ ที่นักศึกษาชาวญี่ปุ่นเดินทางมาแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีจำนวนทั้งหมด 7 โครงการ โดยกิจกรรมหลักในทุกโครงการคือการเยี่ยมชม สังเกตการณ์การเรียนการสอน และทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ดังนั้นนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงมีโอกาสใช้ภาษาญี่ปุ่นกับคนญี่ปุ่น และการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นก็มีความจำเป็นเช่นกัน

ด้วยความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคนิคช่วยจำและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมาศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อปูพื้นฐานให้ผู้เรียนมีความรู้ทางภาษาที่หลากหลาย อันเป็นหนทางเพิ่มโอกาสและทางเลือกในการศึกษาต่อในอนาคต ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น และผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมการใช้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้โรงเรียนต่าง ๆ ที่มีความสนใจนำไปปรับใช้ให้เข้ากับความต้องการของแต่ละโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

1. นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะความเป็นนานาชาติ (Internationalization Skill) และทักษะภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Skill)

2. ผู้สอนได้แนวทางในการพัฒนากิจกรรมการสอนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ไปใช้กับสาระ
ภาษาต่างประเทศในระดับชั้นอื่นหรือรายวิชาอื่น ๆ ได้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 3 ห้องเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 รวม 108 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน โดยการสุ่ม
แบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นในระดับพื้นฐานที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตประจำวัน
ของนักเรียน ได้แก่ ตัวอักษรฮิรางานะ คำทักทายภาษาญี่ปุ่น การแนะนำตัว คำและประโยคที่ใช้
ในห้องเรียน และตัวเลขภาษาญี่ปุ่น

ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยใช้เวลาดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 19 ชั่วโมง
โดยชั่วโมงที่ 1 และชั่วโมงที่ 19 ใช้สำหรับการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับการจัดการ
เรียนรู้แบบร่วมมือ

ตัวแปรตาม คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ด้านความรู้ระดับความจำ ด้านทักษะการ
ฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น
2. ความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ระดับความจำ และทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ที่เป็นผลของการใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น หมายถึง เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ได้แก่ ตัวอักษรฮิระงานะ คำทักทาย การแนะนำตัว คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน และตัวเลข

เทคนิคช่วยจำ หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการจำภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ได้แก่ 1) วิธีคิดเชื่อมโยงสำหรับการเรียนรู้เรื่องตัวอักษรฮิระงานะ 2) วิธีใช้บทกลอนช่วยจำ สำหรับการเรียนรู้เรื่องคำทักทาย 3) วิธีใช้รูปภาพช่วยจำ สำหรับการเรียนรู้เรื่องการแนะนำตัว 4) วิธีใช้โมเดลช่วยจำ สำหรับการเรียนรู้เรื่องคำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน และ 5) วิธีสร้างคำช่วยจำจากอักษรตัวแรกของคำ (Acronym) สำหรับการเรียนรู้เรื่องตัวเลข

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการโดยสร้างและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ขั้นที่ 2 ขั้นสอน โดยบรรยาย อธิบายเนื้อหาตามบทเรียน มอบหมายงานแต่ละกลุ่ม ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มโดยใช้เทคนิคช่วยจำ ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ โดยการนำเสนอหน้าชั้นเรียน และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ซึ่งทั้ง 5 ขั้นตอนดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผ่าน โปรแกรม Zoom Cloud Meetings

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ความชอบและไม่ชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่มีต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ วัดโดยใช้แบบวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ครังนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น)

- 1.1 ความสำคัญของภาษาญี่ปุ่น
- 1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.3 สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

- 2.1 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น
- 2.2 คำทักทายภาษาญี่ปุ่น
- 2.3 การแนะนำตัว
- 2.4 คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน
- 2.5 ตัวเลขภาษาญี่ปุ่น

3. เทคนิคช่วยจำ

- 3.1 ความหมายของเทคนิคช่วยจำ
- 3.2 ประเภทของเทคนิคช่วยจำ

4. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- 4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 4.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 4.3 ลักษณะและองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 4.4 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 4.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

5. แผนการจัดการเรียนรู้

- 5.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
- 5.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้
- 5.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
- 5.4 แนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 6.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 6.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 6.4 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 6.5 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. ความพึงพอใจในการเรียนรู้

- 7.1 ความหมายของความพึงพอใจ
- 7.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจ
- 7.3 การวัดความพึงพอใจ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 8.1 งานวิจัยภายในประเทศ
- 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ดังจะได้นำเสนอสาระสำคัญของแต่ละประเด็นตามลำดับต่อไปนี้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น)

การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะภาษาญี่ปุ่นในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเป็นไปตามมาตรฐานสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เนื่องจากภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือกที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นส่วนใหญ่ สภาพของการเรียนรู้จึงไม่ต่อเนื่องเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนและสถานศึกษาจึงประสบความยุ่งยากในการกำหนดขอบข่ายและสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับประสบการณ์ของผู้เรียน ครูจึงต้องมีแนวทางที่ชัดเจนว่า ขอบข่ายการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในแต่ละระดับชั้นควรมีมากหรือน้อยเพียงใด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขึ้นมา

1. ความสำคัญของภาษาญี่ปุ่น

ได้มีผู้ให้ความสำคัญของภาษาญี่ปุ่นไว้ ดังนี้

สมพร โกมารทิต (2548, น. 4) กล่าวว่า ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศในฐานะภาษาที่สองที่มีความสำคัญรองจากภาษาอังกฤษ และได้รับความนิยมเรียนพอ ๆ กับภาษาจีน เนื่องจากธุรกิจและการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ในปีหนึ่ง ๆ มีนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และเป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง มีกำลังเงิน กำลังซื้อที่สูงกว่านักท่องเที่ยวชาติอื่น ๆ อีกทั้งการลงทุนของนักลงทุน ชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยก็เพิ่มมากขึ้นและด้วยเหตุผลที่ต้องติดต่อกำขายกับคนญี่ปุ่น เพราะประเทศญี่ปุ่นจัดเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจประเทศหนึ่ง ก็ยิ่งเพิ่มความสำคัญและความต้องการรู้ภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยมากขึ้น โรงแรม สถานที่ท่องเที่ยว สถานบริการต่าง ๆ ล้วนต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น ดังนั้นการรู้และสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่สองได้ จะเพิ่มโอกาสในการหางานทำง่ายขึ้น ได้งานที่ดีกว่า และเงินเดือนสูงกว่า

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น. 1) ได้กำหนดให้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาทางเลือกสำหรับผู้สนใจในระดับโรงเรียนที่เปิดสอนเป็นโปรแกรมและวิชาเลือกสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเช่นเดียวกับภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่เติบโตและพัฒนาทางอุตสาหกรรม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างรวดเร็วมาก ทำให้ภาษาญี่ปุ่นเป็นที่นิยมและต้องการของตลาดอาชีพมากขึ้น การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นสถานศึกษาต่างจัดทำหลักสูตรเอง ยังไม่มีหลักสูตรเฉพาะตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จึงไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเป็นไปตามมาตรฐานสากลของเจ้าของภาษา จึงจัดทำมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

ธิดิสรณ์ แสงอุไร (2556, น. 1) กล่าวว่า การผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นมีความจำเป็น เนื่องจากความต้องการแรงงานของบริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทยจะเพิ่มสูงขึ้นไปอีก และโอกาสการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในวงการธุรกิจญี่ปุ่นชาวไทยกับชาวญี่ปุ่นก็จะเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน

จากความสำคัญของภาษาญี่ปุ่นดังกล่าวสรุปได้ว่า ภาษาญี่ปุ่นไม่เพียงแต่เป็นภาษาทางเลือกสำหรับผู้สนใจ แต่เป็นภาษาต่างประเทศในฐานะภาษาที่สองที่มีความสำคัญสำหรับคนไทย เนื่องจากธุรกิจและการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้น การผลิต

ทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นจึงมีความจำเป็น การรู้และสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นได้เป็นภาษาที่สองจะเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพของผู้เรียนได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นมีความมุ่งหวังเพื่อพัฒนาให้เกิดผลลัพธ์ 3 ลักษณะ ได้แก่ ความรู้ทางภาษา ทักษะหรือสมรรถนะ และความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ซึ่งสามารถขยายความโดยสังเขปได้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น. 5)

2.1 ความรู้ทางภาษา

2.1.1 รู้และเข้าใจการออกเสียง รู้พยัญชนะและสระ สามารถประสมพยัญชนะกับสระได้ รู้และเข้าใจการออกเสียงต่อเนื่องและการเปลี่ยนเสียง การแยกแยะเสียง สามารถสร้างความเชื่อมโยง ระหว่างเสียง ตัวอักษร และความหมายได้ เมื่อเข้าใจหลักการเบื้องต้นเช่นนี้ จึงสามารถใช้เป็นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนในขั้นสูงขึ้นเป็นลำดับได้ จนสามารถออกเสียงได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติ รวมทั้งออกเสียงด้วยทำนองเสียงและน้ำหนักเสียงเพื่อสื่อสารความหมายพิเศษได้

2.1.2 รู้ตัวอักษรและคำศัพท์ รู้ตัวอักษรและคำศัพท์โดยเริ่มจากส่วนที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน สามารถจำและอ่านตัวอักษรและคำศัพท์ สามารถแยกแยะเสียงอ่าน รูปและความหมายของตัวอักษร เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับคำศัพท์ เข้าใจความหมายของคำศัพท์ในบริบทต่าง ๆ เรียนรู้ และเพิ่มพูนคำศัพท์ใหม่ ๆ จากเรื่องใกล้ตัวและเรื่องราวในชีวิตประจำวันจนถึงเรื่องในสังคมวงกว้าง และข้ามสาระวิชา สามารถเลือกใช้คำศัพท์เพื่อสื่อสารและสื่อความหมายในหัวข้อต่าง ๆ และใช้คำศัพท์ไม่ต่ำกว่า 1,500 คำ

2.1.3 รู้และสามารถใช้ไวยากรณ์ รู้และเข้าใจหน้าที่ของคำที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน เพราะคำศัพท์แต่ละคำจะสื่อความหมายและทำหน้าที่ต่างกัน เมื่อนำมาเรียงกันตามหลักไวยากรณ์จึงจะสื่อความหมายได้ครบถ้วนและกว้างขึ้น ผู้เรียนจึงต้องรู้และเข้าใจหน้าที่ของคำ ได้แก่ คำนาม ลักษณะนาม สรรพนาม บุพบท สันธาน คุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำกริยา กริยาช่วย การซ้ำ คำกริยาและรู้ลำดับของคำ โครงสร้างและรูปประโยคที่ใช้บ่อย ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคอุทาน ประโยคเปรียบเทียบ ประโยคความรวมประเภท ต่าง ๆ ที่ซับซ้อนขึ้นเป็นลำดับ ในบริบทต่าง ๆ รวมทั้งไวยากรณ์อื่น ๆ ที่เป็นแบบแผนสำหรับการสื่อสารที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีทางภาษา เพราะเมื่อผู้เรียนรู้คำศัพท์และความหมายของคำเหล่านั้นไวยากรณ์จะเป็นส่วนที่จัดเรียงคำลงในลำดับตามหน้าที่ที่ถูกต้องของคำนั้น ๆ เพื่อสื่อความหมาย

2.2 ทักษะทางภาษา

2.2.1 มีสมรรถนะทางภาษา เข้าใจและสามารถใช้ทักษะการสื่อสารที่คล่องแคล่วขึ้นเป็นลำดับตามวัยและประสบการณ์ที่สั่งสม ได้แก่ การทักทาย อำลา ขอบคุณ ขอโทษ ชมเชย อวยพร เชื้อเชิญ แนะนำ สอบถาม เตือน เล่าเรื่อง อธิบาย บรรยาย แสดงอารมณ์ความรู้สึก ทำที ความคิดเห็น สนทนาได้ตอบพุดคุยเกี่ยวกับการใช้ชีวิต การเรียน สถานการณ์ ประเด็นทางสังคม และวัฒนธรรม

2.2.2 เข้าใจและสามารถใช้ประเด็นสนทนาจากเรื่องใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน คู่เรื่องใกล้ตัว เช่น ข้อมูลส่วนตัว งานอดิเรก ครอบครัว โรงเรียน ชีวิตการเรียนการดำเนินชีวิต ในสังคมสภาพแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี ประเด็นเกี่ยวกับสังคม ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เรื่องในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

2.2.3 เข้าใจและสามารถสื่อความหมายตรงตัวและความหมายแฝงจับใจความสำคัญใช้ภาษากายหรือสิ่งของ เพื่อช่วยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เขียนความเรียงและจัดกลาภาษาได้อย่างเหมาะสม

2.3 ความรู้และเข้าใจทางวัฒนธรรม

รู้และเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา สามารถเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างกับวัฒนธรรมไทย เช่น ชนชาติ บุคคลสำคัญ เทศกาล ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อศรัทธา มารยาท อาหาร การละเล่น สิ่งประดิษฐ์ วิถีชีวิตในอดีตและปัจจุบัน ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ระบอบการปกครอง และความเป็นไปต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงความเป็นชนชาติและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

1.3 สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น. 1) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาญี่ปุ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสามารถสื่อสารขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพตามในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงออก สามารถใช้ภาษาในการแสวงหาความรู้ ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เพื่อเข้าถึงปรัชญา วิถีคิดและวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น สามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยด้วยภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว สารสำคัญและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการฟัง พูด อ่าน เขียน แลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ดีความ สรุปความนำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม	มาตรฐาน 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
	มาตรฐาน 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ
	มาตรฐาน 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสารความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาญี่ปุ่นตามแบบแผนและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา รู้และเข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของภาษาต่างประเทศที่เรียนกับของไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม	มาตรฐาน 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของภาษาต่างประเทศที่เรียนและนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
	มาตรฐาน 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของภาษาต่างประเทศที่เรียนและวัฒนธรรมของไทยและนำไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการเชื่อมโยงความรู้อย่างมีความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน	มาตรฐาน 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้
สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก การใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก	มาตรฐาน 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม มาตรฐาน 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัด

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น. 7) กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไว้ดังนี้

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่าง ๆ คำชี้แจงคำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงคำประโยค ข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรองและบทละครสั้นตามหลักการอ่าน อธิบายและเขียนประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กับประโยค และข้อความที่ฟังหรืออ่าน จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
2. สนทนาและเขียนได้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว เหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคม และสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม พูดและเขียน เพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องหรือประเด็นต่าง ๆ ข่าว เหตุการณ์ที่ฟังและอ่าน พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ อย่างมีเหตุผล

3. พุดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่าง ๆ ตามความสนใจ พุดและเขียนสรุปใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่องกิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ พุดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ ทั้งในท้องถิ่น สังคมและโลก พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

4. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะสมกับระดับของบุคคล เวลา โอกาสและสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของญี่ปุ่น อธิบายหรืออภิปรายเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อและขนบธรรมเนียมและประเพณีของญี่ปุ่น เข้าร่วม แนะนำและจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

5. อธิบาย เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวน สุภาษิตและบทกลอนของภาษาญี่ปุ่นกับภาษาไทย วิเคราะห์ อภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อและวัฒนธรรมของญี่ปุ่นกับของไทยและนำไปใช้อย่างมีเหตุผล

6. ค้นคว้าสืบค้น บันทึก สรุปและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และนำเสนอด้วยการพุดและการเขียน

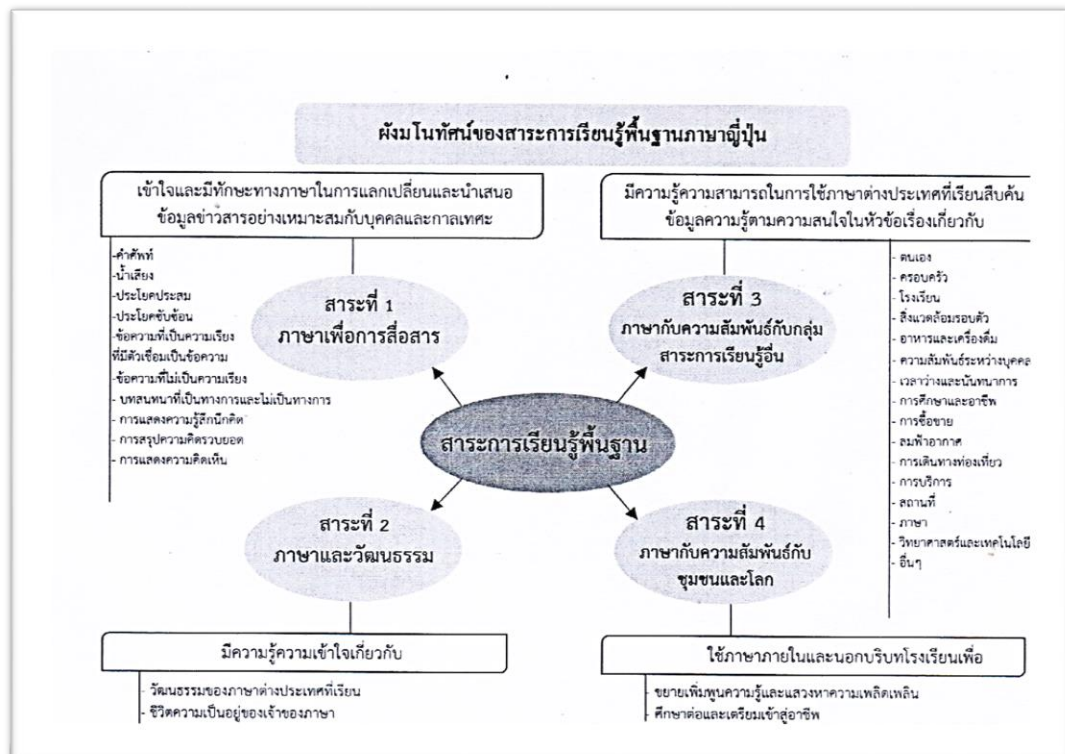
7. ใช้ภาษาญี่ปุ่นสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

8. ใช้ภาษาญี่ปุ่นสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์และสรุปความรู้หรือข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติเป็นภาษาญี่ปุ่น

9. มีทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่น (เน้นการฟัง พุด อ่าน เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่าง และนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทาง ท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอื่น ๆ ที่จำเป็นตามสถานการณ์

10. ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อนสื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ออกแบบหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นให้มีเนื้อหาสาระสำหรับการเรียนรู้ภาษา ซึ่งแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งเป็นไปตามหลักการและมาตรฐานสากลของการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาต่างประเทศ รายละเอียดปรากฏดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ผังโน้ตทัศน์ของสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาญี่ปุ่น

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น. 4

จากการศึกษาเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สรุปได้ว่า สาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ถูกออกแบบให้มีเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ภาษา โดยแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบตัวชี้วัดชั้นปีและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อกำหนดเนื้อหาในการวิจัย จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ ตัวอักษรฮิรางานะ คำทักทายภาษาญี่ปุ่น การแนะนำตัว คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน และตัวเลขภาษาญี่ปุ่น ซึ่งอยู่ในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน 1.1 และมาตรฐาน 1.2 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ผลการเปรียบเทียบตัวชี้วัดชั้นปีและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4		ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4		เนื้อหา ในการวิจัย
ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร				
มาตรฐาน ศ 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล				
1. ปฏิบัติตามคำสั่งและคำขอร้องง่าย ๆ ที่ฟังหรืออ่าน	- คำสั่ง คำขอร้องที่ใช้ในห้องเรียนและในชีวิตประจำวัน	1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำง่าย ๆ ที่ฟังหรืออ่าน	- คำสั่งและคำขอร้องที่ใช้ในห้องเรียนและคำแนะนำในการเล่น เกม การวาดภาพหรือการทำอาหารและเครื่องดื่ม	คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน
2. อ่านออกเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน	- ตัวอักษร อิระงะนะ คะตะคะนะ และคันจิ - หลักการอ่านออกเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความ	2. อ่านออกเสียง คำ สะกดคำ อ่านกลุ่มคำ ประโยค ข้อความ ง่าย ๆ และบทพูด เข้าใจหวัะ ถูกต้องตามหลักการอ่าน	- คำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ บทพูด เข้าใจหวัะและการสะกดคำ - การใช้พจนานุกรม - หลักการอ่านออกเสียง	ตัวอักษร อิระงะนะ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4		ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4		เนื้อหา ในการวิจัย
ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	
3. เลือกและระบุ ภาพตรงตาม ความหมายของ คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความ สั้น ๆ ที่ฟังหรือ อ่าน	- คำ กลุ่มคำ ประโยคหรือ ข้อความเกี่ยวกับ เรื่องใกล้ตัว เช่น ตนเองครอบครัว โรงเรียน อาหาร เครื่องมือ	3. เลือก/ระบุ ภาพหรือ สัญลักษณ์ หรือ เครื่องหมาย ตรงตาม ความหมาย ของประโยค และข้อความ สั้น ๆ ที่ฟังหรือ อ่าน	- กลุ่มคำ ประโยค เดี่ยว สัญลักษณ์ เครื่องหมาย และความหมาย เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและ นันทนาการ สุขภาพ และสวัสดิการ การซื้อ-ขาย และลม ฟ้า อากาศ	1. ตัวเลข ภาษาญี่ปุ่น
มาตรฐาน ค 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ				
1. พูดได้ตอบ ด้วยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการ แลกเปลี่ยนข้อมูล เกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่าง ๆ ใกล้ ตัวและ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวัน	1. ภาษาที่ใช้ใน การสื่อสาร ระหว่างบุคคล เช่น คำทักทาย 2. ภาษาที่ใช้ บอกข้อมูล เกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่าง ๆ ใกล้	1. พูด/เขียน ได้ตอบในการ สื่อสาร ระหว่างบุคคล	1. บทสนทนาที่ใช้ใน การทักทาย กล่าวลา ขอบคุณ ขอโทษ การพูดแทรกอย่าง สุภาพ ประโยค/ ข้อความที่ใช้แนะนำ ตนเอง เพื่อน	คำทักทาย ภาษาญี่ปุ่น การแนะนำ ตัว

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4		ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4		เนื้อหา ในการวิจัย
ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	
	ตัวและ สถานการณ์ ต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน		และบุคคลใกล้ชิด และสถานการณ์ตอบ รับ	

ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น เป็นการศึกษาเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นขั้นพื้นฐาน ซึ่งพื้นฐานของการเรียนภาษาญี่ปุ่น จะเริ่มตั้งแต่ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น คำทักทายเบื้องต้น คำศัพท์ จำนวนที่ใช้ในห้องเรียน ตัวเลข ตลอดจนคำศัพท์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าไว้ ดังนี้

1. ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น

ตัวอักษรเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการเรียนภาษาเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้เขียนแทน คำพูด ชนทุกกลุ่มต่างมีคำพูดใช้สื่อสารในกลุ่ม ชาวญี่ปุ่นก็มีตัวอักษรญี่ปุ่นที่ใช้เขียนภาษาญี่ปุ่น 4 รูปแบบ (ทชิรุ โอะ โยชิโกะ, 2545, น. 1) ดังนี้

อักษรโรมันหรือโรมันจิ เป็นอักษรแทนเสียงภาษาญี่ปุ่นโดยใช้อักษรในภาษาอังกฤษเป็นเกณฑ์ เช่น

“HON”	อ่านว่า ฮง	แปลว่า หนังสือ
“MIKAN”	อ่านว่า มิคัง	แปลว่า ส้ม
“HITO”	อ่านว่า ฮิโตะ	แปลว่า คน

อักษรฮิระงานะ มีทั้งหมด 46 ตัว เป็นอักษรแทนเสียงซึ่งดัดแปลงมาจากภาษาจีนรูปแบบหวัด (Sooshotai) อันเป็นรูปแบบที่มีการแปลงรูปและลดจำนวนขีดของอักษรจีนในบรรดา รูปแบบทั้งหมด มักจะใช้ในการเขียนคำศัพท์ญี่ปุ่นแท้ ใช้แทนเสียงอ่านของอักษรคันจิ และใช้เป็นคำช่วยหรือส่วนท้ายของกาล (Tense) ภาษาญี่ปุ่น เช่น

“わたし” อ่านว่า วะตะชิ แปลว่า ฉัน
 “あなた” อ่านว่า อะนะตะ แปลว่า คุณ
 “さかな” อ่านว่า สะคะนะ แปลว่า ปลา

คะตะคะนะ เป็นอักษรแทนเสียงซึ่งดัดแปลงมาจากอักษรจีน โดยตัดบางส่วนออก ใช้เขียนคำภาษาต่างประเทศ ชื่อสถานที่ต่างประเทศ ชื่อคนต่างประเทศ ชื่อสัตว์ เช่น

“バナナ” อ่านว่า บะนะนะ แปลว่า กกล้วย
 “タイ” อ่านว่า ไท แปลว่า ประเทศไทย
 “スダーさん” อ่านว่า สุดาซัง แปลว่า คุณสุดา

ตารางที่ 2.3 การเทียบอักษรโรมันจิ อักษรฮิระงานะ และอักษรคะตะคะนะ

a	あ	ア	i	い	イ	u	う	ウ	e	え	エ	o	お	オ
ka	か	カ	ki	き	キ	ku	く	ク	ke	け	ケ	ko	こ	コ
sa	さ	サ	shi	し	シ	su	す	ス	se	せ	セ	so	そ	ソ
ta	た	タ	chi	ち	チ	tsu	つ	ツ	te	て	テ	to	と	ト
na	な	ナ	ni	に	ニ	nu	ぬ	ヌ	ne	ね	ネ	no	の	ノ
ha	は	ハ	hi	ひ	ヒ	fu	ふ	フ	he	へ	ヘ	ho	ほ	ホ
ma	ま	マ	mi	み	ミ	mu	む	ム	me	め	メ	mo	も	モ
ya	や	ヤ				yu	ゆ	ユ				yo	よ	ヨ
ra	ら	ラ	ri	り	リ	ru	る	ル	re	れ	レ	ro	ろ	ロ
wa	わ	ワ										o	を	ヲ
n	ん	ン												

ที่มา : ทชิรุโอะ โยชิโกะ, 2545, น. 3

อักษรคันจิหรืออักษรจีน เป็นอักษรที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นในประเทศจีนเมื่อครั้งโบราณและยังคงใช้กันอยู่ในปัจจุบัน อักษรนี้เข้ามาพร้อมกับวรรณกรรมเก่าแก่ และถูกใช้เขียนแทนคำใน

ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งอักษรแต่ละตัวมีความหมายในตัวมันเอง และมีเสียงอ่าน 2 แบบ ซึ่งได้แก่ เสียงอ่านแบบจิน (On-yomi) กับเสียงอ่านแบบญี่ปุ่น (Kun-yomi) เช่น

“日本語” อ่านว่า นิสงโกะ แปลว่า ภาษาญี่ปุ่น

ทั้งนี้ สามารถเขียนประโยคภาษาญี่ปุ่นด้วยอักษรคันนะ (อักษรฮิระงานะและอักษรคะตะคะนะ) อย่างเดียวได้ แต่ใช้อักษรคันจิเขียนเพียงชนิดเดียวไม่ได้ ซึ่งปกติจะใช้ อักษรฮิระงานะ อักษรคะตะคะนะ และอักษรคันจิปนกันประโยค เช่น

คันจิ ฮิระงานะ คะตะคะนะ คันจิ ฮิระงานะ
私 は タイ 人 です。

จากการศึกษาตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นข้างต้น สรุปได้ว่า ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น มี 4 รูปแบบ ซึ่งรูปแบบที่ใช้ในการเขียนคำศัพท์ญี่ปุ่นแท้ คือ ตัวอักษรฮิระงานะ ผู้เรียนที่เริ่มต้นเรียนตัวอักษรญี่ปุ่น จะเริ่มเรียนอักษรฮิระงานะก่อน จากนั้นจึงเรียนอักษรคะตะคะนะและอักษรคันจิตามลำดับ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกเนื้อหาตามความเหมาะสมของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยกำหนดเนื้อหาให้ผู้เรียนเรียนรู้อักษรฮิระงานะ เพื่อเป็นพื้นฐานในเรื่องตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น

2. คำทักทายเบื้องต้น

ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ปฏิบัติกันมาอย่างยาวนาน สำหรับคนญี่ปุ่นถือว่าการทักทาย (あいさつ) เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะว่าคนญี่ปุ่นมีคำพูดทักทายมากมายทุกสถานการณ์ โดยเริ่มตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งนอนหลับ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าคำทักทายภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นไว้ ดังนี้

คำทักทายเพื่อกล่าวสวัสดิ์

- 1) おはようございます เป็นคำที่ใช้สวัสดิ์ตอนเช้าหรืออรุณสวัสดิ์ ซึ่งใช้พูดกับผู้ใหญ่หรือพูดแบบสุภาพ หากใช้กับเพื่อนที่สนิทหรือคนในครอบครัว จะพูดแค่ おはよう
- 2) こんにちは เป็นคำที่ใช้สวัสดิ์ตอนเที่ยงหรือตอนบ่าย
- 3) こんにちは เป็นคำที่ใช้สวัสดิ์ตอนเย็น
- 4) おやすみなさい เป็นคำที่ใช้สวัสดิ์ตอนกลางคืนใช้พูดก่อนนอนให้ความหมายว่า “ราตรีสวัสดิ์” หากเป็นคนสนิทกันมาก ๆ จะพูดสั้น ๆ おやすみ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระดับความสัมพันธ์ของผู้พูดกับคู่สนทนา

คำทักทายเมื่อเจอกันครั้งแรก

- 1) はじめまして แปลว่า ยินดีที่ได้รู้จักเป็นประโยคสำคัญที่ใช้ในการแนะนำตัว เมื่อเจอกับคู่สนทนาเป็นครั้งแรก เป็นประโยคแรกในการแนะนำตัว

2) わたしは (ชื่อ) です。 แปลว่า ผม/ฉันชื่อ [ชื่อ] ครับ/ค่ะ ใช้เป็นประโยคว่า
はじめまして、わたしは (ชื่อตัวเอง) です。

3) よろしくお願いします。 แปลว่า ฝากเนื้อฝากตัวด้วย เป็นประโยคลงท้าย
ของการทักทายหลังจากการแนะนำตัวด้วย 2 ประโยคข้างต้น

คำทักทายเมื่อออกไปข้างนอก

1) いってきます แปลว่า จะไปแล้วนะ เป็นคำทักทายก่อนออกจากบ้าน ออกไป
ทำงาน โดยคนที่ออกจากไปข้างนอกเป็นผู้พูด เพื่อบอกว่าจะออกไปแล้วนะ

2) いってらっしゃい แปลว่า ไปดีมาดีนะ คนที่อยู่บ้านหรือที่ทำงานจะพูดตอบ
ด้วยประโยค いってらっしゃい เพื่อบอกว่าไปดีมาดีนะ

คำทักทายเมื่อกลับมาถึง

1) ただいま แปลว่า กลับมาแล้วนะ เป็นคำทักทายแรกเมื่อกลับมาถึงบ้านหรือที่
ทำงานเพื่อบอกว่ากลับมาถึงแล้วนะ

2) おかえりなさい แปลว่า เป็นคำทักทายยินดีต้อนรับการกลับมาเพื่อบอกว่า
ยินดีต้อนรับกลับมานะ

คำกล่าวในสถานการณ์ต่าง ๆ

1) ありがとうございます แปลว่า ขอบคุณ เป็นคำขอบคุณที่มีความสุภาพและ
เป็นทางการสามารถใช้คำนี้ได้ในทุกสถานการณ์ ไม่ว่าจะเป็นการทอ้งเที่ยว การทำงานหรือ การ
ได้รับความช่วยเหลือจากคนแปลกหน้า

2) すみません แปลว่า ขอโทษ เป็นการขอโทษในการรบกวนผู้อื่น หรือเป็น
การพูดเพื่ออ้อมตัว หากแปลเป็นภาษาไทยควรแปลตามสถานการณ์ ซึ่งให้ความหมายว่า ขอโทษ
นะคะ ขอทางหน่อยค่ะ ขอภัยด้วยค่ะ ขอโทษที่รบกวนค่ะ

3) ごめんなさい แปลว่า ขอโทษ เป็นการขอโทษที่ใช้กับคนที่ไม่รู้จักรัในกรณี
ที่ทำให้เดือดร้อนใช้ในการขอโทษผู้อื่นในสิ่งที่เราได้ทำลงไป ผ่งไปด้วยความสำนึกผิดและรู้สึก
ที่เสียใจกับสิ่งที่ทำ

4) さようなら แปลว่า ลา ก่อน เป็นคำกล่าวก่อนอำลา ก่อนออกเดินทางก่อนแยก
จากกันหรืออธิบายในรูปของเหตุการณ์แยกย้ายกันกลับบ้าน

จากการศึกษาคำทักทายภาษาญี่ปุ่นข้างต้น สรุปได้ว่า คนญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับ
การกล่าวคำทักทายเพราะว่าคนญี่ปุ่นมีคำพูดทักทายทุกสถานการณ์ ตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่ง
นอนหลับ ดังนั้นคำทักทายภาษาญี่ปุ่นจึงเป็นพื้นฐานของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ผู้วิจัยจึงเลือก
เนื้อหาดังกล่าวกสำหรับการวิจัยครั้งนี้

3. คำศัพท์และประโยคที่ใช้ในห้องเรียน

ในสังคมญี่ปุ่นความตระหนักต่อระเบียบแบบแผนการดำรงชีวิตถือเป็นเรื่องสำคัญ หากพบพฤติกรรมที่แตกต่างก็จะถูกสังคมเพ่งเล็งในทางที่ไม่ดีต่อตนได้ (ไทยพีบีเอส, 2559) ระเบียบวินัยในห้องเรียนก็เช่นกันนักเรียนจะทำให้เกียรติและเคารพครูผู้สอนรวมถึงเพื่อนร่วมห้อง ดังนั้น จึงมีสำนวนสำหรับใช้ในห้องเรียน (สุมาลี วังทรายทอง, 2562, น. 26) ดังนี้

การเริ่มต้นและสิ้นสุดของชั่วโมงเรียน

- 1) みなさん、こんにちは。 แปลว่า สวัสดีทุกคน ครูผู้สอนเป็นผู้พูด กล่าวเพื่อทักทายนักเรียน
- 2) きりつ แปลว่า การขึ้นตรง หัวหน้าห้องเป็นผู้พูดเพื่อให้นักเรียนในห้องเรียนทั้งหมดขึ้นตรง
- 3) ねい แปลว่า การทำความเคารพ หัวหน้าห้องเป็นผู้พูด เพื่อให้นักเรียนในห้องเรียนทั้งหมดแสดงความเคารพครูผู้สอนด้วยการโค้งคำนับ
- 4) ちゃくせき แปลว่า การนั่งประจำที่หรือการนั่งลงครูผู้สอนเป็นผู้พูด เพื่อให้นักเรียนในห้องเรียนทั้งหมดนั่งลงกับที่ เตรียมพร้อมเข้าสู่บทเรียน
- 5) きょうはこれでおわりましょう。 แปลว่า สำหรับวันนี้พอแค่นี้ก่อน ครูผู้สอนเป็นผู้พูด เพื่อให้ผู้เรียนรับทราบว่าสิ้นสุดชั่วโมงเรียน

การแสดงออกของครูผู้สอน

ตลอดการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ครูผู้สอนจะสื่อสารกับผู้เรียนตลอดจนมีคำสั่งการ เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตามโดยมักใช้ประโยคดังต่อไปนี้

- 1) 聞いてください。 กรุณาฟัง
- 2) 言ってください。 กรุณาพูด
- 3) 読んでください。 กรุณาอ่าน
- 4) 書いてください。 กรุณาเขียน
- 5) 静かにして下さい。 กรุณาเงียบ

การแสดงออกของผู้เรียน

- 1) せんせい、しつれいします。 แปลว่า ขออนุญาตคุณครู ผู้เรียนเป็นผู้พูดเพื่อขออนุญาตเข้า-ออกห้องเรียน
- 2) もう一度、お願いします。 แปลว่า ขออีกครั้ง/ขออีกรอบ ผู้เรียนเป็นผู้พูดในกรณีที่ต้องการให้ครูผู้สอนทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซ้ำอีกครั้ง

จากการศึกษาคำศัพท์และประโยคที่ใช้ในห้องเรียนข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนคำศัพท์และประโยคภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในห้องเรียนก่อให้เกิดระเบียบวินัยในห้องเรียน เพราะคำศัพท์และประโยคข้างต้นทำให้นักเรียนให้เกียรติและเคารพครูผู้สอน รวมถึงเพื่อนร่วมห้อง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกเนื้อหาดังกล่าวสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

4. ตัวเลขภาษาญี่ปุ่น

ตัวเลขญี่ปุ่นมีรูปแบบอักษรที่ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศจีนเกือบทั้งหมด เสียงอ่านของตัวเลขญี่ปุ่น มีทั้งเสียงที่ยืมมาจากประเทศจีนและเสียงที่ประเทศญี่ปุ่นคิดค้นขึ้นเอง นอกจากนี้ ระบบตัวเลขของญี่ปุ่นนั้นยังสามารถออกเสียงได้มากมาย เช่น การนับสิ่งของ การนับวันที่ในปฏิทิน โดยรูปแบบของคำอ่านก็จะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งวิธีการนับเลขแบบญี่ปุ่นในปัจจุบันมีดังนี้

4.1 หลักหน่วย

เลข 0 = れい / ゼロ	เลข 1 = いち
เลข 2 = に	เลข 3 = さん
เลข 4 = し / よん	เลข 5 = ご
เลข 6 = ろく	เลข 7 = しち / なな
เลข 8 = はち	เลข 9 = く / きゅう

4.2 หลักสิบ/ร้อย/พัน/หมื่น/แสน/ล้าน

10 = じゅう	100 = ひゃく
1,000 = せん	10,000 = まん
100,000 = じゅうまん	1,000,000 = ひゃくまん

5. การแนะนำตัว

การแนะนำตัวเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะแต่ละวัน เราจะได้พบ ได้รู้จัก สังสรรค์และติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ อยู่เสมอ การแนะนำตัวจึงเป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้ ซึ่งชาวญี่ปุ่นเป็นชนชาติที่ใส่ใจเรื่องวัฒนธรรมการเคารพเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะมารยาทการแนะนำตัวในการพบกันครั้งแรก จะเริ่มต้นด้วยการแนะนำตัว ดังนั้น การแนะนำตัวจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น การแนะนำตัวแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 คำขึ้นต้น

ประโยค はじめまして。Hajimemashite แปลว่า ยินดีที่ได้รู้จัก

ขั้นที่ 2 บอกชื่อและข้อมูลเกี่ยวกับตัวเอง

ประโยค Noun 1 は Noun 2 です。

ตัวอย่าง わたしは A です。Watashi wa A desu แปลว่า ฉันชื่อ A

わたしはタイじんです。watashi wa tajin desu ฉันเป็นคนไทย

ขั้นที่ 3 คำลงท้าย

ประโยค どうぞよろしく、おねがいします。

douzoyoroshiku onegaishimasu ขอฝากเนื้อฝากตัวด้วย

เทคนิคช่วยจำ (Mnemonic Techniques)

ตัวแปรที่ช่วยในการจดจำ ให้สามารถจำได้มากขึ้นและเร็วขึ้นนั้น มี 7 ตัวแปร (ไสว เลี่ยมแก้ว, 2528, น. 131-138; สมบัติ จำปาเงินและ สำเนียง มณีกาญจน์, 2539, น. 105-119; เคนเน็ต แอล อิกบี แปลโดย กิตติกร มีทรัพย์ และกาญจนา คำสุวรรณ, 2538, น. 61-99) คือ

- 1) การมีความหมาย หมายถึง ความหมายของสิ่งที่ต้องการจะจำจด ซึ่งผู้อ่านจะเข้าใจเป็นความหมายได้ เช่น ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของ นก-คน ได้ดีกว่าความหมายของกิบ-เทีย
- 2) การจัดกลุ่ม หมายถึง การจัดสิ่งเร้าที่เป็นพวกเดียวกันไว้ด้วยกัน เพื่อช่วยต่อการจำ เช่น คำต่อไปนี้ยังไม่ได้จัดกลุ่ม คือ มังคุด, ปลายุด, เรือ, ต้นหน, ปลาหมอ, ลำไย, เสากะโคง, ทุเรียน คำเหล่านี้สามารถนำมาจัดกลุ่มได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผลไม้ ได้แก่ มังคุด, ลำไย, ทุเรียน กลุ่มเรือ ได้แก่ เรือ, เสากะโคง, ต้นหน กลุ่มปลา ได้แก่ ปลาอุด, ปลาหมอ
- 3) รหัส หมายถึง การแปลงสารจากลักษณะหนึ่งไปสู่อีกลักษณะหนึ่ง เพื่อให้มีความหมายขึ้นกว่าเดิม ซึ่งทำให้จำได้นาน เช่น ต้องการจำตัวเลข 341765 ก็เข้ารหัสว่า นักเรียนมี 341 คน ลา 7 คน ป่วย 6 คน และขาด 5 คน
- 4) ความตั้งใจ หมายถึง การทบทวนสารใด ๆ หลายครั้ง โดยไม่ทบทวนสารอื่น หรือการเข้ารหัสที่ซับซ้อน เช่น ถ้าเราจะจำคำว่า สามก๊ก งามเกียรติ พระอภัยมณี เราก็ทบทวนคำเหล่านี้เกินกว่าหนึ่งครั้ง โดยไม่ทบทวนสิ่งอื่นเลยในขณะนั้นก็ถือว่าเรามีความตั้งใจ
- 5) จำนวนรอบการเรียนรู้ หมายถึง จำนวนรอบที่ให้ผู้จำได้เรียน เพื่อที่จะจำสิ่งเร้าให้ได้มากที่สุด นั่นคือการเรียนซ้ำหลายรอบ เป็นตัวแปรที่จะช่วยเสริมความจำ เช่น ต้องการให้เด็กจำคำ 8 คำ ก็เสนอคำเหล่านั้นทีละคำแล้วให้นักเรียนเขียนตอบคำที่จำได้ เรียกว่า 1 รอบการเรียนรู้ ซึ่งเด็กจะเขียนตอบได้มากขึ้นเมื่อเพิ่มจำนวนรอบการเรียนรู้

6) การเรียนซ้ำ หมายถึง การเสนอสิ่งเร้าเมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง โดยสิ่งเร้าที่นำมาเสนอนั้นเป็นสิ่งเร้าเดิมที่เคยเสนอให้จำไปแล้ว เช่น จากตัวอย่างที่แล้วที่ต้องการให้เด็กจำคำ 8 คำ สมมติว่าเด็กต้องเรียน 5 รอบ จึงจะจำได้หมด แต่ต่อมาอีก 3 เดือน ถามเด็กถึงคำ 8 คำนั้น และเด็กระลึกไม่ได้เลยเพราะลืมหมด จึงให้เด็กเรียนคำเหล่านั้นอีกครั้งหนึ่ง ด้วยวิธีการเหมือนเดิม ซึ่งในคราวนี้เด็กใช้รอบการเรียนเพียง 3 รอบก็จำได้หมด ก็แสดงว่าการเรียนซ้ำทำให้จำได้ดีขึ้น

7) เทคนิคช่วยจำ คือ กระบวนการพิเศษที่ช่วยเพิ่มความจำหรือปรับปรุงความจำให้จำได้มากขึ้นหรือดีขึ้น มีหลายระบบ แต่ละระบบจะช่วยเพิ่มความจำในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป

จากตัวแปรดังกล่าวข้างต้น “เทคนิคช่วยจำ” นับเป็นตัวแปรที่ช่วยในการจำที่มีผู้ให้ความสนใจและศึกษากันอย่างแพร่หลาย ซึ่งผู้วิจัยก็ให้ความสนใจกับเทคนิคดังกล่าว จึงได้ศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 ความหมายของเทคนิคช่วยจำ (Mnemonic Techniques)

เทคนิคช่วยจำ (Mnemonic Techniques) เป็นกลวิธีที่มนุษย์พยายามทำการศึกษาและค้นพบวิธีการจำให้ง่ายขึ้นเพื่อจดจำสิ่งต่าง ๆ ไว้ในสมองของตนเองและสิ่งที่ถูกเก็บไว้ในสมองนั้นสามารถรื้อฟื้นนำออกมาใช้ในเวลาที่ต้องการได้ จากการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของเทคนิคช่วยจำมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ออกซ์ฟอร์ด (Oxford, 1990, p. 38) ได้กล่าวว่า เทคนิคช่วยจำ หมายถึง กลวิธีที่ผู้เรียนต้องใช้กลไกทางสมองที่จะช่วยให้ผู้เรียนเก็บข้อมูลความรู้ทางภาษาไว้ โดยเฉพาะเรื่องคำศัพท์และนำออกใช้ เมื่อต้องการ นอกจากนี้กลวิธีดังกล่าวยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษา ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติ

รีด (Reed, 1991, p. 166) ให้ความหมายว่า เทคนิคช่วยจำ หมายถึง กลยุทธ์ในการช่วยจำ หรือยุทธศาสตร์ที่ช่วยในการปรับปรุงการระลึกของเราให้ดีขึ้น

ไสว เลียมแก้ว (2528, น. 131) ได้เสนอว่า เทคนิคช่วยจำ เป็นกระบวนการพิเศษที่ช่วยเพิ่มความจำหรือปรับปรุงความจำให้จำได้มากขึ้นหรือดีขึ้น โดยมีหลายระบบด้วยกัน แต่ละระบบจะช่วยเพิ่มความจำในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป

ปราณี บัวมี (2542, น. 7) กล่าวถึงเทคนิคช่วยจำไว้ว่า เป็นวิธีการที่ใช้ในการจำอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถปรับปรุงให้มีความจำดียิ่งขึ้นและช่วยลดการรบกวนได้มากกว่าการจำแบบธรรมดา

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2554, น. 271) ให้ความหมายของเทคนิคช่วยจำว่าเป็นหลักการที่พยายามหาวิธีการจำให้ง่าย สะดวก แม่นยำ รวดเร็วและพัฒนาไปจากระบบปกติ ผลจากการวิจัย

ของนักจิตวิทยาเกี่ยวกับเทคนิคช่วยจำพบว่า การสอนเทคนิคช่วยจำให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถระลึก (Recall) สิ่งที่เคยเรียนรู้แต่ละบทได้ดีกว่าการท่องซ้ำ ๆ (Rehearsal) โดยไม่มีความหมาย

นิษานันท์ ไชยศรี (2559, น. 13) กล่าวว่า เทคนิคช่วยจำ คือ ความสามารถของมนุษย์ที่ศึกษาและค้นพบวิธีการช่วยจำที่ได้ผลดีมานับพัน ๆ ปี เป็นวิธีการที่มนุษย์ใช้จดจำสิ่งต่าง ๆ ไว้ในสมองของตนเอง สิ่งที่ถูกเก็บไว้ในสมองนั้น สามารถรื้อฟื้นและนำออกมาใช้ในเวลาที่ต้องการได้

จากการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของเทคนิคช่วยจำ สรุปได้ว่า เทคนิคช่วยจำ หมายถึง กลวิธีการที่ช่วยในการจดจำ เป็นกระบวนการพิเศษที่ช่วยเพิ่มความจำหรือปรับปรุงความจำให้จำได้มากขึ้นหรือดีขึ้น ช่วยกระตุ้นให้ระลึกหรือจดจำสิ่งต่าง ๆ ไว้ในสมองและเมื่อจำเป็นต้องนำข้อมูลออกมาใช้ ก็สามารถจัดกระทำข้อมูลนั้นได้ง่ายและรวดเร็ว

3.2 ประเภทของเทคนิคช่วยจำ

นักวิชาการได้แบ่งประเภทของเทคนิคช่วยจำ ไว้ดังนี้

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2550, น. 254) สรุปประเภทของเทคนิคช่วยจำ มี 6 วิธี ได้แก่

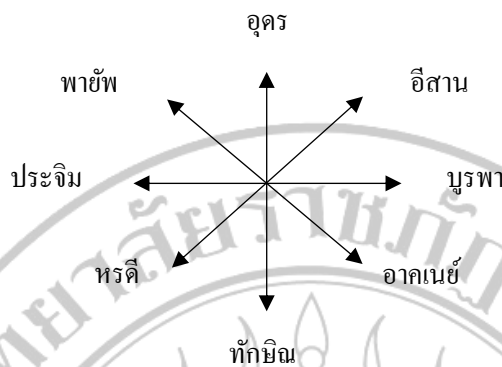
1) การสร้างเสียงสัมผัส (Rhymes) เป็นวิธีที่ใช้ได้ผลดีมากและสิ่งที่จดจำจะอยู่ในความทรงจำเป็นเวลานาน บทเรียนภาษาไทยมีผู้คิดแต่งกลอนที่มีสัมผัสและมีความหมายเพื่อให้จดจำได้ง่าย เช่น การจำการใช้ไม้ม้วน

ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่	ให้สะใภ้ใช้คล้องคอ
ไฟใจเอาใส่หอ	มิหลงไหลใครขอ
จะใคร่ลงเรือใบ	ดูน้ำใสและปลาปู
สิ่งใดอยู่ในตู้	มิใช่อยู่ใต้เตียง
บ้าใบ้ถือโยยบัว	หูดามัวมาใกล้เคียง
เล่าท่องอย่าละเลียง	ยี่สิบม้วนจำจงดี

การจำคำที่ขึ้นต้นด้วย “บัน”

บันดาลลงบันได	บันทึกลงไว้ให้จงดี
รื่นเรื่งบันเพ็ญมี	เสียงบันลือสนั่นดัง

2) การสร้างคำเพื่อช่วยความจำจากอักษรตัวแรกของแต่ละคำ (Acronym) เป็นวิธีการนำอักษรตัวแรกของแต่ละคำที่ต้องการจำมานั้นคำใหม่ให้มีความหมาย เช่น การจดจำชื่อทะเลสาบใหญ่ทั้ง 5 ของอเมริกาเหนือคือคำว่า HOMES ซึ่งหมายถึง ทะเลสาบ Huron, Ontario, Michigan, Erie และ Superior หรือการท่องจำทั้ง 8 ทิศ ก็มีผู้คิดว่าควรที่จะท่องจำ “อุ-อิ-บุ-อา-ทัก-หอ-ประ-พา” ซึ่งเริ่มจากทิศเหนือแล้ววนขวา ตามลำดับ

ภาพที่ 2.2 การท่องจำทิศทั้ง 8

ที่มา : สุรางค์ ไคว่ตระกูล, 2550, น. 271

3) การสร้างคำที่มีความหมายช่วยจำ (Acrostic) ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ที่มีความหมายสร้างจากตัวอักษรตัวแรกของการจำชื่อ 9 จังหวัด ที่อยู่ภาคเหนือของประเทศไทยว่า จิดชัยมีลังเลเพียงพบอนงค์ เมื่อถอดคำออกมาแล้ว จะเป็นชื่อจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง แพร่ พะเยา อุตรดิตถ์ และน่าน

4) วิธี Peg word เป็นวิธีที่มีประโยชน์สำหรับการท่องจำรายชื่อสิ่งของหลาย ๆ อย่างที่ต้องมีลำดับ 1 2 3 การใช้จำเป็นต้องสร้าง Pegs ขึ้นและท่องจำ ปกติวิธี Peg word มักจะใช้ตัวเลขที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งของให้มีเสียงสัมผัส (Rhyme) เช่น One-Bun, Two-Shoe, Three-Tree, Four-Door, Five-Hive, Six-Stick, Seven-Heaven, Eight-Gate, Nine-Line, Ten-Hen สำหรับตัวอย่างภาษาไทย เช่น การจดจำตัวเลข ได้แก่ หนึ่ง-อึ่ง, สอง-ซong, สาม-ชาม, สี่-ปี่, หก-จิ้งจก, เจ็ด-เปิด, แปด-แดด, เก้า-ข้าว, สิบ-ทองหยิบ แล้วนำมาเชื่อมโยงกับการจำตัวเลขสิบหลัก “1673927458” โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวเลขย่อย ๆ ก่อน จากนั้นใช้วิธี Peg Word ซึ่งอาจแบ่งตัวเลขเป็น 167, 392, 7458 แล้วใช้ Peg ในการท่องจำ ได้แก่ หนึ่ง-อึ่ง, สอง-ซong ฯลฯ การจำตัวเลขกลุ่มแรก “167” อาจจะสร้างภาพในใจเป็นเหตุการณ์ว่า “อึ่งอางกำลังจับจิ้งจกและมีปีกเ้ามองออยู่” ตัวเลขกลุ่มที่ 2 “392” อาจจะสร้างภาพในใจเป็นเหตุการณ์ว่า “โ๊ะะอาหารมีชามไ่ข้าววางออยู่และมีชองจดหมายวางข้าง ๆ” และตัวเลขกลุ่มสุดท้าย “7458” อาจจะสร้างภาพในใจเป็นเหตุการณ์ว่า “ปีกกำลังเป่าปี่ออยู่บนฝ้าและมีแดดส่องมา” เป็นต้น

5) วิธี Loci เป็นวิธีช่วยจำที่เก่าแก่ที่สุด คำว่า “Loci” แปลว่า ตำแหน่ง ที่มาของวิธีโลไซไม่ปรากฏแน่ชัด แต่มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับวิธีช่วยจำแบบโลไซที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลาหลาย

ร้อยปี วิถีโลโซเน้นหลักการจำโดยสร้างแผนภาพที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ต้องการจำ โดยใช้สถานที่และตำแหน่งเป็นสิ่งเตือน ซึ่งมีกฎเกณฑ์พื้นฐาน ดังนี้

- 5.1) สถานที่หรือตำแหน่งต่าง ๆ ที่เลือกใช้ควรอยู่ใกล้กัน
- 5.2) จำนวนสถานที่หรือตำแหน่งที่จะใช้ควรเป็นจำนวนไม่เกิน 10 แห่ง
- 5.3) ควรกำหนดหมายเลขให้แต่ละสถานที่ตามลำดับตั้งแต่หนึ่งไปจนถึงสถานที่สุดท้าย และควรจะสามารถระลึกได้ทั้งหน้าไปหลังและหลังไปหน้า
- 5.4) สถานที่ที่ใช้ควรเป็นที่ที่คุ้นเคยและผู้ใช้สามารถจะนึกภาพได้อย่างชัดเจน ฉะนั้นสถานที่ที่ใช้ควรจะมาจากการประสบการณ์
- 5.5) สถานที่ที่จะใช้เครื่องช่วยจำโลโซ ควรจะมีลักษณะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ผู้ใช้ควรเน้นสิ่งที่เด่นในแต่ละสถานที่
- 5.6) ผู้ใช้จะต้องสร้างจินตภาพของลักษณะเดิมของแต่ละสถานที่ได้ เช่น เครื่องแต่งห้องมีลักษณะพิเศษอะไรบ้าง

ในการเลือกใช้วิธีช่วยจำโลโซนี้ จะต้องเลือกหาสถานที่ที่มีส่วนประกอบตามธรรมชาติ เช่น บ้าน สิ่งแรกคือ ห้องรับแขก ห้องอาหาร ห้องครัว ห้องน้ำและห้องนอน เป็นต้น นอกจากนั้นอาจจะรวมเครื่องตกแต่งบ้านไปด้วย เช่น โต๊ะ เก้าอี้ หลังจากนั้นก็นำสิ่งที่คนอยากจะจดจำ อาจจะเป็นสิ่งของ เหตุการณ์ หรือความคิดก็ได้ พยายามเชื่อมโยงสิ่งที่จดจำกับสถานที่หรือสิ่งของที่ได้นำหมายเลขไว้ และเมื่อจะระลึกถึงสิ่งที่ต้องการจำก็เริ่มจากหมายเลข 1 เป็นต้นไป

6) วิธีคำสำคัญ (Keyword) เป็นวิธีที่ใหม่ที่สุด ใช้ได้ค่อนข้างง่ายและนิยมใช้กันมากในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยมี 2 ขั้นตอน คือ

- 6.1) พยายามแยกภาษาต่างประเทศที่จะเรียน ซึ่งเวลาออกเสียงแล้วจะคล้ายภาษาไทยซึ่งเป็นคำสำคัญ
- 6.2) นึกถึงความหมายของคำสำคัญในภาษาไทย แล้วหาคำสัมผัสความหมายของคำสำคัญในภาษาไทยตามเสียงที่อ่านและความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่จะเรียน

วิธีช่วยความจำแบบจำคำสำคัญ ในการเรียนภาษาต่างประเทศเป็นการเชื่อมโยงกับความหมายของคำในภาษาไทยได้ ด้วยการใช้อินจินดาการ ตัวอย่างเช่น คำภาษาอังกฤษ Potato แปลว่า มันฝรั่ง อ่านว่า โพเทโท คำสำคัญ ใช้คำว่าโพหรือโพธิ์ ฉะนั้นอาจจะจำคำ “โพเทโท” โดยนึกวาดภาพคำว่า โพธิ์และมันฝรั่ง คือ มันฝรั่งตามมีใบโพธิ์โผล่ออกมา

คอนโกส (Congos, 2006, p. 1-8) แบ่งเทคนิคช่วยจำออกเป็น 9 แบบ ดังนี้

- 1) การใช้เพลงในการช่วยจำ (Music) การใช้ดนตรีหรือเพลงในการช่วยจำเหมาะสำหรับเนื้อหาที่มีข้อมูลจำนวนมาก เช่น เพลง ABC

2) การใช้ชื่อในการช่วยจำ (Name) เช่น การใช้อักษรตัวแรกของกลุ่มคำที่ต้องการจำมาสร้างเป็นชื่อคนหรือสิ่งของ เช่น สีของรุ้ง หรือสเปกตรัมทั้ง 7 สี สามารถจำโดยย่อเป็นชื่อคน ROY G BIV ซึ่งมาจากตัวอักษรตัวแรกของชื่อสีในภาษาอังกฤษ ดังนี้ Red Orange Yellow Green Blue Indigo Violet

3) การใช้ประโยคหรือคำในการช่วยจำ (Expression/Word) การใช้ประโยคหรือคำในการช่วยจำ เช่น ใช้อักษรตัวแรกของกลุ่มคำที่ต้องการจำมาสร้างเป็นคำหรือประโยค เช่น Conjunctions หรือตัวเชื่อมในภาษาอังกฤษ ได้แก่ For and Nor But Or และ Yet สามารถจำโดยย่อด้วยคำว่า FANBOY ได้ และการแบ่งระดับหมวดหมู่ของสิ่งมีชีวิต Kingdom Phylum Class Order Family Genus Species Variety สามารถนำตัวอักษรตัวแรกมาสร้างเป็นประโยค Kings Play Cards On Fairy Good Soft Velvet ได้ เป็นต้น

4) การใช้โมเดลในการช่วยจำ (Model) เป็นการนำข้อมูลมาเขียนเป็นโมเดลแบบต่าง ๆ เช่น แบบพีรามิด แบบวัฏจักร การทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) โดยใช้รูปภาพต่าง ๆ แผนภูมิแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาที่นำมาใช้เพื่อเป็นการช่วยจำให้ง่ายขึ้น

5) การใช้บทกลอนหรือบทกวีในการช่วยจำ (Ode/Rhyme) เป็นการนำข้อมูลมาเขียนเป็นบทกลอนหรือบทกวี เช่น การจำคำที่ใช้ “ใจ” ด้วยบทกลอน “ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่ ให้สะใภ้ใช้ คล้องคอ...” เป็นต้น

6) การใช้การจัดบันทึกแบบย่อในการช่วยจำ (Note Organization) โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

6.1) การจัดบันทึกโดยใช้บัตร (Notecard) เป็นการใช้อย่างน้อย 2 ด้านเขียนบันทึกแบบย่อ โดยด้านหน้าระบุหัวข้อหรือคำถาม ส่วนด้านหลังจะเป็นรายละเอียดหรือคำตอบ

6.2) การจัดบันทึกโดยเขียนเป็นโครงร่าง (Outline) เป็นการเขียนโครงร่างของหัวข้อหรือคำถามทั้งหมดแล้วตามด้วยรายละเอียดหรือคำตอบในย่อหน้าถัดมาภายในหน้าเดียวกัน

6.3) การจัดบันทึกโดยย่อ (Cornell System) เป็นการเขียนบันทึกย่อ โดยแบ่งกระดาษออกเป็น 2 คอลัมน์ โดยคอลัมน์ทางซ้ายเป็นหัวข้อหรือคำถาม จะเว้นห่างจากขอบกระดาษ 3 นิ้ว จดเส้นคั่นเพื่อแบ่งคอลัมน์ ส่วนทางขวาจะเป็นรายละเอียดหรือคำตอบ

7) การใช้รูปภาพในการช่วยจำ (Image) โดยใช้ภาพตัวอย่างจากบทเรียนหรือภาพที่วาดขึ้นมาเอง

8) การใช้การเชื่อมโยงในการช่วยจำ (Connection) เป็นการเชื่อมโยงเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ที่ต้องการจดจำกับสิ่งที่ตนคุ้นเคย เช่น คำกับภาพ หรือความคิดต่าง ๆ เช่น เด็กจำไม่ได้ว่า

ค่ายบางระจันอยู่จังหวัดอะไร จึงเชื่อมโยงความคิดว่าชาวบางระจันเป็นคนกล้าหาญ สัตว์ที่ถือว่า
เก่งกล้า คือ สิงโต บางระจันจึงอยู่ที่จังหวัดสิงห์บุรี หรือให้หาความคิดสำคัญที่สามารถกระตุ้น
ความจำในข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน เช่น สูตร 4M หรือทดแทนคำที่ไม่คุ้นด้วย คำ ภาพหรือ
ความหมายอื่น หรือการใช้การเชื่อมโยงความคิดเข้าด้วยกัน เช่น การจำลักษณะของเส้นรุ้งกับเส้น
แวงด้วยคำว่า “รู้ตะแคงแวงตั้ง” เป็นต้น

นอกจากนี้ มีการใช้การเชื่อมโยงในการช่วยจำ (Connection) สำหรับการเรียนรู้
ภาษาญี่ปุ่นจากหนังสือ Hiragana in 48 minutes ซึ่งเป็นหนังสือเรียนอักษรคันนะเล่มแรกที่น่าสนใจ
ด้วยวิธีคิดเชื่อมโยงโดยใช้ภาพกับเรื่องราว (IS 連想法) อักษร I ย่อมาจาก Image (ภาพ) และ
S ย่อมาจาก Story (เรื่องราว) ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และจดจำอักษรคันนะได้เร็วขึ้นเป็น
การสอนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นในระยะเวลาสั้น ๆ โดยใช้การคิดเชื่อมโยงภาพกับเรื่องราวเข้าด้วยกัน
ทำให้ผู้เรียนจินตนาการเห็นภาพลึกซึ้งมากขึ้น และสามารถแยกแยะตัวอักษรคันนะที่คล้ายกันได้
แม่นยำมากขึ้นด้วย (Quackenbush and Ohso, 1983)

9) การใช้การสะกดคำในการช่วยจำ (Spelling) เช่น การจำคำว่า Arithmetic โดยเขียน
เป็นประโยคว่า A Rat in the House May Eat the Ice Cream.

จากการศึกษาประเภทของเทคนิคช่วยจำผู้วิจัยได้นำเทคนิคช่วยจำแต่ละประเภทมา
วิเคราะห์กับตัวอย่างการนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อพิจารณาเทคนิคที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะใช้
ในการวิจัย รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ตารางวิเคราะห์ประเภทของเทคนิคช่วยจำร่วมกับตัวอย่างการนำไปใช้

ประเภทของเทคนิคช่วยจำ	การนำไปใช้						
	ตัวอักษร	ตัวเลข	คำศัพท์	ประโยค	กลอน/เพลง	สถานที่	เนื้อเรื่อง/บทความ
สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2550, น. 254)							
1. การสร้างเสียงสัมผัส (Rhymes)					✓		
2. การสร้างคำเพื่อช่วยความจำจากอักษรตัวแรกของแต่ละคำ (Acronym)			✓				
3. การสร้างคำที่มีความหมายช่วยจำ (Acrostic)			✓				
4. วิธี Peg word		✓					
5. วิธี Loci						✓	
6. วิธีคำสำคัญ (Keyword)			✓				
Congos (2006, p. 1-8)							
1. การใช้เพลงช่วยจำ (Music)					✓		
2. การใช้ชื่อช่วยจำ (Name)			✓				
3. การใช้ประโยคหรือคำช่วยจำ (Expression/Word)			✓	✓			
4. การใช้โมเดลช่วยจำ (Model)							✓
5. การใช้บทกลอนหรือบทกวีช่วยจำ (Ode/Rhyme)			✓	✓			
6. การจัดบันทึกแบบย่อ (Note Organization)							✓
7. การใช้รูปภาพช่วยจำ (Image)	✓		✓				
8. การคิดเชื่อมโยง (Connect)	✓						
9. การสะกดคำในการช่วยจำ (Spelling)			✓				

จากการวิเคราะห์ตามตารางที่ 2.4 ผู้วิจัยเลือกเทคนิคช่วยจำให้เหมาะสมกับเนื้อหา ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นที่สอดคล้องกับตัวอย่างการนำไปใช้ ได้แก่ วิธีคิดการเชื่อมโยง (Connection) สำหรับการเรียนรู้ เรื่อง ตัวอักษรฮิระงานะ วิธีใช้บทกลอนช่วยจำ สำหรับการเรียนรู้ เรื่อง คำทักทาย ภาษาญี่ปุ่น วิธีใช้รูปภาพช่วยจำ สำหรับการเรียนรู้ เรื่อง การแนะนำตัว วิธีใช้โมเดล ช่วยจำ สำหรับการเรียนรู้ เรื่อง คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน และวิธีสร้างคำช่วยจำจากอักษรตัวแรกของแต่ละคำ (Acronym) สำหรับการเรียนรู้ เรื่อง ตัวเลขภาษาญี่ปุ่น

เทอร์เบอร์รี สก็อต (2546, น. 23-36) สรุปการใช้เทคนิควิธีช่วยจำเกี่ยวกับการใช้บัตรคำ (Word Card) ไว้ว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมาก เพราะผู้เรียนทุกคนสามารถถูกฝึกให้เตรียมและใช้ ชุดบัตรคำได้ เทคนิคการใช้บัตรคำมีขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) ให้ผู้เรียนเขียนคำหนึ่งคำที่จะเรียนบนด้านหนึ่งของกระดาษแข็งขนาดเล็กและเขียนคำแปลเป็นภาษาแม่บนอีกด้านหนึ่งของกระดาษ
- 2) บัตรคำเต็มชุดสำหรับใช้แต่ละครั้งควรมีประมาณ 20 – 50 บัตร ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของคำด้วย
- 3) คำเหล่านั้นไม่จำเป็นต้องอยู่ในชุดคำศัพท์ (Lexical Set) เพื่อที่จะหลีกเลี่ยง ผลกระทบจากความสับสนอันเกิดจากคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันที่เรียนพร้อม ๆ กัน
- 4) ผู้เรียนทดสอบตนเองเกี่ยวกับคำศัพท์ โดยเริ่มด้วยจำความหมายของคำศัพท์ที่ใหม่นั้นคือ ดูคำศัพท์ใหม่แต่ละตัว แล้วตรวจสอบความเข้าใจในคำแต่ละคำ โดยดูที่คำแปลของคำ
- 5) จากนั้นจะกลับกระบวนการโดยใช้คำแปลไปกระตุ้นการสร้างคำใหม่
- 6) คำที่เป็นปัญหาควรถูกขยับขึ้นไปอยู่ส่วนต้น ๆ ควรสลับบัตรคำเป็นระยะ ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบจากการเรียงลำดับ นั่นคือ การจำคำได้จากลำดับของคำ
- 7) เมื่อจำคำไหนได้แล้วให้ทิ้งบัตรคำนั้นไป ดังนั้นควรมีบัตรคำเปล่าไว้ด้วยสำหรับเขียนคำศัพท์ใหม่เพิ่ม

จากการศึกษาเทคนิคช่วยจำ สรุปได้ว่า เทคนิคช่วยจำ เป็นหลักการที่มีประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถใช้เทคนิคช่วยจำที่หลากหลายตามความเหมาะสมของเนื้อหาและรายวิชา อีกทั้งเทคนิคช่วยจำ ถือว่าเป็นนวัตกรรมที่ผู้เรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม ตามความสามารถของผู้เรียน โดยไม่ต้องสิ้นเปลืองอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีใด ๆ มาช่วยในการจำ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานระหว่างทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม (Social Skill) และการร่วมกันเรียนรู้ในด้านเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ใช้ในการเสริมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยให้นักเรียนที่มีความรู้ความสามารถต่างกันมาทำงานร่วมกันได้เป็นกลุ่ม มีจุดมุ่งหมายในการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มผู้ที่เรียนเก่งกว่าต้องช่วยเหลือผู้ที่เรียนอ่อนกว่าและต้องยอมรับซึ่งกันและกันเสมอ ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม และความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของทุกคน

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนับว่าเป็นแนวความคิดใหม่ทางการศึกษาที่เน้นให้ความสำคัญของการทำงานร่วมกัน และให้ผู้เรียนสนุกกับการทำงานร่วมกัน มีนักการศึกษาให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

สลาวิน (Slavin, 1995, p. 5) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ว่าเป็นวิธีการสอนแบบหนึ่ง ที่กำหนดให้ผู้เรียนซึ่งมีความสามารถต่างกัน ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยปกติจะมี 4 คน เป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน การทดสอบแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนแรกหาค่าเฉลี่ยของทั้งกลุ่ม ตอนที่สองพิจารณาคะแนนทดสอบเป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องเรียนร่วมกัน รับผิดชอบงานเป็นกลุ่มร่วมกัน โดยที่กลุ่มจะประสบความสำเร็จได้ เมื่อสมาชิกทุกคนได้เรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายเดียวกันนั่นคือการเรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ

อริ สันทวิ (2543, น. 33) กล่าวว่าไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึงวิธีการเรียนที่ให้นักเรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านความรู้และทางด้านจิตใจ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเพื่อน ๆ เคารพความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นที่ต่างจากตน ตลอดจนรู้จักช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อน ๆ

กรมวิชาการ (2544, น. 4) สรุปว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกัน โดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

สารทูล อริวรวิทย์กุล (2554, น. 40) ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ภายในกลุ่ม ประกอบไปด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันมาทำงานร่วมกัน มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันใน

กระบวนการทำงาน ผลสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกในกลุ่มที่ช่วยเหลือกัน ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางสังคมดีขึ้น

อังคณา อ่อนธานี (2552, น. 30) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความแตกต่างกันทั้งอายุ เพศและความรู้ความสามารถ แต่มีเป้าหมายในการเรียนร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มมีบทบาทที่ชัดเจนในการเรียนหรือทำกิจกรรมอย่างเท่าเทียมกัน และได้เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน ภายในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างแท้จริง ได้พัฒนาทักษะความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม สามารถสื่อสารและร่วมกันปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

ทิสนา แคมมณี (2558, น. 98) นำเสนอว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนที่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุด โดยอาศัยการร่วมมือกันช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของรูปแบบแต่ละรูปแบบจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษา เนื้อหาสาระ วิธีการเสริมแรงและการให้รางวัลเป็นประการสำคัญ

จากการศึกษาความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือดังกล่าว สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ภายในกลุ่มประกอบไปด้วย ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันแต่มีเป้าหมายในการเรียนร่วมกันมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ผลสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกทุกคนในกลุ่มที่ช่วยเหลือกัน

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีทฤษฎี หลักการต่าง ๆ เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งการเรียนแบบร่วมมือมีทฤษฎีเกี่ยวข้องหลายทฤษฎี ดังต่อไปนี้

2.1) ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีการนำทฤษฎีแรงจูงใจมาใช้ โดยเน้นรางวัลเป็นโครงสร้างและเป้าหมายในการปฏิบัติมีลักษณะเฉพาะ 3 ประการ ได้แก่ การร่วมมือกันปรับปรุงเป้าหมายเฉพาะบุคคล การแข่งขันกำหนดเป้าหมายรายบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ใช้ความพยายามไปสู่เป้าหมาย การใช้เทคนิคแรงจูงใจจากโครงสร้างเป้าหมาย ทำให้สมาชิกในกลุ่มบรรลุตามเป้าหมายได้ ซึ่งทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จด้วย นอกจากนี้การประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมาย ทำให้สมาชิกคำนึงถึงการประสบความสำเร็จของกลุ่ม อีกทั้งการเสริมกำลังใจของกลุ่มด้วยการให้สมาชิกทำงานเต็มความสามารถ ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามเป้าหมายและสร้าง

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผลตอบแทนที่กลุ่มได้รับเป็นการเสริมแรงทางสังคมด้วย สอดคล้องกับอริ พันธ์มณี (2540, น. 198-200) ที่กล่าวว่า วิธีการสร้างแรงจูงใจในการเรียน มีดังนี้

2.1.1) การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยเสนอแนะหรือกำหนดหัวข้อให้นักเรียน หัวข้ออาจเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ น่าสงสัย หรือเกิดความรู้สึกขัดแย้งก็ได้ จนกว่าจะสามารถค้นคว้าหาความรู้มาสนองตอบความสนใจนั้นได้ ทั้งนี้การกำหนดหัวข้อ ต้องไม่ยากเกินความสามารถหรือต้องใช้เวลานานเกินไป เพราะจะทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย หหมดความสนใจและทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

2.1.2) วิธีการที่แปลกใหม่ ควรนำวิธีการที่ใหม่มาใช้เพื่อสร้างความสนใจซึ่งผู้เรียนไม่คาดคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อน เพื่อให้เกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียน

2.1.3) เกมและการเล่นละคร การสอนที่让孩子ได้ปฏิบัติจริงทั้งที่เป็นการเล่นเกม และแสดงละคร ช่วยสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นด้วย

2.1.4) ตั้งรางวัลสำหรับงานที่มอบหมาย ครูควรตั้งรางวัลล่วงหน้าแก่นักเรียนที่นักเรียนทำสำเร็จเพื่อจูงใจให้นักเรียนพยายามมากยิ่งขึ้น และให้รางวัลก่อนการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กทราบถึงผลการเรียนรู้ใหม่ ครูควรพยายามให้เด็กมีโอกาสได้รับการเสริมแรงอย่างทั่วถึงกัน อาจให้รางวัลที่เป็นการแข่งขันกับตนเองก็ได้

2.1.5) การชมเชยและการตำหนิ ทั้งการชมเชยและการตำหนิจะมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วยกันทั้งสองอย่าง โดยทั่วไปแล้วการชมเชยจะให้ผลดีกว่าการตำหนิบ้างเล็กน้อย เด็กที่ชอบการชมเชยมากกว่าตำหนิ ส่วนเด็กที่เรียนดีนั้นเมื่อถูกตำหนิจะมีความพยายามมากกว่าเมื่อได้รับคำชมเชย

ผู้วิจัยได้นำหลักการทฤษฎีแรงจูงใจไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือในชั้นเตรียมการ เพื่อสร้างแรงจูงใจการเตรียมการก่อนเข้าสู่ชั้นสอน

2.2) ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) ของสกินเนอร์ (Skinner)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเรียนที่นักเรียนจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันสมาชิกจะได้รับมอบหมายหน้าที่ทุกคน และยึดหลักว่าความสำเร็จของตนคือความสำเร็จของกลุ่ม ดังนั้นในการทำงานจะต้องมีการให้กำลังใจกัน อาจเป็นคำชมเชยหรือรางวัล เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนทำงานให้ดีที่สุด เพื่อผลสำเร็จของกลุ่ม หลักการดังกล่าวมีพื้นฐานมาจากวิธีการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) ซึ่งมีแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning) มีแนวคิดว่าการกระทำใด ๆ ที่ได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้ม

ที่จะเกิดขึ้นอีก ส่วนการกระทำใด ๆ ที่ไม่ได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มที่จะลดลงและจะหายไป ในที่สุด (พรรณี ชูชัย เจนจิต, 2538, น. 289)

มาลินี จุฑะรพ (2537, น. 292-293) กล่าวว่า การเสริมแรง (Reinforcement) หมายถึง การเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมหนึ่ง โดยการให้การเสริมแรงทางบวก และให้การเสริมแรงทางลบ โดยการเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) หมายถึง การให้สิ่งเร้าที่จะกระตุ้นหรือทำให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น หรือการให้บุคคลพอใจ เช่น ขนม คำชม สิ่งเร้านี้ มักเรียกว่า รางวัล (Reward)

การเสริมแรงทางบวก ได้แก่

1) การเสริมแรงที่เกิดจากภายนอกตัวบุคคล ดังนี้

1.1) การเสริมแรงทางสังคม อาจจะเป็นเรื่องของวาจา คำชื่นชมหรือการแสดงท่าทาง เช่น การพยักหน้า

1.2) การเสริมแรงที่เป็นสิ่งของที่กินได้ เช่น ขนม

1.3) การเสริมแรงที่เป็นกิจกรรมนันทนาการ เช่น ทำเสร็จจะได้เล่น

2) การเสริมแรงที่เกิดจากภายในตัวบุคคล เป็นความต้องการภายใน (Intrinsic Reinforcement) ซึ่งครอบคลุมถึงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ เช่น ความภาคภูมิใจ ความสุข ซึ่งตัวเสริมแรงภายในนี้ จะอธิบายได้ว่า ทำไมบุคคลหลายคนจึงแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่เมื่อแสดงแล้ว ไม่เห็นจะได้รับผลตอบแทนที่เห็นอย่างเด่นชัด ความรู้สึกภายในนี้จัดได้ว่าเป็นตัวเสริมแรงต่อการแสดง พฤติกรรมนั่นเอง

การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) หมายถึง การให้สิ่งที่ไม่น่าพึงพอใจหรือสิ่งที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจไม่สบายใจแก่บุคคล เช่น การดู การตำหนิ สิ่งเหล่านี้จะจัดให้ก่อนที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา แล้วเหตุการณ์ดังกล่าวหรือแรงเสริมทางลบจะถูกทำให้หมดไป

ในการเรียนแบบร่วมมือนั้น การให้ความสนใจ การยอมรับ การให้คำชมเชย จากกลุ่มเพื่อน จะเป็นตัวเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพมาก โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่น มักจะมีธรรมชาติรวมกลุ่ม เชื่อและทำตามกลุ่มมากกว่าครู การฝึกให้กลุ่มเพื่อนกล่าวคำชมเชย การยอมรับ การให้ความสนใจและจัดรูปแบบกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นทั้งผู้สอน จะทำให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ ได้เต็มศักยภาพขณะเดียวกันก็เป็นผู้รับฟังและการให้การยอมรับ ชมเชยผู้พูด ส่งผลต่อความรู้สึกของผู้ที่กำลังทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี และขณะที่รับฟังการสอน ก็มีโอกาสดูแลความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเต็มที่ ส่วนในด้านการประเมินผล การให้รางวัล การมอบเกียรติบัตร สำหรับกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกก็จะเป็นตัวกระตุ้นให้มีการแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อไป (ปาริชาติ จิตธำ, 2540, น. 21)

ผู้วิจัยได้นำหลักการทฤษฎีการเสริมแรงของสกินเนอร์ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือในขั้นเตรียมการและขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

3) ทฤษฎีจิตวิทยาสังคม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียนมิใช่เพื่อการเรียนรู้เนื้อหาวิชาเท่านั้น แต่เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำงานจริงในภายหน้าและช่วยลดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มสังคมในชั้นที่ต่างเชื้อชาติต่างชนชั้นกัน ดังนั้นการจัดสภาพการณ์และเงื่อนไขเพื่อให้ผู้เรียนร่วมมือกันนั้นต้องอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยาทางสังคมเป็นพื้นฐานซึ่ง Johnson, D.W.; Johnson, R.T. and Holubec, E.J. (1994, p. 78) ได้นำแนวคิดเรื่องพลวัตในกลุ่มมาใช้ พลวัตในกลุ่ม คือ การศึกษาพฤติกรรมของคนในกลุ่มพลวัตต่าง ๆ ในกลุ่มและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ภายในกลุ่มซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่มโดยรวมถึงกระบวนการแปลความหมายของพฤติกรรมของบุคคลแต่ละกลุ่มโดยอาศัยประสบการณ์ของคนในกลุ่มหรืออธิบายว่าทำไมจึงเกิดเหตุการณ์เช่นนั้น ในกลุ่มทำไมสมาชิกในกลุ่มจึงแสดงพฤติกรรมเหล่านั้น พลวัตในกลุ่มช่วยให้เข้าใจถึงกระบวนการทำงานร่วมกัน มีวิธีการเลือกจุดมุ่งหมายของกลุ่มการตัดสินใจของกลุ่มการวางแผนปฏิบัติงานของกลุ่ม การดำเนินงานตามแผนการการเสนอแนะการประเมินผล วิธีดำเนินงานของกลุ่มพลวัตในกลุ่มจะช่วยให้นักศึกษามีความคุ้นเคยกับเรื่องที่เป็นผู้นำและการเป็นสมาชิก ซึ่งมีความจำเป็นต่อความรับผิดชอบในกลุ่มและช่วยให้นักศึกษาสามารถฝึกตนเองและผู้อื่นให้เป็นผู้นำพลวัตในกลุ่มประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

3.1) องค์ประกอบส่วนบุคคล หมายถึง มโนทัศน์เกี่ยวกับตน ความสามารถของบุคคลที่จะเข้าใจตนเองและผู้อื่น แรงจูงใจ ความสนใจ ความต้องการ สิ่งเหล่านี้มีปฏิสัมพันธ์ทั้งทางบวกและทางลบกับบุคคลอื่น ปฏิสัมพันธ์ทางบวก เช่น การช่วยเหลือ การริเริ่ม การรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ส่วนปฏิสัมพันธ์ทางลบ เช่น การอยากเด่นคนเดียว การต่อต้าน การไม่ร่วมมือ

3.2) ประสบการณ์ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานของกลุ่มผู้ที่ประสบความสำเร็จเมื่อทำงานกลุ่ม มักมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานกลุ่ม และเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับ ผู้ที่ได้รับความล้มเหลวในการทำงานกลุ่ม มักมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการทำงานกับผู้อื่น ประสบการณ์จึงมักมีอิทธิพลโดยตรงต่อการทำงานกลุ่ม ส่วนความรู้ของแต่ละบุคคลมีความสำคัญต่อการทำงานกลุ่มเช่นเดียวกันคือ ถ้าบุคคลมีความรู้ในเรื่องที่กลุ่มต้องการ ย่อมเกิดความมั่นใจในการทำงานและสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ แต่ถ้าบุคคลไม่มีความรู้จะมีผลให้เขารู้สึกไม่สบายใจ

ในการทำงานและเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่ม สำหรับเรื่องทักษะของการทำงานกลุ่มมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ทักษะในการทำงานหรือกิจกรรมเฉพาะอย่าง กับทักษะในการสื่อความกับผู้อื่น เช่น ความสามารถในการฟังและจับใจความสำคัญ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น สรุปความคิดเห็น ความสามารถในการประนีประนอมเพื่อลดความขัดแย้งและความเครียดภายในกลุ่ม ทักษะทั้งสองประเภทนี้ช่วยให้การทำงานกลุ่มดำเนินไปสู่จุดหมายได้

3.3) จุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเป็นที่เข้าใจและยอมรับของบุคคลในกลุ่ม ทำให้กลุ่มเห็นทิศทางในการทำงาน จุดมุ่งหมายมีด้วยกัน 2 ประเภท คือ จุดมุ่งหมายของบุคคลและจุดมุ่งหมายของกลุ่มซึ่งสอดคล้องกัน ทำให้เกิดบรรยากาศการทำงานแบบร่วมมือร่วมใจกัน

3.4) องค์ประกอบด้านเกียรติยศ เป็นพลังที่ช่วยให้บุคคลซึ่งแตกต่างกันได้มาร่วมมือกัน เนื่องจากบุคคลแต่ละคนไม่อยากจะแตกต่างจากคนอื่นมากเกินไป และไม่อยากจะออกจากคนอื่น การทำงานกลุ่มจึงสร้างบรรยากาศให้ทุกคนมีคุณค่าเท่าเทียมกัน การตัดสินใจเรื่องใดก็ตามถือเป็นมติเอกฉันท์ของกลุ่มมิใช่ของใครคนใดคนหนึ่ง ทำให้บุคคลเกิดความสบายใจและมีความสุข

3.5) ขนาดของกลุ่ม กลุ่มที่มีสมาชิกมากเกินไปจนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำงานล่าช้าหรือภาระงานไปตกกับสมาชิกบางคน ขณะที่บางคนไม่ต้องรับผิดชอบเลย หรือเกิดกรณีทำงานซ้ำซ้อนกันทำให้เกิดบรรยากาศของความคับข้องใจจากการทำงานมากเกินไปหรือไม่มีอะไรที่จะทำ ไม่มีโอกาสได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ ขนาดของกลุ่มจึงควรเหมาะสมกับเหตุการณ์ จุดมุ่งหมายของงาน และที่สำคัญทำให้สามารถกระจายภาระหน้าที่ได้ทั่วถึงทุกคน

3.6) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสภาพห้องเรียน โต๊ะเรียน จัดโต๊ะประชุมอภิปราย ล้วนมีความสำคัญที่ช่วยส่งเสริมบรรยากาศของกลุ่มป้องกันมิให้เกิดความรู้สึกแตกแยก

ผู้วิจัยได้นำหลักการทฤษฎีจิตวิทยาสังคมไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือในชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

4) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของแบนดูรา (Bandura) การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่เน้นให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเหมือนกับการอยู่ร่วมกันในสังคมหนึ่ง ซึ่งการทำงานแบบร่วมมือจะสร้างสัมพันธภาพอันดีต่อการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และมีการสังเกตสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว ซึ่งในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura) กล่าวว่า คนเราเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราอยู่เสมอ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการสังเกต (Observation Learning) หรือการเรียนรู้แบบจากตัวแบบ (ประสาธน์ อิศรปรีชา, 2538, น. 28) ซึ่งตัวแบบสามารถถ่ายทอดทั้งความคิดและการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน และตัวแบบจะมีหน้าที่

ยับยั้งการเกิดพฤติกรรม โดยตัวแบบอาจเป็นบุคคลจริง ๆ (Live Model) หรือตัวแบบสัญลักษณ์ (Symbolic) ก็ได้ (ทิสนา แชมมณี และคณะ, 2541, น. 234) กระบวนการสังเกตตัวแบบมี 4 กระบวนการ ได้แก่ (สุรางค์ ใจวัตรกุล, 2537, น. 172)

4.1) กระบวนการความใส่ใจ (Attention Process) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมากเพราะหากผู้เรียนไม่มีความใส่ใจ การสังเกตและการเลียนแบบจะไม่เกิดขึ้น

4.2) กระบวนการจดจำ (Retention Process) การที่ผู้เรียนหรือผู้สังเกตสามารถที่จะเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรม เหมือนตัวแบบได้ เพราะผู้เรียนได้บันทึกสิ่งที่ตนสังเกตจากตัวแบบไว้ในความทรงจำ

4.3) กระบวนการการแสดงผลเหมือนตัวแบบ (Reproduction Process) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนแปรสภาพสิ่งที่จดจำได้เป็นการกระทำ หรือแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ ปัจจัยสำคัญของกระบวนการนี้คือ ความพร้อมทางร่างกายและทักษะที่จำเป็นที่ต้องใช้ในการเลียนแบบ เพราะหากผู้เรียนไม่มีความพร้อมก็จะไม่สามารถแสดงพฤติกรรมเลียนแบบได้

4.4) กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) ผู้เรียนที่จะแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบที่ตนสังเกตได้ เนื่องจากคาดหวังว่าการเรียนเลียนแบบจะนำประโยชน์มาให้ เช่น การได้รับการเสริมแรงหรือรางวัล รวมทั้งการคิดว่าการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบจะทำให้ตนหลีกเลี่ยงปัญหาได้ในห้องเรียน หากครูให้รางวัลกับเพื่อนคนใดคนหนึ่ง นักเรียนทั้งห้องจะสังเกตและเป็นแรงจูงใจให้ได้รับแสดงพฤติกรรม แต่หากนักเรียนคนใดคนหนึ่งถูกลงโทษ ก็จะไม่เป็นตัวแทนของแรงพฤติกรรม ที่นักเรียนทั้งชั้นจะไม่ปฏิบัติตาม พรณี สุขชัย เจริญจิต (2538, น. 339) กล่าวว่า การเลียนแบบจะมีความหมายมากขึ้น โดยผ่านการเสริมแรง 3 ลักษณะ คือ

4.4.1) การเสริมแรงทางตรง (Direct Reinforcement) โดยผู้เรียนเฝ้าสังเกตการณ์กระทำของตัวแบบ เลียนแบบพฤติกรรม และได้รับการเสริมแรงหรือถูกลงโทษจากตัวแบบหรือจากบุคคลอื่น

4.4.2) ความคาดหวังที่จะได้แรงเสริม เมื่อเห็นผู้อื่นได้ (Vicarious Reinforcement) หมายถึง สภาพการณ์ที่ผู้เรียนคาดหวังที่จะได้รับรางวัล ถ้าประพฤติโดยวิธีการเดียวกับเพื่อนที่ได้รับรางวัล

4.4.3) การเสริมแรงด้วยตนเอง (Self Reinforcement) เป็นสภาพการณ์ที่ผู้เรียนพยายามที่จะทำตนให้ได้มาตรฐานที่ตนเองตั้งไว้โดยไม่สนใจต่อปฏิกิริยาของผู้อื่นหรือได้รับการยกย่องจากครูเพียงแต่ปรารถนาที่จะพิสูจน์ว่า ตนเองสามารถที่จะทำได้

ดังนั้น ในการจัดเรียนการสอนแบบร่วมมือ สมาชิกจะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ การให้ความช่วยเหลือร่วมมือกัน ทั้งการมีน้ำใจ เมตตากรุณา การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การรู้จัก

เกรงใจผู้อื่นเอาใจเขามาใส่ใจเรา พฤติกรรมเหล่านี้จะมีการเลียนแบบเกิดขึ้นในห้องเรียนหรือด้านการสอนที่เรียกว่าเพื่อนช่วยเพื่อน ทุกคนจะเห็นภาพของการสอนของเพื่อน ๆ หากตนเอง รู้สึกประทับใจเพื่อนคนใดคนหนึ่งก็จะนำมาเลียนแบบ นอกจากนี้การได้มีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกกลุ่มยังทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอน เพื่อนร่วมชั้น วิชาที่เรียน ครูผู้สอน อันจะส่งผลดีต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัยได้นำหลักการทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเบนดูราไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือในชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

5) ทฤษฎีการเรียนรู้ของมาสโลว์ (Maslow)

มาสโลว์ มีความเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการ (ทิสนา เขมมณี, 2560, น. 69) ดังนี้

5.1) ความต้องการพื้นฐานทางธรรมชาติเป็นลำดับขั้น 5 ขั้น คือ ขั้นความต้องการทางร่างกาย (Physical Need) ขั้นความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Need) ขั้นความต้องการความรัก (Love Need) ขั้นความต้องการยอมรับและการยกย่องทางสังคม (Esteem Need) และขั้นความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ (Self – Actualization)

5.2) ความต้องการที่จะรู้จักตนเอง และพัฒนาประสบการณ์ตนเอง ที่เรียกว่า “Peak Experience” และมีหลักการจัดการศึกษาและจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1) เข้าใจความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ทำให้สามารถเข้าถึงพฤติกรรมของบุคคลได้ เนื่องจากการแสดงออกของความต้องการของบุคคล

2) การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้นั้น จำเป็นต้องมีการสนองความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนก่อน

3) สังเกตผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความต้องการอยู่ในระดับใด เพื่อใช้ความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้

4) การที่ผู้เรียนตอบสนองความต้องการของตนเองอย่างเพียงพอ ให้อิสภาพและเสรีภาพในการเรียนรู้ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการรู้จักตนเองตามสภาพความเป็นจริง

ผู้วิจัยได้นำหลักการทฤษฎีการเรียนรู้การเรียนรู้ของมาสโลว์ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือในชั้นสอน

4.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันหรือทำงานกลุ่มร่วมกันอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนี้

จอห์นสันแอนด์จอห์นสัน (Johnson and Johnson) กล่าวถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ อ้างอิงมาจาก (ทิสนา แคมมณี, 2553, น. 99-101)

1) มีการพึ่งพาและเกื้อกูล (Positive Interdependence) สมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มจะต้องมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนและขณะเดียวกันจะช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ร่วมกัน

2) มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (Face-to-face-primitive Interaction) การที่กลุ่มพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันสมาชิกกลุ่มจะห่วงใยไว้วางใจส่งเสริมและช่วยเหลือกันส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3) ความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ของสมาชิก (Individual Accountability) สมาชิกในกลุ่มจะพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและต้องมีระบบตรวจสอบผลงานทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อจะได้เอาใจใส่กันและกันอย่างทั่วถึง เช่น การทดสอบเป็นรายบุคคล การสุ่มเรียกชื่อให้รายงาน ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเป็นกลุ่มการจัดให้กลุ่มมีผู้สังเกตการณ์ การให้ผู้เรียนสอนกันและกัน

4) การใช้ทักษะการสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่ม (Interpersonal and Small Group Skills) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบผลสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญ ๆ หลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสารและทักษะการแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพยอมรับและไว้วางใจกันและกัน ซึ่งครูควรจะสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียนเพื่อช่วยให้การดำเนินการไปได้

5) มีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group processing) ในการเรียนรู้จะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นโดยครูหรือผู้เรียนหรือทั้งสองฝ่าย เพราะการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มเป็นยุทธวิธีที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน ช่วยฝึกทักษะการคิด สามารถที่จะประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนเองได้

สารทูล อริวรวิทย์กุล (2554, น. 55) สรุปว่า องค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมี 5 ประการ ดังนี้

1) ความสัมพันธ์กันในทางบวก หมายถึง สมาชิกในกลุ่มต้องมีเป้าหมายร่วมกัน ต้องรู้จักร่วมมือในการวางแผน ร่วมคิดร่วมทำ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม เพราะความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับทุกคนในกลุ่ม

2) ปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด หมายถึง สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในการทำงาน สมาชิกในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จในการเรียนและเป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

3) การตรวจสอบความรับผิดชอบของแต่ละคน หมายถึง สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ และจะต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเสมอ

4) การฝึกทักษะภายในกลุ่ม หมายถึง สมาชิกทุกคนต้องได้รับการฝึกทักษะภายในกลุ่มหลาย ๆ ด้าน เช่น เรื่องการรับฟัง การยอมรับความคิดเห็น การรู้จักวิธีการสื่อสาร ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการเป็นผู้ตาม ทักษะการตัดสินใจ การแก้ปัญหา ทักษะกระบวนการกลุ่ม การสนับสนุนและไว้วางใจซึ่งกันและกัน

5) กระบวนการกลุ่ม หมายถึง สมาชิกทุกคนได้รับการฝึกแสดง ความคิดเห็น และรู้จักร่วมมือกันทำงาน ทำความเข้าใจในเป้าหมายของการทำงาน มีการวางแผน ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนประเมินผลงานและปรับปรุงร่วมกัน

จากการศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ รายละเอียดปรากฏดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

4.4 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน โดยมีเป้าหมาย คือ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กลุ่มร่วมกันตั้งไว้ ดังนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงต้องมีขั้นตอนหรือกระบวนการต่าง ๆ เป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งอากรณ ใจเที่ยง (2550) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปได้ ดังนี้

- 1) ขั้นเตรียมการ เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน เริ่มด้วยผู้สอน ชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน หลังจากนั้นผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยแต่ละผู้เรียนในกลุ่มให้แตกต่างกัน ในด้านสติปัญญาความถนัดและภูมิหลัง แบ่งจำนวนสมาชิกในกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 6 คน หลังจากนั้นผู้สอนแนะนำ วิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
- 2) ขั้นสอน ผู้สอนเริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการสอนหรือบรรยายเนื้อหาตามบทเรียน หลังจากนั้นมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้สอนจะอธิบายถึงปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไขหรือ คิดวิเคราะห์ หากคำตอบ พร้อมแนะนำ แหล่งข้อมูลค้นคว้าหรือให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคิดวิเคราะห์อย่างชัดเจน
- 3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่สมาชิกภายในกลุ่มจะได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การร่วมกันรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ โดยผู้สอนอาจใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจที่น่าสนใจและเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การเล่าเรื่องรอบวง มุมสนทนาคู่ตรวจสอบ คู่คิด ฯลฯ ผู้สอนสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่ม เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ความกระจ่างในกรณี que ผู้เรียนสงสัยหรือต้องการความช่วยเหลือ
- 4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ สมาชิกภายในกลุ่มจะรายงานผลการดำเนินงานกลุ่ม โดยผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นสามารถซักถามหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและผลงานรายบุคคล ในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมสิ่งที่ยังต้องปรับปรุงแล้วจึงทำการทดสอบผลงานอีกครั้ง
- 5) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม โดยผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ผู้สอนช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ที่จำเป็นหรือไม่ครอบคลุม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม ทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข ให้การเสริมแรงโดยการชมเชย หรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

จากการศึกษาขั้นตอนของการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะเห็นได้ว่าเป็นขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม

ตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ในด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน การเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งภายในขั้นตอนต่าง ๆ ยังประกอบไปด้วยการจัดกลุ่มการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้สอนสามารถวางแผนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับทฤษฎีการเรียนรู้ ผู้วิจัยสังเคราะห์หลักการและสรุปทฤษฎีที่สอดคล้อง ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ขั้นตอนการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือ	แนวคิด/ทฤษฎี การเรียนรู้	แนวทางการปฏิบัติ
1. ขั้นเตรียมการ	1) ทฤษฎีแรงจูงใจ 2) ทฤษฎีการเสริมแรง ของสกินเนอร์	1) สร้างแรงจูงใจเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียน โดยการให้คะแนน ให้ของรางวัล กล่าวคำชมเชย ใช้เกม เพลง เตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ขั้นสอน 2) จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) แบ่งกลุ่มผู้เรียนโดยสังเกตความต้องการ ความพึงพอใจ เพื่อใช้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้
2. ขั้นสอน	1) ทฤษฎีการเรียนรู้ ของมาสโลว์	1) สอน บรรยาย อธิบาย เนื้อหาตามบทเรียน โดยสังเกตความต้องการของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ 2) มอบหมายงานให้แก่แต่ละกลุ่มโดยให้อิสระภาพและเสรีภาพในการเรียนรู้

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

ขั้นตอนการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือ	แนวคิด/ทฤษฎี การเรียนรู้	แนวทางการปฏิบัติ
3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	1) ทฤษฎีจิตวิทยา สังคม 2) ทฤษฎีการเรียนรู้ ทางสังคมของเบน คูรา	กิจกรรมกลุ่มร่วมกับการใช้เทคนิคช่วยจำ
4. ขั้นตรวจสอบ ผลงานและทดสอบ	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing)	การนำเสนอหน้าชั้นเรียน
5. ขั้นสรุปบทเรียน และประเมินผลการ ทำงานกลุ่ม	ทฤษฎีการเสริมแรง ของสกินเนอร์	การให้รางวัล การมอบเกียรติบัตร สำหรับ กลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด เพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้มี การแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อไป

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญหลายประการ เพราะเป็นแนวทางให้กับผู้สอนในการสอนด้วยความมั่นใจ สำหรับการจัดการเรียนรู้นั้น จำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์ วางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้สอนจัดกิจกรรมได้อย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สร้างแนวทางการสอนที่เป็นขั้นตอนและตอบสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ดังนั้น จึงศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาให้ความหมายของแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524, น. 157) กล่าวว่าไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการสอน ซึ่งเป็นกิจกรรมในการคิดและกระทำของครูก่อนเริ่มดำเนินการสอนวิชาใด

วิชาหนึ่ง โดยทั่วไปจะประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและการประเมินผล

วันเพ็ญ วรรณโกมล (2544, น. 234) นำเสนอว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ ด้วยการกำหนดข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้จากการดำเนินงาน ตามระบบการสอน เป็นขั้นตอนการสอนที่ครูผู้สอนมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ ในเนื้อหาและประสบการณ์ในหน่วยต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

กรมวิชาการ (2545, น. 73) ให้ความหมายแผนการจัดการเรียนรู้ ว่าเป็นผลของการ เตรียมการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยนำสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และกระบวนการเรียนรู้ โดยเขียนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตาม ศักยภาพของผู้เรียน

วิการดา จักรอิสราพงษ์ (2553, น. 21) สรุปว่าแผนการจัดการเรียนรู้คือ การนำวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอน และการวัดผลประเมินผล โดยจัดเนื้อหาสาระและ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตรสภาพของ ผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในห้องเรียน

ฤดี เชยเดช (2557, น. 20) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการจัด กิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้าอย่างละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ ให้แก่ผู้เรียน โดยมีการวางแผนใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและ จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรปัจจุบัน คือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการ วิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา มาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปีและหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดมาจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้

จากความหมายของนักการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนดำเนินการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ที่มีการจัดเตรียมไว้ก่อนล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์ อักษร ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับจัดการเรียนการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่งอย่างเป็นระบบ มีแผนการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอน การวัดและการประเมินผลให้สอดคล้อง กับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนพิมพ์เขียวที่กล่าวถึงการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ รวมถึงการวางแผนกระบวนการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน (ฤดี เชยเดช, 2557, น. 18)

กรมวิชาการ (2540, น. 125) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

- 1) ช่วยให้ผู้สอนได้มีโอกาสนในการพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของบทเรียนอย่างรอบคอบ อันส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนของผู้เรียน
 - 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนทำขึ้นเอง เป็นการสร้างครูที่ดี เพราะครูผู้สอนมีโอกาสดำเนินการล่วงหน้าในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการเร้าให้ผู้สอนมีความคิดสร้างสรรค์
 - 3) ทำหน้าที่เปรียบเสมือนผู้เตือนความจำให้แก่ผู้สอน ช่วยไม่ให้สับสน สามารถสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ จัดกิจกรรมได้ตามขั้นตอน ใช้สื่อได้เหมาะสมและมีการวัดผลประเมินผลเป็นระยะ ๆ
 - 4) ป้องกันการใช้เวลาว่างอย่างไร้ประโยชน์ การทำแผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้สอนคำนึงถึงเวลาที่ต้องใช้ การเตรียมบทเรียนมากเกินไปไม่ส่งผลดีต่อการเรียนรู้และการเตรียมบทเรียนน้อยเกินไป อาจทำให้ครูผู้สอนต้องสอนซ้ำซากจนหมดเวลา
 - 5) ช่วยให้เกิดความมั่นใจในการสอน
 - 6) ช่วยให้การบริหารงานเป็นไปด้วยดี เพราะครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ก็มีส่วนในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเป็นข้อมูลในการวางแผนและการนิเทศศึกษา
 - 7) ประโยชน์สำหรับผู้สอนที่เข้ามาสอนแทนในกรณีที่ครูประจำไม่สามารถทำการสอนได้ แต่ได้เตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า และเก็บไว้ในที่ ๆ เพื่อนครูสามารถหยิบไปใช้ได้
 - 8) เป็นหลักสูตรที่นักเรียนได้เรียน
- อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, น. 20) สรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้
- 1) ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อม จะสอนด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่นไม่ติดขัด การสอนจะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์
 - 2) ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนได้ทำอย่างมีแผน มีเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มีข้อเสนออย่างถี่ถ้วน ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ เกิดทักษะ เกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณค่า
 - 3) ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์ เนื้อหาสาระที่จะสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลและประเมินผล แล้วจัดทำออกมาเป็นแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตร
 - 4) ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้สอนต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบ รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่รอบคอบ และปฏิบัติตามแผน การจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดีกว่าการไม่ได้วางแผนการจัดการเรียนรู้

5) ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อสอบ เพื่อวัดผลและประเมินผลผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้เป็นแนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนในกรณีจำเป็นเมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6) ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะผู้สอนสอนด้วยความพร้อม เป็นความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจคือ ความมั่นใจในการสอนและความพร้อมทางด้านวัตถุ คือการที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสาร หรือสิ่งการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อผู้สอนมีความพร้อมในการสอน ย่อมสอนด้วยความกระฉ่งแจ้ง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันจะส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

กฤษยา แสงเดช (2548, น. 153) อธิบายความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1) ช่วยกำหนดแนวทางการสอนโดยไม่ยึดแบบเรียน ช่วยให้ผู้ครูสามารถใช้สื่อการสอนและกิจกรรมที่หลากหลาย

2) ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ไว้เด่นชัด กิจกรรมของผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ กิจกรรมของครูเป็นส่วนหนึ่งของสื่อการเรียนรู้เท่านั้น

3) ช่วยให้มีการกำหนดสื่อการเรียนรู้ไว้เด่นชัด ครอบคลุมไปถึงสื่อที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ และสื่อประเภทวิธีการ อันหมายถึงกิจกรรมและวิธีสอนของครู

4) แผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าการสอนของครูมีการพัฒนา มีเครื่องมือและเอกสารที่เหมาะสม และจำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพครู ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการพัฒนาวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพได้ด้วย

จากความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นประโยชน์และมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับครูผู้สอน เพราะช่วยให้ผู้สอนมีความเข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน มีความมั่นใจในตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ทำให้ผู้สอนได้มีโอกาสในการพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของบทเรียนอย่างรอบคอบ อันส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนของผู้เรียน และเป็นการสร้างครูที่ดีเพราะแผนการจัดการเรียนรู้

ชี้ให้เห็นว่าการสอนของครูมีการพัฒนา มีเครื่องมือและเอกสารที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพครู

3. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ควรตระหนักถึงเป็นอย่างยิ่ง เพราะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องเขียนตามลำดับองค์ประกอบ หากขาดองค์ประกอบใดจะทำให้แผนการจัดการเรียนรู้นั้นไม่สมบูรณ์ ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น. 65) ได้สรุปองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

- 1) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
- 2) ชื่อหน่วยการเรียนรู้
- 3) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- 4) สาระการเรียนรู้
- 5) ชิ้นงาน/ภาระงาน/แบบฝึก
- 6) ประเมินผล
- 7) กิจกรรมการเรียนรู้
- 8) กำหนดเวลา

เอกรินทร์ สัมहाสาล และคณะ (2558, น. 54) กล่าวว่า วิชา องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย

- 1) สาระสำคัญ เป็นการเขียนในลักษณะเป็นความคิดรวบยอด
- 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนในลักษณะจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งเมื่อผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทุกพฤติกรรมในแต่ละแผนการเรียนรู้นี้แล้วบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

3) สาระการเรียนรู้ เป็นการเขียนเนื้อหาสาระในลักษณะเป็นประเด็นสำคัญสั้น ๆ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

4) กิจกรรมการเรียนรู้ ระบุวิธีสอน กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครอบคลุมบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ เมื่อเรียนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครอบคลุมตามเป้าหมายการเรียนรู้ของตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียน

5) สื่อ แหล่งการเรียนรู้ ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะกำหนดสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน มีใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ เอกสารเพิ่มเติมสำหรับผู้สอนตามความเหมาะสมและบอกแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

6) การวัดและประเมินผล ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ จะระบุการวัดและประเมินผล หลักฐานการเรียนรู้ ร่องรอยการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล เครื่องมือในการวัดและประเมินผล

7) บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย
 วิจารณ์ จักรอศราพงษ์ (2553, น. 23) กล่าวว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วย

1) ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ เขียนชื่อรายวิชา ชั้นเรียน เรื่องและเรื่องย่อยหรือหน่วยความรู้ หรือหน่วยย่อย จำนวนชั่วโมง อาจจะเพิ่มชื่อผู้สอนและวันเวลาที่สอนด้วย

2) สาระสำคัญ เขียนบทสรุปที่แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาที่สอนกับจุดประสงค์หรือสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร บางตำราเรียกบทสรุปนี้ว่า ความคิดรวบยอด

3) จุดประสงค์ เขียนสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบกิจกรรมการเรียนการสอน นิยมเขียนจุดประสงค์ที่วิเคราะห์ได้จากคำอธิบายรายวิชา และหาความสัมพันธ์กับเนื้อหาและกิจกรรมไว้แล้ว ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้หรือจัดทำกำหนดการสอนและเพิ่มเติมหรือแยกย่อยเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

4) เนื้อหา เขียนชื่อเรื่องที่ต้องการให้เรียนรู้และอาจจะเพิ่มเติมเรื่องย่อยหรือข้อสรุปของเรื่องด้วยก็ได้

5) กิจกรรมการเรียนการสอน เขียนขั้นตอนการจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ที่แสดงให้เห็นบทบาทของผู้สอน บทบาทของผู้เรียน และการใช้สื่อหรือเครื่องมือประกอบการจัดกิจกรรม นิยมแสดงให้เห็นขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะเป็นขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ จึงมีข้อพิจารณาว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ดีควรเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ

6) สื่อการเรียนการสอน เขียนชื่อหรือเครื่องมือที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งสื่อของผู้สอนหรือของผู้เรียนทุกรายการ

7) การวัดผลประเมินผล เขียนชื่อวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบเก็บข้อมูลแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกขั้นตอน หรือทุกประเภทที่ใช้ในการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ

8) บันทึกผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร เป็นส่วนของผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ จะเขียนบันทึกความเห็นผลการ ตรวจสอบ หรือข้อเสนอแนะที่จะให้ผู้สอนนำไปใช้ในการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ

9) บันทึกผลหลังการสอน เป็นส่วนที่ผู้สอนบันทึกข้อมูลต่าง ๆ จากการจัดการเรียน การสอนเมื่อเสร็จสิ้นการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ อาจบันทึกความสำเร็จปัญหาผลการเรียน ที่ควรแก้ไขปรับปรุงเรื่องที่ควรเพิ่มเติมในการจัดการเรียนรู้ถัดไปหรืออื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการ พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักการศึกษาแต่ละคนมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา (2553, น. 65)	เอกรินทร์ สัมหาศาล และคณะ (2552, น. 54)	วิภาดา จักรอิศราพงษ์ (2553, น. 23)
1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	1. สาระสำคัญ	1. ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้
2. ชื่อหน่วยการเรียนรู้	2. จุดประสงค์การเรียนรู้	2. สาระสำคัญ
3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	3. สาระการเรียนรู้	3. จุดประสงค์
4. สาระการเรียนรู้	4. กิจกรรมการเรียนรู้	4. เนื้อหา
5. ชิ้นงาน/ภาระงาน/แบบฝึก	5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	5. กิจกรรมการเรียนการสอน
6. ประเมินผล	6. การวัดและประเมินผล	6. สื่อการเรียนการสอน
7. กิจกรรมการเรียนรู้	7. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้	7. การวัดผลประเมินผล
8. กำหนดเวลา	-	8. บันทึกผลการตรวจสอบ และข้อเสนอแนะของ ผู้บริหาร
-	-	9. บันทึกผลหลังการสอน

ผู้วิจัยจะจัดทำแผนการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นที่มีองค์ประกอบ ได้แก่

1) ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ 2) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) สาระ

การเรียนรู้ 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อการเรียนรู้ 7) การวัดผลและประเมินผล และ 8) บันทึกผล
การจัดการเรียนรู้

4. แนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงหลักในการเขียนว่าจะต้อง เขียนอะไร
เขียนอย่างไร และเพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายในการนำไปใช้ศึกษาหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม
แนวทางในการสอน ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงแนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540, น. 204-221) ได้เสนอแนวทางการเขียนแผนการจัดการ
เรียนรู้ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อประโยชน์ในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้และ
รายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดการเรียนรู้
- 2) วิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา เพื่อนำมาเขียนจุดประสงค์
การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ เจตคติและค่านิยม
- 3) วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับ
นักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะประโยชน์ต่อนักเรียน
- 4) วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ (กิจกรรมการเรียนรู้) โดยเลือกรูปแบบการ
จัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
- 5) วิเคราะห์กระบวนการประเมินผล โดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่
สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 6) วิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้และแหล่ง การเรียนรู้ทั้งใน
และนอกห้องเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้

อรทัย มูลคำ, นพดล เจนอักษร, นฤมล คชฤทธิ์ และสุวิทย์ มูลคำ (2542, น. 23) สรุป
แนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

- 1) กำหนดหัวข้อเนื้อหา (Theme) โดยเขียนในรูปของประโยคหรือวลีที่สื่อความ
หมายถึงผลผลิต (Output) ที่ต้องการ ข้อความกระชับได้ใจความ ไม่สั้นหรือยาวเกินไปมีคำหลัก
(Keyword) ที่สามารถวัดและประเมินผลได้และเป็นหัวเรื่องจากต้องการของชุมชนหรือผู้เรียนที่ครู
และผู้เรียนเข้าใจได้
- 2) เขียนสาระสำคัญ (Concept) เขียนบทสรุปใจความสำคัญของเรื่อง เน้นถึงความคิด
รวบยอด หลักการ ทักษะหรือลักษณะนิสัยที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดกับผู้เรียน

3) กำหนดขอบเขตเนื้อหา ผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ต้องรู้เรื่องหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางที่มีอยู่ โดยเขียนขอบเขตของเนื้อหาให้บูรณาการองค์ความรู้ ครอบคลุมหลักสูตรที่มีอยู่ในจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น ๆ

4) กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นสิ่งที่คาดว่า เมื่อผู้เรียนเรียนจบในเนื้อหาวิชานั้น ๆ แล้ว จะทำอะไรได้บ้าง หรือมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไร ควรเขียนให้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

5) กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ดำเนินการโดยวิธีทฤษฎีเชิงระบบ (System Approach) ดังนี้

5.1) ครูและผู้เรียนร่วมกันรวบรวมความรู้ ซึ่งเป็นขั้นตอนของการจัดกิจกรรมแก่ผู้เรียน Input (I)

5.2) ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปอภิปราย หรือคิดค้นวิธีปรับ หรือประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตของผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนของกระบวนการในการนำความรู้ไปใช้กับผู้เรียน Process (P)

5.3) ผู้เรียนแสดงผลของความรู้สึก หรือการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับชีวิต ซึ่งเป็นขั้นตอนของผลผลิต Output (O)

การเขียนกิจกรรมการเรียนการสอนให้เรียงตามลำดับขั้นตอน I-P-O ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาจจะมี I หรือ P มากกว่า 1 กิจกรรมก็ได้ แต่จะต้องมี O เพียง 1 กิจกรรมเท่านั้น โดย O จะต้องสามารถวัดผลและประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ได้

6) กำหนดสื่อการเรียนการสอน เป็นการระบุว่า ในการเรียนการสอนตามหัวข้อเนื้อหา (Theme) นั้น ๆ จะต้องใช้สื่ออุปกรณ์อะไรบ้าง ได้สื่อและอุปกรณ์มาด้วยวิธีใด และระบุตามจุดประสงค์เฉพาะเป็นรายชื่อ

7) ประเมินผล เป็นการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้เรียนตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้

อ้อยทิพย์ ทองดี (2544, น. 4) กล่าวไว้ว่า แนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มีดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตร ในการทำแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องศึกษาหลักการโครงสร้าง จุดมุ่งหมาย หลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา เพื่อจะวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเป็นกรอบทิศทางในการจัดการเรียนการสอน

2) ทำความเข้าใจกับคำอธิบายรายวิชา ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

2.1) กิจกรรม หลักสูตรจะวางแนวทางให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนด มักเริ่มต้นด้วยทฤษฎีเพื่อแสดงอาการกระทำ เช่น ศึกษา ปฏิบัติ ทดลอง สังเกต รวบรวมอภิปราย บันทึก เปรียบเทียบ ฯลฯ

2.2) เนื้อหา หลักสูตรจะวางแนวทางให้ครูผู้สอนทราบเนื้อหาหลักหรือเรื่องที่ครูผู้สอนจะนำไปจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนจะต้องนำไป วิเคราะห์ร่วมกับกิจกรรม จุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชาเสียก่อน จึงจะทำให้ครูได้เนื้อหาช่วยในการจัดการเรียนรู้ต่อไป มักจะเริ่มต้นด้วยคำว่า การ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับ หรือเขียนเป็นกิจกรรม

2.3) จุดประสงค์จะอยู่ท้ายสุดของคำอธิบายรายวิชา มักจะเริ่มต้นด้วย คำว่า “เพื่อ” ซึ่งจุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชาจะเป็นจุดประสงค์ปลายทางของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนด้วย และจะครอบคลุมทักษะการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ

2.3.1) ด้านปัญญา (พุทธิพิสัย) เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งเน้น ความสามารถทางการคิดของสมอง มักใช้คำว่า เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ซึ่งครูควรพัฒนาให้ครบทั้ง 6 ระดับ คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า

2.3.2) ด้านจิตใจ (จิตพิสัย) เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะทางจิตใจ มักใช้คำว่า เพื่อให้มีเจตคติที่ดี ชื่นชม เห็นคุณค่า ตระหนัก ซึ่งครูควรพัฒนาให้ครบทั้ง 5 ระดับ คือ การรับรู้ การตอบสนอง การสร้างคุณค่า การจัดระบบคุณค่า การสร้างลักษณะนิสัย

2.3.3) ด้านทักษะ (ทักษะพิสัย) เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ลงมือ ปฏิบัติ มักใช้คำว่า ปฏิบัติตน สาธิต ทดลอง แก้ปัญหา คิดคำนวณ เป็นต้น ซึ่งครูควรพัฒนาให้ครบทั้ง 5 ระดับ คือ การเลียนแบบ การทำตามแบบ การทำอย่างถูกต้อง การทำอย่างต่อเนื่อง การทำเองโดยเหมือนธรรมชาติ

3) วิเคราะห์จุดประสงค์ปลายทางเพื่อเขียนเป็นจุดประสงค์นำทาง เพราะจุดประสงค์นำทางจะเป็นสิ่งที่ทำให้ครูผู้สอนรู้ว่าสอนเนื้อหาอะไรบ้าง ในการกำหนดจุดประสงค์นำทางนั้นมีความสำคัญมาก เพราะจะต้องนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ดังนั้นเมื่อกำหนดจุดประสงค์นำทางแล้ว ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์นำทางว่า ทำให้บรรลุถึงจุดประสงค์ ปลายทางแล้วหรือยัง จุดประสงค์นำทางเป็นไปตามขั้นตอนหรือกระบวนการเรียนรู้หรือไม่ จุดประสงค์นำทางนั้นระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือประเมินได้หรือไม่

4) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การกำหนดคาบสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ปลายทาง ว่าในแต่ละจุดประสงค์จะใช้เวลาสอนกี่คาบ ทั้งนี้เพื่อจะได้วางแผนโครงการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์

5) กำหนดเทคนิคกระบวนการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเลือกใช้เทคนิควิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา สอดคล้องกับนักเรียน โดยเฉพาะการเน้นให้นักเรียนฝึกค้นคว้า สังเกต รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ตัวอย่างที่หลากหลายสร้างสรรค์ และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

6) การเขียนรายละเอียดหรือเนื้อหาสาระของแผนการจัดการเรียนรู้ตามส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีคำแนะนำ ดังนี้

6.1) การเขียนสาระสำคัญ ต้องคำนึงถึงเรื่องที่จะนำมาให้นักเรียนนั้น คือเรื่องอะไรคืออะไร หรือสำคัญอย่างไร และเรียนแล้วจะได้อะไร ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาสาระที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้นั้น

6.2) จุดประสงค์การเรียนรู้ ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ปลายทาง จุดประสงค์นำทางให้นำมาจากข้อ 3

6.3) เนื้อหา เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์นำทางที่กำหนดไว้ ควรระบุว่า ควรเรียนเรื่องอะไรบ้างตามจุดประสงค์นำทาง และควรเขียนเป็นเนื้อหาโดยสรุปหรืออาจเขียนเป็นข้อ ๆ ส่วนเนื้อหาโดยละเอียดควรเขียนไว้ในส่วนของภาคผนวก เช่น ใบความรู้หรือเอกสารประกอบการเรียน ตามความเหมาะสมเพิ่มเติมก็ได้

6.4) กิจกรรมการเรียนการสอน ต้องเขียนลำดับขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นสอนจนกระทั่งสิ้นสุด กระบวนการสอนในแผนนั้น ๆ เพื่อมองเห็นพฤติกรรมการสอนจริง ทั้งบทบาทของครูผู้สอนและนักเรียน โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนเกิดความสนใจปฏิบัติง่ายและเกิดความคิดสร้างสรรค์ของผู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เอง โดยทั่วไปควรมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นดำเนินการสอนและขั้นสรุป โดยเทคนิคกระบวนการที่นำมาใช้จะแทรกอยู่ในขั้นดำเนินการสอน

6.5) สื่อการเรียนการสอน การทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นั้น ต้องใช้สื่ออุปกรณ์อะไรบ้าง และสื่อที่นำมาใช้ต้องให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ โดยใช้ เวลาสั้น หาง่าย ประหยัดและน่าสนใจ ถูกต้องตามหลักวิชาการ เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะของนักเรียน

6.6) การวัดผลประเมินผลในการวัดผลจะต้องรู้ก่อนว่าจะวัดอะไรด้วยเครื่องมืออะไร ควรระบุว่าเครื่องมือวัดผลจะใช้วิธีใด เมื่อใด และมีเกณฑ์การประเมินอย่างไร ตามวัตถุประสงค์นำทางข้อใด เช่น สังเกตพฤติกรรมนักเรียน การปฏิบัติงานกลุ่ม หรือการตรวจผล การปฏิบัติงานทดสอบผลสัมฤทธิ์ เครื่องมือวัดใช้เครื่องมืออะไร เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม แบบทดสอบ แบบตรวจผลการปฏิบัติงาน เมื่อวัดผลแล้วจะนำข้อมูลนั้นไปทำอะไร โดยมีเกณฑ์การประเมินผลกำหนดไว้

7) การเขียนบันทึกหลังการสอน เป็นการประเมินผลการสอนว่า ครูผู้สอนนั้นสอนเป็นอย่างไร สอนแล้วนักเรียนได้รับผลอย่างไรบ้าง โดยส่วนใหญ่จะเขียนตามวิธีการวัดผลประเมินผล

จากการศึกษาแนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ผู้เขียนจะต้องวางแผนล่วงหน้าก่อนเขียนและก่อนจัดการเรียนการสอน โดยศึกษาเนื้อหาที่จะเขียนให้ละเอียดและตามลำดับขั้นตอน แบ่งหน่วยเนื้อหาย่อยแบ่งเวลาที่ใช้การสอนทุกหัวข้อ โดยแต่ละหัวข้อต้องมีความสอดคล้องกัน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้รับประสบการณ์จากกระบวนการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดให้มีคุณภาพนั้น นักการศึกษาได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

สมพร เชื้อพันธ์ (2547, น. 53) กล่าวว่า วิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถ ความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล วัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ

อารีย์ วชิรวรกร (2542, น. 143) ให้ความหมายของคำว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ผลของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางสมองและสติปัญญาของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากที่ได้เรียนแล้ว สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบ

เขวดี วิบูลย์ศรี (2549, น. 16) กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่าเป็นผลจากการเรียนรู้ที่แต่ละคนได้ศึกษาเรียนรู้มาแล้วในอดีตหรือในปัจจุบัน โดยเป็นผลจากการประเมินความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาการเป็นหลัก เน้นความตรงเชิงเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาเป็นสำคัญ

ปราณี กองจินดา (2549, น. 42) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

นัมน้อย แพงปีศา (2551, น. 79) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ความสามารถ และมวลประสบการณ์ของบุคคล อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ และเป็นผลให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลจากการเรียนรู้ ที่เกิดจากระบวนการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

2. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด เป็นการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งเป็นผลจากการฝึกฝนหรืออบรมในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งนักการศึกษาได้อธิบายการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2536, น. 89) ได้อธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ว่าสามารถวัดได้ 2 แบบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือ

1) การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปของการกระทำจริงให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้ต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test)

2) การวัดเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาอันเป็น ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test)

อีกทั้งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 3 ด้าน คือ

1) ด้านความรู้ ความคิด (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวกับกระบวนการต่าง ๆ ทางด้านสติปัญญา และสมอง ประกอบด้วยพฤติกรรม 6 ด้าน ดังนี้

1.1) ด้านความรู้ความจำ หมายถึง ความสามารถระลึกถึงเรื่องราวประสบการณ์ที่ผ่านมา

1.2) ด้านความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจับใจความการแปลความ การตีความ การขยายความของเรื่องได้

1.3) การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้หรือหลักวิชาที่เรียนมาแล้วไปใช้ในการสร้างสถานการณ์จริง ๆ หรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

1.4) การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ หรือวัตถุ สิ่งของเพื่อต้องการค้นหาสาเหตุเบื้องต้น หาความสัมพันธ์ระหว่างใจความระหว่างส่วนรวมระหว่างตอน ตลอดจนหาหลักการที่แฝงอยู่ในเรื่อง

1.5) การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้มาจัดระบบใหม่เป็นเรื่องใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม มีความหมายและประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม

1.6) การประเมินค่า หมายถึง การวินิจฉัยคุณค่าของบุคคล เรื่องราว วัสดุสิ่งของอย่างมีหลักเกณฑ์

2) ด้านความรู้สึก (Affective Domain) พฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตและการพัฒนาในด้านความสนใจ คุณค่า ความซาบซึ้ง และเจตคติต่าง ๆ ของนักเรียน

3) ด้านการปฏิบัติการ (Psycho-motor Domain) พฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติและการดำเนินการ เช่น การทดลอง เป็นต้น

ภัทธา นิคมานนท์ (2553, น. 101) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และทักษะพิสัย (Psycho-motor Domain) ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1) พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย เป็นพฤติกรรมด้านความสามารถทางสติปัญญาของบุคคลจำแนกได้ ดังนี้

1.1) ความรู้ ความจำ (Knowledge) คือความสามารถในการระลึกได้ถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน จะโดยวิธีใดก็ตาม ซึ่งพฤติกรรมด้านนี้ยังจำแนกออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ คือ ความรู้เฉพาะเรื่อง ความรู้ในวิธีดำเนินการ และความรู้รวบยอดในเนื้อเรื่อง

1.2) ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นผลจากการเอาความรู้จากประสบการณ์ในชั้นความรู้ ความจำมาผสมผสานจนกลายเป็นสมรรถภาพสมอง ซึ่งความเข้าใจมี 3 ลักษณะ คือ การแปลความ การตีความ และการขยายความ

1.3) การนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนมาแล้วไปแก้ปัญหาที่ใหม่หรือสถานการณ์ใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อน แต่อาจใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยพบเห็นมาก่อนก็ได้

2) พฤติกรรมด้านจิตพิสัย เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึคนึกคิดทางจิตใจ อารมณ์ และคุณธรรมของบุคคล สามารถจำแนกเป็น 5 ระดับ คือ

2.1) การรับรู้ (Receiving of Attending) มีการตอบสนอง 3 ลักษณะ คือ การยอมรับ การตั้งใจที่จะรับรู้และการเลือกสิ่งเร้าที่ต้องการรับรู้

2.2) การตอบสนอง (Responding) เป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่องจากความตั้งใจที่จะรับรู้ โดยไม่เพียงแต่จะตั้งใจรับรู้เท่านั้น แต่มีความปรารถนาหรือปฏิกิริยาที่จะได้ตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นอย่างเต็มที่ และเกิดความพึงพอใจจากการตอบสนองพฤติกรรม ขั้นนี้จำแนกเป็น 3 ลักษณะ คือ การยินยอม ที่จะตอบสนอง ความเต็มใจที่จะตอบสนอง และความพอใจใน การตอบสนอง

2.3) การสร้างคุณค่า (Valuing) เป็นขั้นที่บุคคลมองเห็นคุณค่าของ การตอบสนอง ต่อสิ่งเร้าหรือประสบการณ์ที่ได้ขั้นนี้มีพฤติกรรมการแสดง 3 ลักษณะ ได้แก่ การยอมรับในคุณค่า การนิยมนิยมชอบในคุณค่า และการสร้างคุณค่า

2.4) การจัดระบบคุณค่า (Organization) หลังจากทีบุคคลได้สร้างค่านิยมของตนขึ้นมา แล้วก็พยายามนำค่านิยมนั้นมาจัดระบบให้เกิดเป็นระบบระเบียบขึ้น ลักษณะการจัดระบบคุณค่ามี 2 ลักษณะ คือ การสร้างความคิดรวบยอดของคุณค่า และการจัดระบบของคุณค่า

2.5) การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization by a Value Complex) เป็นการ จัดระบบคุณค่าที่มีอยู่ในตัวเข้าเป็นระบบที่ถาวร ซึ่งจะทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมการแสดงของ บุคคลไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ๆ ก็จะแสดงพฤติกรรมตามค่านิยมที่ยึดถือตลอดไปการสร้าง ลักษณะนิสัยมี 2 ลักษณะ คือ การสร้างลักษณะนิสัยชั่วคราว และการสร้างลักษณะ นิสัยถาวร

3) พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสามารถเชิงปฏิบัติการ พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยจำแนกเป็น 7 ระดับ (ภัทธา นิคมานนท์, 2553, น. 102) คือ

3.1) การรับรู้ (Perception) เป็นขั้นที่แสดงอาการรับรู้ที่จะเคลื่อนไหวโดยอาศัยประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ หู ตา จมูก ลิ้นและสัมผัสทางกาย แม้จะมีสิ่งเร้าเข้ามากระตุ้นโดยผ่านทางประสาทสัมผัสพร้อม ๆ กัน ก็อาจเลือกที่จะรับรู้มีการแปลความหมายสิ่งเร้าเพื่อตอบสนอง

3.2) การเตรียมพร้อม (Set) เป็นสภาพของบุคคลที่พร้อมจะแสดงพฤติกรรมออกมา สภาพความพร้อมมี 3 ด้าน คือ ความพร้อมด้านร่างกาย ด้านสมองและด้านอารมณ์

3.3) การตอบสนองตามแนวทางที่กำหนดให้ (Guided Response) เป็นการแสดงออก ในลักษณะของการเลียนแบบและการลองผิดลองถูก

3.4) ความสามารถด้านกลไก (Mechanism) เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้กระทำตามที่เรียนมาและพัฒนาขึ้นมาจนมีผลสัมฤทธิ์สามารถสร้างเทคนิควิธีสำหรับตนเองขึ้นมา เพื่อปฏิบัติต่อไป

3.5) การตอบสนองที่ซับซ้อน (Complex Overt Response) เป็นความสามารถใน การปฏิบัติในสิ่งที่ยู่ยากซับซ้อนมากขึ้นและสามารถกระทำได้อย่างมั่นใจ ไม่ลังเลและทำได้ดี

จากการศึกษาการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยด้านพุทธิพิสัย เป็นพฤติกรรมด้านความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนมีทั้งหมด 6 ด้าน คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูผู้สอนใช้วัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านความรู้ ทักษะและกระบวนการ รวมไปถึงสมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545, น. 96) ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะและความสามารถทางวิชาการที่นักเรียนได้เรียนรู้มาแล้ว ว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

สิริพร ทิพย์คง (2545, น. 193) สรุปว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ชุดคำถามที่มุ่งวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนว่ามีความรู้ ทักษะและสมรรถภาพด้านสมองด้านต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ไปแล้วมากน้อยเพียงใด

สมบูรณ์ ต้นยะ (2545, น. 143) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้สำหรับวัดพฤติกรรมทางสมองของผู้เรียนว่ามีความรู้ความสามารถในเรื่องที่เรียนรู้มาแล้วหรือได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้วมากน้อยเพียงใด

สมพร เชื้อพันธ์ (2547, น. 59) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ แบบทดสอบหรือชุดของข้อสอบที่ใช้วัดความสำเร็จหรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนว่าผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้เพียงใด

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2549, น. 28) สรุปว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เน้นการวัดความรู้และความสามารถจากการเรียนรู้ในอดีตหรือในสภาพปัจจุบันของแต่ละบุคคล

จากการศึกษาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ แบบทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ โดยจะทำการวัดหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลง ใช้วัดความสำเร็จหรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน

4. ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อนุกูลิ คุณแก้ว (2548, น. 45) กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1) แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหาและมีทักษะการ สร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ มีค่าชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนน และการแปลผล มีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบมาตรฐาน

2) แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher Made Tests) เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง เพื่อใช้ในการทดสอบนักเรียนในชั้นเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1) แบบทดสอบปรนัย (Objective Tests) ได้แก่

2.1.1) แบบถูก - ผิด (True-False)

2.1.2) แบบจับคู่ (Matching)

2.1.3) แบบเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion)

2.1.4) แบบเลือกตอบ (Multiple choice)

2.2) แบบทดสอบอัตนัย (Essay tests) ได้แก่

2.2.1) แบบจำกัดคำตอบ (Restricted Response items)

2.2.2) แบบไม่จำกัดคำตอบ หรือตอบอย่างเสรี (Extended Response Items)

สมนึก ภักดิ์ทิพย์ (2549, น. 73-98) อธิบายถึงประเภทของ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า มีหลายรูปแบบ แต่ที่นิยมใช้มี 6 รูปแบบ ได้แก่

1) ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay Test) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามให้นักเรียนเขียนตอบแบบเสรี เขียนบรรยายตามความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2) ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True False Test) คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่ มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด, ใช่-ไม่ใช่, จริง-ไม่จริง, เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

3) ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยคหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้น เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4) ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) ข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์

(ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบคำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัย

5) ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวขึ้น) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่ง ตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6) ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice-Test) คำถามของข้อสอบประเภทแบบเลือกตอบ โดยทั่วไปประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือตอนถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกจะประกอบด้วย ตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณา แล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเดียวจากตัวเลือกอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกันดูเผิน ๆ จะเห็นว่าตัวเลือกถูกหมด แต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2552, น. 96) สรุปว่าโดยทั่วไปแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher-Made Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น ใช้กันโดยทั่วไป ในสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียน (Paper and Pencil Test) แบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ

1.1) แบบทดสอบอัตนัย (Subjective or Essay Test) เป็นแบบทดสอบที่กำหนด คำถามหรือปัญหา แล้วให้ผู้ตอบเขียนโดยแสดงความรู้ความคิดเจตคติได้อย่างเต็มที่

1.2) แบบทดสอบปรนัย (Objective Test or Short Answer) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบเขียนตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ (Restricted Response Type) ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ความคิดได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบทดสอบถูกผิด แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่และแบบทดสอบเลือกตอบ

2) แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่ว ๆ ไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างจริงจังมีคุณภาพมีมาตรฐาน กล่าวคือ มีมาตรฐานในการดำเนินการสอบ วิธีการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

2.1) ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay Test) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถาม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2.2) ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-False Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกดั้งกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด, ใช่-ไม่ใช่, จริง-ไม่จริง, เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

2.3) ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยคหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้น เพื่อให้ได้ใจความและถูกต้อง

2.4) ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) เป็นข้อสอบคล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำแต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบคำถามที่ต้องการสั้น ๆ และกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

2.5) ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบโดยมีคำถาม หรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวขึ้น) จะจับคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

2.6) ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) จะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวง และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกันดูเผิน ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักรู้น้อยต่างกัน

จากการศึกษาประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะที่สามารถนำไปใช้เพื่อประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้ตามความเหมาะสม ดังนั้นการเลือกใช้แบบทดสอบครูผู้สอนต้องตระหนักถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมิน และมีความสอดคล้องกับสาระเนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้

5. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2552, น. 97-98) ได้เสนอแนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 8 ขั้นตอน ดังนี้

1) วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร การสร้างแบบทดสอบควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ซึ่งเป็นการระบุจำนวนข้อสอบและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้

2) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ครุมุ่งหวังให้เกิดกับนักเรียนซึ่งจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3) กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้างโดยการศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่าจะใช้แบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน แล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้น ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

4) เขียนข้อสอบ ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรและให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษามาแล้วในขั้นที่ 3

5) ตรวจสอบข้อสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้วในขั้นที่ 4 มีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาทบทวนตรวจสอบอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6) จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมด จัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบและจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7) ทดสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่ต้องการสอนจริง แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพโดยสภาพการปฏิบัติจริงของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียน มักไม่ค่อยมีการทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ ส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ในครั้งต่อไป

8) จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบหากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพไม่ดี อาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

บุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 65-68) กล่าวว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) วิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหาวิชาและทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบ ขั้นตอนแรกสุดจะต้องทำการวิเคราะห์ว่าเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะสร้างข้อสอบวัดนั้น มีจุดประสงค์ของการ

สอนหรือจุดประสงค์การเรียนรู้อะไรบ้าง ทำการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาว่ามีโครงสร้างอย่างไร จัดเขียนหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อยทุกหัวข้อพิจารณาความเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาเหล่านั้น จากนั้นก็จัดทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือที่เรียกว่า ตารางวิเคราะห์หลักสูตรตารางนี้มี 2 มิติ คือ ด้านเนื้อหา กับด้านสมรรถภาพที่ต้องการวัด และพิจารณาว่าจะออกข้อสอบทั้งหมดกี่ข้อ เขียนจำนวนข้อลงในช่องรวมช่องสุดท้าย จากนั้นพิจารณาว่าหัวข้อเรื่องใดสำคัญมากน้อย เขียนลำดับความสำคัญลงไป แล้วกำหนดจำนวนข้อที่จะวัดในแต่ละช่องขึ้นอยู่กับเรื่องนั้นต้องการให้เกิดสมรรถภาพด้านใดมากน้อยกว่ากัน

2) กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบทำการพิจารณาและตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใดศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ หลักการเขียนข้อคำถาม ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบสมรรถภาพต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบเพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการเขียนข้อสอบ

3) เขียนข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบใช้ตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบที่จัดทำไว้ในขั้นที่ 1 เป็นกรอบ ซึ่งทำให้สามารถออกข้อสอบวัดได้ครอบคลุมทุกหัวข้อเนื้อหาและทุกสมรรถภาพ ส่วนรูปแบบและเทคนิคในการเรียนข้อสอบยึดตามที่ได้ศึกษาในขั้นที่ 2

4) ตรวจสอบข้อสอบนำข้อสอบที่ได้เขียนไว้ในขั้นที่ 3 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้ง โดยพิจารณาถึงความถูกต้องตามหลักวิชาการ พิจารณาว่าแต่ละข้อวัดในเนื้อหาและสมรรถภาพตามตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความเข้าใจง่าย เหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ตัวถูกตัวลวงเหมาะสม เข้าหลักเกณฑ์หรือไม่ หลังการพิจารณาทบทวนเองแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญวัดผลและด้านเนื้อหาสาระพิจารณาข้อบกพร่องแล้วนำเอาข้อวิจารณ์เหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5) พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ โดยจัดพิมพ์คำชี้แจงหรือคำอธิบาย วิธีทำแบบทดสอบไว้ที่ปกของแบบทดสอบอย่างละเอียดและชัดเจน การจัดพิมพ์วางรูปแบบให้เหมาะสม

6) ทดลองใช้วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุง นำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะสอบจริง ซึ่งได้เรียนในวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอบ แล้วนำผลการสอบมาตรวจให้คะแนน ทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์คุณภาพ คัดเลือกเอาข้อที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการ ถ้าข้อที่เข้าเกณฑ์จำนวนมากว่าที่ต้องการก็ตัดข้อที่มีเนื้อหามากกว่าที่ต้องการ ซึ่งเป็นข้อที่มีอำนาจจำแนกต่ำสุดออกตามลำดับ นำเอาผลการสอบที่คิดเฉพาะข้อสอบที่เข้าเกณฑ์เหล่านั้นมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

7) พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกและระดับความยาก เข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการในขั้นที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับที่จะใช้จริง ซึ่งจะต้องมีคำชี้แจง วิธีทำด้วยและในการพิมพ์นอกจากใช้รูปแบบที่เหมาะสมแล้ว ควรคำนึงถึงความประณีตถูกต้องซึ่ง จะต้องตรวจทานให้ดี

สันติ งามเสริฐ (2560, น. 61) ได้เสนอกระบวนการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ

เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบทดสอบว่าต้องการนำผลการทดสอบ ไปใช้ในสถานการณ์ใด เช่น การวินิจฉัยผู้เรียนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Diagnostic) การคัดเลือก ผู้เรียน (Selection) การสอบแข่งขัน (Competition) การจัดวางตำแหน่งผู้เรียน (Placement) เป็นต้น แบบทดสอบแต่ละประเภทมีความมุ่งหมายที่ แตกต่างกันไป เช่น ถ้าเป็นแบบทดสอบที่ต้องการคัดเลือก ผู้เรียน การสอบแข่งขัน ข้อสอบจะค่อนข้างยากและต้องมีความจำแนกสูง ส่วนแบบทดสอบ ที่มุ่งวัดการบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ครูกำหนดนั้นจะต้องให้ความสำคัญ กับการสร้างข้อสอบ ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือความตรงตามเนื้อหา โดยจะไม่คำนึงถึงความ ยากง่ายมากนัก

2) การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้

วัตถุประสงค์การเรียนรู้เป็นเสมือนผังการสร้างข้อสอบของครูผู้สอน จึงต้อง กำหนดให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรได้บ้างภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนรายวิชา ครูผู้สอนจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจน โดยทั่วไปการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

2.1) สถานการณ์ เป็นเงื่อนไขที่ครูกำหนดขึ้น เช่น เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน เมื่อกำหนดสถานการณ์มาให้ เป็นต้น

2.2) พฤติกรรมของผู้เรียน เป็นผลลัพธ์ที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและ แสดงออกในเชิงพฤติกรรม ที่เป็นรูปธรรม มักจะใช้คำในรูปแบบของคำกริยา ได้แก่ ระบุ อธิบาย จำแนก นำเสนอ สร้าง พัฒนา เป็นต้น เช่น ระบุองค์ประกอบที่ใช้ในการตัดเกรด อธิบายหลักการวัด และประเมินผล อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการวัดและการประเมินผล อธิบายขั้นตอนการสร้าง ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

2.3) เกณฑ์ที่คาดหวัง เป็นเกณฑ์การประเมินผลที่ครูกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ สำหรับการตัดสินผลการบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ครูกำหนดไว้ เช่น ร้อยละ 80 ขึ้น ไปได้อย่างถูกต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 เป็นต้น

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่นำมาใช้สำหรับการสร้างข้อสอบนั้น ครูผู้สอนอาจคัดเลือกมาเฉพาะวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ๆ หรือเลือกมาทั้งหมดก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอนในรายวิชาเป็นหลัก

3) การกำหนดผังการสร้างข้อสอบ

การกำหนดผังในการสร้างข้อสอบ สำคัญประกอบด้วย 1) เนื้อหาที่จะออกสอบ 2) น้ำหนักความสำคัญแต่ละเนื้อหา 3) จำนวนข้อสอบ และ 4) กระบวนการทางพุทธิพิสัยหรือสมรรถนะที่ต้องการ ผังการสร้างข้อสอบจะช่วยให้ครูผู้สอนออกข้อสอบได้อย่างมีหลักการ ครอบคลุม เนื้อหา มีจำนวนข้อสอบที่เหมาะสมในแต่ละเนื้อหา ครอบคลุมสมรรถนะที่มุ่งวัด หลักการกำหนดน้ำหนัก ความสำคัญอาจพิจารณาจากจำนวนชั่วโมงที่สอน ความสำคัญและปริมาณของเนื้อหา ถ้าจำนวนชั่วโมงการสอนมากก็แสดงว่ามีความสำคัญมาก อย่างไรก็ตามจำนวนข้อสอบในผังการสร้างข้อสอบนั้นเป็นเพียงการประมาณการเท่านั้น ครูผู้สอนสามารถปรับแต่งได้ตามความเหมาะสม

4) การเลือกรูปแบบข้อคำถาม

ข้อสอบมีหลายรูปแบบ เช่น แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบหลายตัวเลือก แบบตอบสั้น แบบเติมคำ และแบบ ความเรียง ข้อสอบแต่ละแบบมีคุณลักษณะและความสามารถในการวัดผลการเรียนรู้ได้แตกต่างกัน การเลือกรูปแบบของข้อสอบแต่ละชนิด ครูผู้สอนจึงควรเลือกให้เหมาะสมกับผลการเรียนรู้และสมรรถนะที่มุ่งวัด ดังนี้

4.1) ข้อสอบแบบถูกผิด ใช้วัดความจำ เรื่องราวหรือข้อเท็จจริงเฉพาะ

4.2) ข้อสอบแบบจับคู่ ใช้วัดความจำ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง
หลักการ ความสัมพันธ์

4.3) ข้อสอบแบบหลายตัวเลือก ใช้วัดผลการเรียนรู้ตั้งแต่ความจำจนถึงคิดสร้างสรรค์ แต่ไม่เหมาะสมสำหรับการวัดทักษะขั้นสูง เช่น การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การแสดงเหตุผล การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

4.4) ข้อสอบแบบตอบสั้นและเติมคำ เหมาะสำหรับการใช้วัดความจำเกี่ยวกับคำนิยาม ศัพท์เฉพาะ ความสามารถในการใช้หลักการแก้ปัญหา

4.5) ข้อสอบแบบความเรียง เหมาะสำหรับการวัดสมรรถนะขั้นสูงในการวิเคราะห์จนถึงขั้นการคิดสร้างสรรค์

5) การเขียนข้อคำถามและตัวเลือก

การลงมือเขียนข้อสอบตามผังการสร้างข้อสอบ ต้องคำนึงถึงหลักการสร้างข้อสอบในแต่ละประเภทอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ข้อสอบที่ดี มีคุณภาพ ได้คะแนนสอบ

ที่สามารถสะท้อนความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะของผู้เรียนตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ครูกำหนดไว้

6) การตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ

คุณภาพข้อสอบเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการสะท้อนความสามารถของข้อสอบในการวัดในสิ่งที่มุ่งวัด ซึ่งก็คือความรู้หรือสมรรถนะของผู้เข้าสอบได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือ การหาคุณภาพข้อสอบสามารถแบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาที่สำคัญ ได้แก่ 1) คุณภาพก่อนนำข้อสอบไปใช้ และ 2) คุณภาพหลังนำข้อสอบไปใช้ โดยการวิเคราะห์ข้อสอบก่อนนำข้อสอบไปใช้เป็นการดำเนินการโดยผู้ออกข้อสอบเองและดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาที่ใช้สอบและผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งจะมีความเชี่ยวชาญด้านหลักการสร้างข้อสอบ

จากการศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์และสรุปการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 สรุปการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นวางแผนการสร้าง	ขั้นลงมือสร้าง	ขั้นตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปใช้
1. กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ	1. เขียนข้อคำถามและตัวเลือก	1. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
2. กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้	2. ตรวจสอบข้อสอบก่อนพิมพ์	2. นำมาปรับปรุงแก้ไข
3. กำหนดผังตารางสร้างข้อสอบ	3. ตรวจสอบข้อสอบ	3. วิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ
4. กำหนดรูปแบบข้อคำถาม	4. จัดพิมพ์ข้อสอบฉบับทดลอง	4. จัดพิมพ์ข้อสอบฉบับจริง

ความพึงพอใจในการเรียนรู้

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน จึงเป็นเรื่องยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้โดยทางอ้อม จากการวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น และการแสดงความคิดเห็นนั้นจะต้องตรงกับ

ความรู้สึกที่แท้จริง จึงจะสามารถวัดความพึงพอใจนั้นได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของความพึงพอใจ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ พอสรุปได้ ดังนี้

กูด (Good, 1973, p. 518) อธิบายความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เป็นผลมาจากความสนใจในสิ่งต่าง ๆ หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, น. 143) ให้ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึก กระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

ทวีพงษ์ หินคำ (2541, น. 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถลดความตึงเครียดและตอบสนองตามความต้องการของบุคคลได้ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น

วิรุฬ พรรณเทวี (2542, น. 11) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้าม อาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่ามีมากหรือน้อย

จิราพร กำจัดทุกข์ (2552, น. 23) อธิบายไว้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกที่เป็น การยอมรับ ความรู้สึกที่ยินดี ความรู้สึกชอบในการได้รับบริการหรือได้รับการตอบสนองตามความคาดหวังหรือความต้องการที่บุคคลนั้นได้ตั้งไว้

ทัศนีย์ เล็งคุ้มหอม (2554, น. 60) สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่องานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ความรู้สึกยินดีในกิจกรรมร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

จากการศึกษาความหมายของความพึงพอใจข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในเชิงบวกที่เป็นผลมาจากความสนใจ ความชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมาย และอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจ

การศึกษาความพึงพอใจสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นความพึงพอใจในการเรียน ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมของนักเรียน ดังนั้นการศึกษาความพึงพอใจ จึงเป็นการศึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ ดังนี้

2.1 ทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow's Hierachy of Needs)

มาสโลว์ กล่าวว่า มนุษย์เราทุกคนต่างพยายามดิ้นรนเพื่อต่อสู้จุดมุ่งหมาย ของตนเอง แต่เนื่องจากการที่มนุษย์มีความแตกต่างกัน ฉะนั้นการที่จะได้รับการตอบสนองถึงขั้นใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยลำดับขั้นตอนความต้องการพื้นฐานของมาสโลว์ สามารถแบ่งได้ (สรวงศ์ ไข้วตระกูล, 2548, น. 158) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นระดับความ ต้องการปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ปัจจัย 4 อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคและที่อยู่อาศัย

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Security and Safety Needs) เช่น ปราศจากการประสบอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ การเจ็บป่วย เศรษฐกิจตกต่ำ การถูกข่มขู่จาก บุคคลอื่นและการถูกโจรกรรมทรัพย์สิน เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการ การยอมรับการเข้าเป็นสมาชิก การให้ความรัก การให้อภัยและความเป็นมิตร เป็นต้น

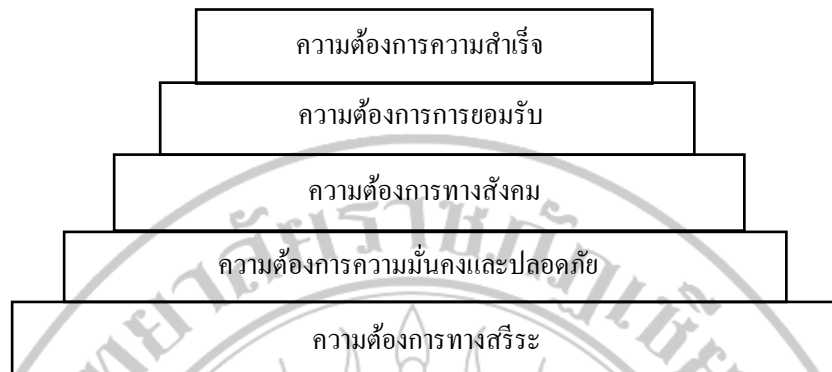
ขั้นที่ 4 ความต้องการการยอมรับนับถือและเห็นว่าตนเองมีคุณค่าต่อสังคม (Esteem or Ego Needs) มาสโลว์ ได้ให้ความหมายไว้ 2 ประการ คือ

ประการที่ 1 ความต้องการการยกย่องนับถือ

ประการที่ 2 ความต้องการที่เกี่ยวกับการมีชื่อเสียง

ขั้นที่ 5 ความต้องการความสำเร็จ (Actualization Needs) เป็นความต้องการ ระดับสูงสุดของมนุษย์ เป็นความพยายามของมนุษย์ที่จะให้บุคคลอื่นยอมรับนับถือตนเองรวมกับ ความต้องการและความสำเร็จของตนเอง ซึ่งมาสโลว์เรียกว่า ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs)

มาสโลว์กล่าวว่า ความต้องการต่าง ๆ เหล่านี้ต้องเกิดขึ้นเป็นลำดับขั้น และจะไม่มีการข้ามขั้น ถ้าขั้นที่ 1 ไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการในลำดับขั้นที่ 2-5 ก็ไม่อาจ เกิดขึ้นได้ การตอบสนองที่ได้รับในแต่ละขั้นไม่จำเป็นต้องได้รับทั้งร้อยละ 100 แต่ต้องได้รับบ้าง เพื่อจะได้เป็นบันไดนำไปสู่การพัฒนาความต้องการในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ภาพที่ 2.4 ความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์
ที่มา : มาสโลว์ Maslow, 1943, p. 370

2) แนวคิดของฮานนาห์และไมเคิลลิส (Hannah and Michaelis)

ฮานนาห์และไมเคิลลิส (Hannah and Michaelis) สร้างกรอบงานของจุดประสงค์การสอน โดยมีจุดประสงค์ใหญ่ 3 ด้าน คล้ายของบลูมแต่อธิบายรายละเอียดแตกต่างกัน ซึ่งด้านที่เกี่ยวข้องด้านความรู้สึกเป็นด้านที่ 2 ให้ชื่อว่าเจตคติและค่านิยม (Attitude and Values) สรุประดับความรู้สึกได้ (ชวลิต ชูกำแหง, 2550, น. 111) ดังนี้

2.1) ความตั้งใจ (Attending) ขั้นนี้เป็นขั้นแรกและเป็นฐานข้อมูลของทุกอย่างเป็นขั้นการเก็บความรู้สึกจากการสังเกตและรวบรวมข้อมูล

2.2) การตอบสนอง (Responding) เป็นขั้นความรู้สึกอยากเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อตอบสนองการกระทำทั้งหลายของกลุ่ม สนใจการทำงานร่วมกับกลุ่ม

2.3) การยินยอม (Complying) เป็นความรู้สึกยินยอมฟังกฎเกณฑ์ระเบียบที่กำหนด ยินยอมทำตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ ทำงานกลุ่มได้ครบถ้วนสมบูรณ์

2.4) การยอมรับ (Accepting) เป็นขั้นความรู้สึกมองเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ นำมาประพฤติปฏิบัติเป็นพฤติกรรมหรือความคิดของตนเองอย่างมีความคงเส้นคงวาและสามารถให้เหตุผลว่าการกระทำใดดีหรือเหมาะสมกว่ากัน

2.5) ความชื่นชอบ (Preferring) เป็นขั้นความรู้สึกที่แสดงหรือสาธิตให้ทราบว่าชื่นชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากกว่าอีกสิ่งหนึ่งอย่างคงเส้นคงวา และสามารถเชื่อมโยงค่านิยมกับการเลือกกระทำ เป็นต้น จะเรียกว่าเป็นขั้นอสาส์ก็ได้ เพราะจิตใจศรัทธาพร้อมที่จะทำอยู่แล้ว

2.6) การบูรณาการร่วมหน่วย (Integrating) เป็นขั้นของการหล่อหลอมความรู้สึกซึ่งคงเส้นคงวามาแล้วให้เป็นเจตคติและคุณธรรมประจำใจของตนเอง จนบังเกิดเป็นคุณ

ลักษณะเฉพาะของบุคคล สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์หรือให้ความคิดเห็นตามแนวความคิดเห็นที่เป็นของตนเองที่ยึดถือได้

3) ทฤษฎีการจูงใจของแมคคลีแลนด์ (McClelland's Motivation Theory)

เดวิด ซี แมคคลีแลนด์ (David C. McClelland) แบ่งการจูงใจตามความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคลออกเป็น 3 แบบ (McClelland, 1988, pp. 370-396) ดังนี้

3.1) ความต้องการอำนาจ (The Need for Power) แมคคลีแลนด์ได้ค้นพบว่า บุคคลมีความต้องการการมีอำนาจเป็นอย่างมาก เพราะจะได้อาศัยการใช้อำนาจ เพื่อสร้างอิทธิพลและควบคุมในการทำงาน

3.2) ความต้องการความผูกพัน (The Need for Affiliation) บุคคลมีความต้องการความผูกพันเป็นอย่างมาก แต่ละบุคคลชอบที่จะรักษาสัมพันธภาพที่ดีทางสังคม เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกยินดี มีความคุ้นเคยกัน เข้าใจกัน พร้อมทั้งจะเป็นที่พึ่งในการปลอบใจให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเกิดความทุกข์ มีการติดต่อสัมพันธ์กันกับบุคคลอื่น เช่น เพื่อนสนิท

3.3) ความต้องการความสำเร็จ (The Need for Achievement) บุคคลมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะได้รับความสำเร็จ มีความหวาดกลัวอย่างรุนแรงต่อการประสบความล้มเหลว และมีอารมณ์หงุดหงิดเมื่อได้รับความล้มเหลวหรือผิดหวัง และชอบการทำงานด้วยตนเองเสมอ

นอกจากนี้ แมคคลีแลนด์ยังพบว่า รูปแบบการจูงใจที่ทำให้เกิดความสำเร็จที่สุด คือ บุคคลที่ทำงานอยู่ในบริษัทขนาดเล็ก มีประธานบริษัทที่มีการจูงใจทำให้เกิดความสำเร็จได้สูงมาก แต่ในบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่ พบว่า หัวหน้าผู้บริหารมีการจูงใจทำให้เกิดผลสำเร็จในระดับปานกลางเท่านั้น

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจ สรุปได้ว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการหลากหลายด้าน หากได้รับการตอบสนองความต้องการนั้นก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องคำนึงและให้ความสำคัญถึงความต้องการของผู้เรียน แล้วจัดกิจกรรมหรือเลือกประสบการณ์ที่ตอบสนองความต้องการนั้น เมื่อผู้เรียนได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจและมีความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมหรือปฏิบัติงานนั้นอย่างเต็มใจและมีประสิทธิภาพ

3. การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจนั้น เป็นการแสดงออกค่อนข้างซับซ้อน จึงเป็นเรื่องยากที่จะวัดได้โดยตรง แต่เราสามารถที่จะวัดได้โดยอ้อม ได้แก่ วัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น ดังนั้น การวัดความพึงพอใจจึงมีขอบเขตที่จำกัด อาจมีความคลาดเคลื่อน ถ้าบุคคลเหล่านั้นแสดงความคิดเห็นไม่

ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ซึ่งความคลาดเคลื่อนนั้น ย่อมเกิดขึ้นได้เป็นธรรมดาของการวัด โดยทั่วไป ซึ่งวิธีการวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลากหลายวิธีการ ดังนี้

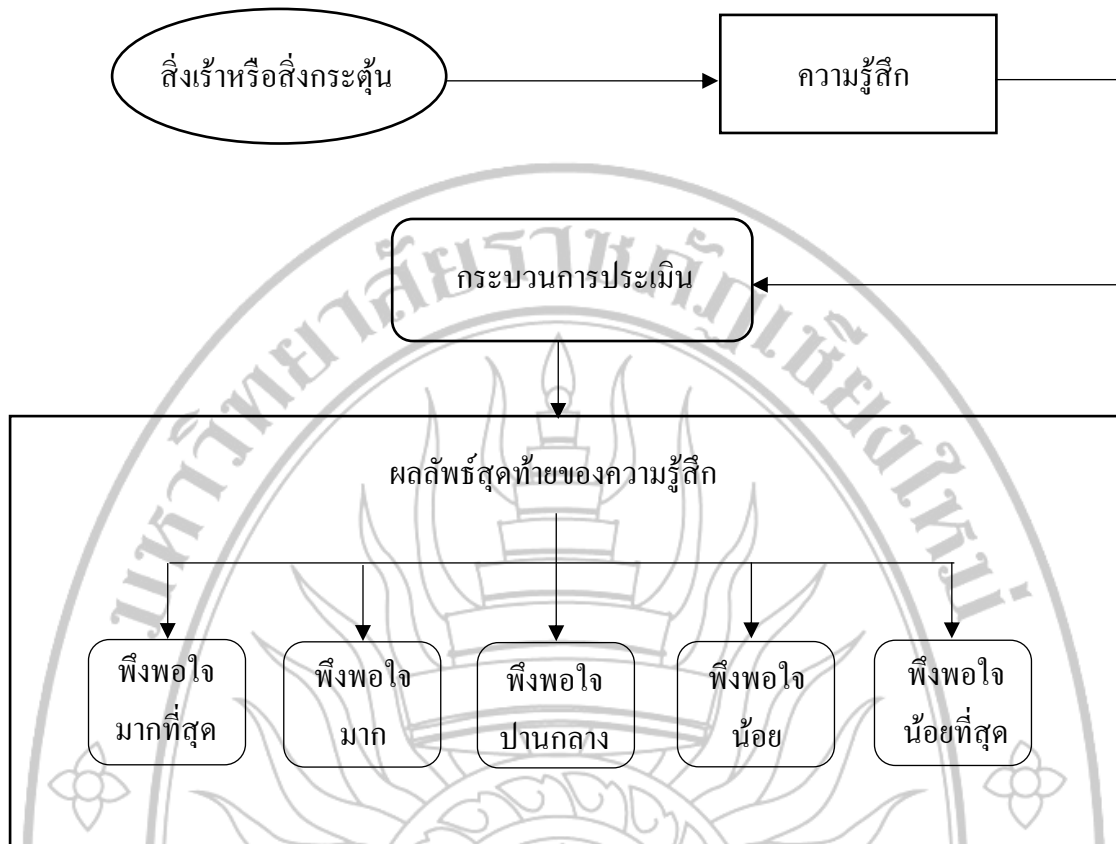
บังอร ผงผ่าน (2538, น. 27) กล่าวถึงการวัดระดับความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1) การวัดความพึงพอใจด้านความรู้สึก เป็นลักษณะทางความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคล องค์ประกอบทางความรู้สึก แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ความรู้สึกทางบวก ได้แก่ ชอบ พอใจ และความรู้สึกทางลบ ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่พอใจ คลัว รังเกียจ

2) การวัดความพึงพอใจด้านความคิด เป็นการที่สมองของบุคคลรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับเกิดเป็นความรู้ ความคิด เกี่ยวข้องกับการพิจารณาที่มาของทัศนคติออกมาว่า ถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี

3) การวัดความพึงพอใจในด้านพฤติกรรม เป็นความพร้อมที่จะกระทำหรือพร้อมที่จะตอบสนองที่มาของทัศนคติ

นอกจากนี้ บังอร ผงผ่าน (2538, น. 27) ยังได้กล่าวอีกว่าความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบของความรู้สึกของเจตคติ ซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไป ความพึงพอใจของบุคคลจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการที่ได้ ตั้งเป้าหมายเอาไว้ บุคคลจะพอใจกระทำการต่าง ๆ ที่เขาได้รับความสุขและจะไม่ทำสิ่งใด ๆ ที่เขาได้รับความทุกข์ จนเป็นพฤติกรรม อันจะก่อให้เกิดความสุขในด้านการเรียนการสอน ผู้สอนจึงควรสร้างให้ผู้เรียนรู้สึกพึงพอใจ และมองเห็นความสำคัญและคุณค่าของการเรียน อันเป็นผลให้เกิดพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ในการใฝ่หาความรู้กับตนเองอยู่เสมอ ความพึงพอใจจึงเป็นเพียงปฏิกิริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้นที่แสดงออกมาในลักษณะผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมิน โดยบ่งบอกถึง ทิศทางของการประเมินว่าเป็นไปในลักษณะทิศทางบวกหรือทิศทางลบหรือไม่มีปฏิกิริยา คือ เฉย ๆ ต่อ สิ่งเร้า รายละเอียดปรากฏดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 รูปแบบขั้นตอนการเกิดความพึงพอใจ
ที่มา : บังอร ผงผ่าน, 2538, น. 33

ชวลิต ชูกำแพง (2551, น. 110-111) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลความพึงพอใจสามารถกระทำได้ด้วยวิธี ดังต่อไปนี้

1) การสังเกต (Observation)

การสังเกตการพูด การกระทำ และการเขียนของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด เช่น ต้องการวัดว่านักเรียนคนหนึ่งมีความสนใจต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากน้อยเพียงใด ครูอาจสังเกตการกระทำของนักเรียนในเรื่อง

- 1.1) การมาเรียน
- 1.2) การถามตอบในชั้นเรียน
- 1.3) การทำบ้านหรือส่งงาน
- 1.4) การอ่านหนังสือเกี่ยวกับคณิตศาสตร์
- 1.5) การเข้าร่วมกิจกรรมทางคณิตศาสตร์

สำหรับวิชาอื่น ๆ ก็สังเกตในทำนองเดียวกันนี้ ผลจากการสังเกตการกระทำของนักเรียนดังกล่าวพอที่จะให้ครูวินิจฉัยได้ว่า นักเรียนสนใจการเรียนรู้วิชาใดมากน้อยเพียงใดในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมก็เช่นกัน ครูอาจดูความประพฤติของนักเรียนแล้วแปล ความว่านักเรียนคนนั้นเป็นผู้ปฏิบัติตนดีมากน้อยเพียงใด เช่น การไม่ขาดเรียน ก็แสดงว่ามีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในตนเอง การไม่เล่นการพนัน การไม่เที่ยวกลางคืน ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมที่แปลความหมายได้ว่า นักเรียนคนนั้นเป็นคนดี เป็นต้น

2) การสัมภาษณ์ (Interview)

บางครั้งครูใช้วิธีพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกทัศนคติของนักเรียน เพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียน เช่น ครูอยากรู้ว่าเขาสนใจเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ ครูอาจพูดคุยกับนักเรียนว่า เคยอ่านวรรณคดีเล่มใดบ้าง เคยเขียนกลอนไหม เคยอ่านหนังสืออะไรที่ดี ๆ บ้าง ลองเล่าให้ครูฟังบ้าง คำตอบของนักเรียนจะทำให้ครูประเมินได้ว่า นักเรียนมีความสนใจวิชาภาษาไทยมากน้อยเพียงใด

3) การใช้แบบวัด (Rating Scale)

มีผู้สร้างเครื่องมือวัดทัศนคติ วัดความสนใจ วัดความพึงพอใจและวัดคุณธรรมจริยธรรมไว้มากพอสมควร ซึ่งครูสามารถนำไปใช้ได้ ถ้าเป็นแบบวัดทัศนคติหรือวัดความสนใจหรือวัดความพึงพอใจมีรูปแบบการวัด 5 รูปแบบ คือ แบบของลิเคิร์ท แบบเธอร์สตัน แบบของออสกูต แบบวัดเชิงสถานการณ์และแบบจัดคู่

ภณิดา ชัยปัญญา (2541, น. 54) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจนั้นสามารถทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

1) การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าว อาจถามความพอใจในด้านต่าง ๆ

2) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรงซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3) การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ธีรศักดิ์ กำปรรณารักษ์ (2541, น. 20) อธิบายไว้ว่าความพึงพอใจย่อมเป็นผลมาจากหลายปัจจัยที่ยังชี้ขาดชัดเจนไม่ได้ว่าปัจจัยใดสำคัญกว่ากัน เรื่องการวัดความพึงพอใจ

และไม่พึงพอใจนั้น เป็นการยากที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริง เพราะไม่มีเครื่องมือใด วัดจิตใจของคนได้อย่างเพียงพอพร้อมทั้งได้เสนอแนวทางการวัดความพึงพอใจไว้สรุป ได้ดังนี้

1) การสังเกตการณ์ คือ การเฝ้าติดตาม เอาใจใส่ ดูแลความเป็นไปและการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่ต้องการอย่างใกล้ชิดในระยะเวลาที่กำหนดให้ โดยการสังเกตสิ่งที่มีอยู่ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของที่ไม่มีชีวิต การเคลื่อนไหว หรือสิ่งมีชีวิตในลักษณะโครงสร้างทั่วไปโดยไม่คำนึงถึงการกระทำ การวัดความพึงพอใจโดยวิธีนี้ ผู้วัดจะต้องกระทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่แน่นอนจึงจะสามารถประเมินถึงระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง

2) การสัมภาษณ์ เป็นการวิจัยที่มีแบบแผนเพื่อใช้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากภาษาความเป็นอยู่ของสังคม เป็นวิธีการที่ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญของผู้สัมภาษณ์ การวัดความพึงพอใจโดยวิธีนี้เป็นวิธีประหยัดและมีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง

3) การใช้แบบสอบถามเป็นการขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัดแสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกหรือเป็นคำตอบอิสระ โดยคำถามจะถามถึงความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เป็นลักษณะการให้บริการ สถานที่ให้บริการ ความสะดวกที่จะให้บริการต่าง ๆ

จากการศึกษาเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจเป็นการตรวจสอบทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดทั้งทางบวกและทางลบ โดยใช้เครื่องมือได้หลายแบบ เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียน แบ่งเป็น 5 ระดับ จากมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Score) ของ Likert คือ

ความพึงพอใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ความพึงพอใจมาก	ให้ 4 คะแนน
ความพึงพอใจปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ความพึงพอใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
ความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

โดยนำเกณฑ์การแปลผลคะแนนของ บุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 24) มาใช้เป็นแนวทางในการแปลผลความหมายของผลจากแบบวัดความพึงพอใจ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ

ศุมาลี วังทรายทอง (2562) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค (Team Games Tournament : TGT) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียน ศิลป์-ภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT แบบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น แบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นแบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลองสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ได้จำนวน 5 เรื่อง 9 แผนการจัดการเรียนรู้ ค่าความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 ความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นหลังเรียนด้วยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะความสามารถในการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.24

ศุภพงษ์ เนียมเที่ยง (2558) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักร การสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ควบคู่กับเทคนิคช่วยจำ (Mnemonics) วิชาชีววิทยา เรื่องระบบต่อมไร้ท่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ควบคู่กับเทคนิคช่วยจำ (Mnemonics) วิชาชีววิทยา เรื่องระบบต่อมไร้ท่อ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา เรื่องระบบต่อมไร้ท่อ แบบประเมินความสามารถในการสร้างรูปแบบในการจำการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ (t-test) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ควบคู่กับเทคนิคช่วยจำ (Mnemonics) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ควบคู่กับเทคนิคช่วยจำ (Mnemonics) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธีรวัรา ปลาตะเพียนทอง (2562) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์ของนักเรียนก่อนและหลังการสอนโดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครปฐม จำนวน 33 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 2 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสำรวจคำศัพท์ที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์ แบบทดสอบประเมินความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ โดยใช้เพื่อวัดความคงทนในการจำคำศัพท์ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยการสอนโดยใช้เทคนิค ช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์โดยการใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครปฐมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครปฐม ที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยเทคนิคช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์ โดยภาพรวมทั้งหมดมีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด

ศารทูล อารีขรรค์วิทย์กุล (2554) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย (ระดับมัธยม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 90 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ห้องเรียนละ 45 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง โดยวิธีการจับสลากเป็นกลุ่ม ทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยต่างประเทศ

สกรักกัส แอนด์ มาสโทไพรี (Scruggs and Mastropieri, 2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในเรื่องความจำทางด้านเนื้อหาทางภาษา โดยอธิบายถึงผลการใช้เทคนิคช่วยจำ (Mnemonic) พบว่ามีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับที่สูงกว่ามาตรฐาน คือ 1.62 และการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการช่วยจำยังได้รับการสนับสนุนจากผู้สอนว่ามีประสิทธิภาพในการช่วยจำและมีประโยชน์

เนลสัน แอนด์ คิม ฟอง (Nelson and Kim-Phuong, 2009 อ้างถึงใน ศุภพร สิงห์ชัย, 2553, น. 39) ได้ศึกษา เปรียบเทียบผลการใช้เทคนิคช่วยจำในการระลึกรหัสผ่านที่นำมา และการระลึกรหัสผ่านของตนเอง ความจำรหัสเหล่านี้ มีทั้งความจำระยะสั้นและความจำระยะยาว การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างชนิดของรหัสผ่านและการระลึกช้าเวลา และจำนวนความถูกต้องของรหัสผ่านที่ระลึกได้ ผู้ร่วมวิจัยได้ถูกฝึกฝนให้ใช้เทคนิคช่วยจำในการจำคำเข้ารหัสผ่านที่ให้และจำรหัสผ่านด้วยตนเอง ผู้ร่วมวิจัยที่ถูกฝึกด้วยการใช้เทคนิคการจำรหัสผ่านด้วยตนเอง สามารถระลึกได้รวดเร็วและถูกต้องกว่าผู้ที่ถูกฝึก ด้วยการจำรหัสผ่านที่นำมา ผลการวิจัยพบว่าผู้ที่ได้รับการฝึกฝนด้วยเทคนิคการจำสามารถช่วยในการระลึกรหัสผ่านได้ดีกว่า

กิลลีส์ (Gillies, 2002, p. 15-20) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลที่ยังเหลืออยู่ของประสบการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือ หลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือไปแล้ว 2 ปี โดยทดลองให้การเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 52 คน และใช้กลุ่มควบคุมอีก 36 คน หลังจากนั้น 2 ปี จึงทำการตรวจสอบทั้งสองกลุ่ม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการประสบการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีลักษณะที่เป็นด้านบวกของการเรียนแบบร่วมมือมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับประสบการณ์ ได้แก่การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียน มีการควบคุมอารมณ์ ได้ดีในการทำงานร่วมกัน ผู้เรียนยังคงรักษาไว้ซึ่งการค้นคว้าอย่างกระตือรือร้น

วอร์แกน (Vaughan, 2002, p. 359-363) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนผิวสี โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันแบบร่วมมือในวิชาคณิตศาสตร์ ตลอดภาคการศึกษาและทำการทดสอบนักเรียนในสัปดาห์ที่ 5, 9 และ 13 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น และศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ที่เรียนโดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน (One Group Pretest Posttest Design) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3.1 รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน

Pre-test	Treatment	Post-test
O ₁	T	O ₂

O₁ แทน ทดสอบก่อนจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Pre-test)

T แทน จัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Treatment)

O₂ แทน ทดสอบหลังจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Post-test)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 108 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยมีเครื่องมือ จำนวน 3 ชนิด

1) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 5 แผน และใช้เทคนิคช่วยจำ แผนละ 1 เทคนิค รายละเอียดดังนี้

- 1.1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวอักษรฮิระงานะ กับเทคนิควิธีคิดเชื่อมโยง
- 1.2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง คำทักทาย กับเทคนิควิธีใช้บทกลอนช่วยจำ
- 1.3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การแนะนำตัว กับเทคนิควิธีใช้รูปภาพช่วยจำ
- 1.4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน กับเทคนิควิธีใช้โมเดลช่วยจำ

1.5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ตัวเลข กับเทคนิควิธีสร้างคำช่วยจำจากอักษรตัวแรก

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตำรา หนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดโครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งแต่ละแผนจัดการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย

1.2.1 สาระสำคัญ เป็นการเขียนในลักษณะเป็นความคิดรวบยอด

1.2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนในลักษณะจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งเมื่อผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทุกพฤติกรรมในแต่ละแผนการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ แล้วบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วย

1.2.3 สาระการเรียนรู้ เป็นการเขียนเนื้อหาสาระในลักษณะเป็นประเด็นสำคัญสั้น ๆ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้

1.2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ ระบุวิธีสอน กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครอบคลุมบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้เมื่อเรียนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครบถ้วนตามเป้าหมายการเรียนรู้ของตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติในแต่ละรายชั่วโมงอย่างชัดเจน

1.2.5 สื่อในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะกำหนดสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน มีใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกทักษะการเรียนรู้เอกสารเพิ่มเติมสำหรับผู้สอนตามความเหมาะสมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

1.2.6 การวัดและประเมินผล ทุกแผนการจัดการเรียนรู้จะระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องการวัดและประเมินผล คือ หลักฐานการเรียนรู้ ร่องรอยการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล เครื่องมือในการวัดและประเมินผล

1.2.7 บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีโครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้และเทคนิคช่วยจำร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 3.2 และตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.2 โครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผน	ชื่อเรื่อง	ตัวชี้วัด	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ชั่วโมง
1	ตัวอักษร ฮิระงานะ	ต 2.2 ป.4/1	บอกความแตกต่างของ เสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความของ ภาษาต่างประเทศและ ภาษาไทย	อักษรฮิระ งานะ 46 ตัว	9 ชม.
2	คำทักทาย ภาษาญี่ปุ่น	ต 1.2 ป.4/1	พูด/เขียนตอบได้ในการ สื่อสารระหว่างบุคคล	คำทักทาย ภาษาญี่ปุ่น 10 ประโยค	2 ชม.
3	การแนะนำตัว ภาษาญี่ปุ่น	ต 1.2 ป.4/4	พูด/เขียนเพื่อขอและให้ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อนและครอบครัว	ประโยค แนะนำตัว และ ให้ข้อมูล เกี่ยวกับตัวเอง รวม 6 ประโยค	2 ชม.
4	คำและประโยค ที่ใช้ในห้องเรียน	ต 1.1 ป.4/1	ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำง่าย ๆ ที่ฟัง หรืออ่าน	ประโยค ที่ใช้ใน ห้องเรียน 8 คำ/ประโยค	2 ชม.
5	ตัวเลข ภาษาญี่ปุ่น	ต 1.3 ป.4/1	พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวเองและเรื่องใกล้ตัว	ตัวเลข ภาษาญี่ปุ่น เลข 1-10	2 ชม.

1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และมีการปรับปรุงแก้ไขลำดับการสอนเป็นสอนพูดก่อนสอน เขียน เพิ่มชั่วโมงเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ตัวอักษรอีระงะนะ จากเดิม 6 ชั่วโมง เป็น 9 ชั่วโมง และเพิ่มเติมกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนในขั้นเตรียมการ เช่น เปิดเพลง เล่นิทาน เพื่อ กระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อประเมินและตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ผลปรากฏว่าแผนการจัดการ เรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในภาพรวมมีความ เหมาะสมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 (รายละเอียดปรากฏดังภาคผนวก ข ตารางที่ ข.2)

1.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยเพิ่มเติมเนื้อหา ทางด้านวัฒนธรรมญี่ปุ่นในขั้นเตรียมการเพื่อดึงดูดและกระตุ้นความสนใจของนักเรียนแล้วนำไป เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งจากนั้นทำการ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อให้ได้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความถูกต้องเหมาะสมที่สมบูรณ์ที่สุด ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียน กลุ่มทดลองที่อยู่ในระดับเดียวกันแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1.6 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับนักเรียน โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในด้านเนื้อหา กิจกรรม ฯลฯ รวมทั้งระยะเวลาที่กำหนดไว้ ผลปรากฏว่า ระหว่างดำเนินการทดลองใช้แผนการ จัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งเป็นช่วงเวลา ที่ประเทศไทยกำลังเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หน่วยงานทั้งภาครัฐภาคเอกชน โดยเฉพาะสถานศึกษารวมถึงโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีการประกาศจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ตามระดับความ รุนแรงของแพร่ระบาด ทั้งรูปแบบ On Site รูปแบบ On Line และรูปแบบ On Hand ส่งผลให้ผู้วิจัย ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามประกาศของโรงเรียน โดยแก้ไขและ ปรับเปลี่ยนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ผ่าน โปรแกรม Zoom Cloud Meetings อีกทั้ง ปรับเปลี่ยนกิจกรรมกลุ่มให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนออนไลน์ วิธีการแบ่งกลุ่มโดยใช้ Breakout Room in Zoom เข้ามาช่วย เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รายละเอียดการแก้ไข มีดังต่อไปนี้

1.6.1 ปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้ จากเดิม แผนอ้วน เปลี่ยนเป็นแผนหน้าเดียว เพื่อให้เหมาะกับการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ รายละเอียดปรากฏดังภาพที่ 3.1

แผนการจัดการเรียนรู้ก่อนแก้ไข

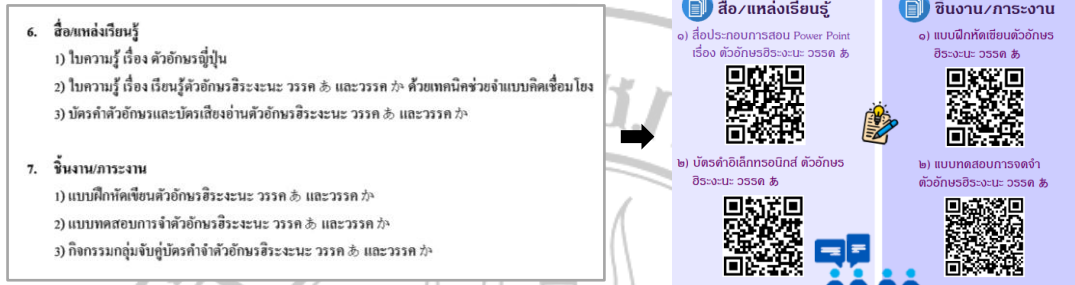
แผนการจัดการเรียนรู้หลังแก้ไข

ภาพที่ 3.1 รายละเอียดการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้

1.6.2 ปรับเปลี่ยนรูปแบบของสื่อ/แหล่งเรียนรู้และชิ้นงาน/ภาระงาน จากเดิม รูปแบบกระดาษ เปลี่ยนเป็น รูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (QR-CODE) เพื่อให้กับการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ รายละเอียดปรากฏดังภาพที่ 3.2

รูปแบบของสื่อ/แหล่งเรียนรู้และ
ชิ้นงาน/ภาระงานก่อนแก้ไข

รูปแบบของสื่อ/แหล่งเรียนรู้และ
ชิ้นงาน/ภาระงานหลังแก้ไข

ภาพที่ 3.2 รายละเอียดการปรับเปลี่ยนรูปแบบของสื่อ/แหล่งเรียนรู้และชิ้นงาน/
ภาระงาน

1.6.3 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจากเดิมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในชั้นเรียน เปลี่ยนเป็น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือออนไลน์ผ่านห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) ของโปรแกรม Zoom Cloud Meetings รายละเอียดปรากฏดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 คำชี้แจงสำหรับนักเรียนในการเข้าและออกจากห้องเรียนย่อย
(Breakout Rooms) ผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meetings

1.7 ปรับปรุง แก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วจัดทำเป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 วิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

2.2 ศึกษาเนื้อหา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย จำนวน 65 ข้อ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แผน ที่	ชื่อเรื่อง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
		ด้านความรู้ (ความจำ)		ด้านทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	
1	ตัวอักษร ฮิระงานะ	บอกลักษณะ ตัวอักษร ฮิระงานะได้อย่าง ถูกต้อง	10 ข้อ	อ่านตัวอักษรฮิระงานะ ได้อย่างถูกต้อง	5 ข้อ
				เขียนตัวอักษรฮิระงานะ ได้อย่างถูกต้อง	5 ข้อ
2	คำทักทาย ภาษาญี่ปุ่น	จดจำคำทักทาย ภาษาญี่ปุ่นได้อย่าง ถูกต้อง	6 ข้อ	พูดคำทักทายภาษาญี่ปุ่น ได้อย่างถูกต้อง	4 ข้อ
3	การแนะนำตัว	อธิบายข้อมูล เกี่ยวกับตนเองได้ อย่างถูกต้อง	4 ข้อ	พูดแนะนำตัวเป็น ภาษาญี่ปุ่นได้อย่าง ถูกต้อง	6 ข้อ
4	คำและประโยค ที่ใช้ในห้องเรียน	อธิบายความหมาย ของคำและประโยค ที่ใช้ในห้องเรียนได้ อย่างถูกต้อง	6 ข้อ	ฟังและปฏิบัติตามคำและ ประโยคที่ใช้ในห้องเรียน ได้อย่างถูกต้อง	5 ข้อ
5	ตัวเลขภาษาญี่ปุ่น	จดจำตัวเลข ภาษาญี่ปุ่น ได้อย่างถูกต้อง	4 ข้อ	พูดตัวเลขได้อย่างถูกต้อง	5 ข้อ
				เขียนตัวเลขได้อย่าง ถูกต้อง	5 ข้อ
รวม		30 ข้อ		35 ข้อ	
รวมทั้งหมด		65 ข้อ			

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

2.5 ปรับปรุง แก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น แล้วนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยพิจารณาข้อสอบแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) เนื้อหาสาระที่ต้องการวัดและความถูกต้องอื่น ๆ โดยกำหนดคะแนนความเห็น ดังนี้

- + 1 แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

เกณฑ์การแปลความหมาย มีดังนี้ ค่า $IOC \geq 0.50$ หมายความว่า คำถามนั้นตรงวัตถุประสงค์การวิจัย ค่า $IOC < .50$ หมายความว่า คำถามนั้นไม่ตรงวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลปรากฏว่า ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น จำนวน 65 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 0.88 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ขึ้นไป ดังนั้น ทุกข้อคำถามตรงวัตถุประสงค์ของการวิจัย (รายละเอียดปรากฏดังภาคผนวก ข ตารางที่ ข.3)

2.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีการปรับลดจำนวนข้อ และแก้ไขตัวเลือกตอบในบางตัวเลือกเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2.7 จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของลิเคิร์ต (Likert)

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่แสดงลักษณะของความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นโดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล รวมทั้งหมด 20 ข้อ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ฟังพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง ฟังพอใจมาก
- 3 หมายถึง ฟังพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง ฟังพอใจน้อย
- 1 หมายถึง ฟังพอใจน้อยที่สุด

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยแก้ไขประเด็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับเทคนิคช่วยจำและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ ว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระที่ต้องการวัด (IOC) และความถูกต้องอื่น ๆ โดยกำหนดคะแนนความเห็น ดังนี้

- + 1 แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

เกณฑ์การแปลความหมาย มีดังนี้ ค่า $IOC \geq 0.50$ หมายความว่า ข้อคำถามนั้นตรงวัตถุประสงค์การวิจัย ค่า $IOC < .50$ หมายความว่า ข้อคำถามนั้นไม่ตรงวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลปรากฏว่า ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น จำนวน 4 ด้าน รวมทั้งหมด 20 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 0.83 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ขึ้นไป ดังนั้น ทุกข้อคำถามตรงวัตถุประสงค์ของการวิจัย (รายละเอียดปรากฏดังภาคผนวก ข ตารางที่ ข.4)

3.6 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร โรงเรียนในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย และนำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ไปมอบยังผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ด้วยตนเอง

2. ประสานงานและขอความร่วมมือกับครูฝ่ายวิชาการ โรงเรียนและคุณครูประจำชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารกับนักเรียนเพื่อรับทราบรายละเอียด การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

3. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นก่อนจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

4. การจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กับกลุ่มประชากร จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ทำการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meetings จำนวน 17 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 8 สัปดาห์ ซึ่งดำเนินการในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2564

5. หลังการจัดการเรียนรู้ครบทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ หลังเรียน (Posttest) และทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลังจัดการเรียนรู้สิ้นสุดลง และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนเก็บรวบรวมไว้เพื่อเป็นคะแนนหลังเรียน โดยนำ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์หาค่าด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาและเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้ เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแบบทดสอบของนักเรียนก่อนเรียนและ หลังเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample

2) วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของระดับคะแนนความพึงพอใจ แล้วแปลผลคะแนนตามเกณฑ์แปลผล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) สถิติพรรณนา ดังนี้

1.1) ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2) หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

- 2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC
- 3) สถิติอนุมานที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ย การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent Sample

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ระดับความจำ และด้านทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 4.1 – ตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.1 คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านความรู้ความจำ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการ
จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เรื่อง	N	คะแนน เต็ม	ก่อนเรียน		ร้อยละ	หลังเรียน		ร้อยละ
			$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
อักษรสระอะนะ	30	10	1.03	1.08	16.00	8.33	1.11	83.33
คำทักทายภาษาญี่ปุ่น	30	6	1.13	0.88	23.33	5.21	0.67	86.87
การแนะนำตัว	30	4	0.37	0.48	9.17	3.17	0.35	79.33
คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน	30	6	0.73	0.73	12.22	4.64	0.71	77.27
ตัวเลขภาษาญี่ปุ่น	30	4	0.47	0.62	11.67	3.79	0.18	94.67
รวม	30	30	3.73	1.41	12.44	25.20	1.47	83.81

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้
ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนด้านความรู้ความจำ เรื่อง อักษรสระอะนะ คำทักทายภาษาญี่ปุ่น การแนะนำตัว คำและประโยค
ที่ใช้ในห้องเรียนและตัวเลขภาษาญี่ปุ่น หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.81 และก่อนเรียนคิดเป็น
ร้อยละ 12.44

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านความรู้ความจำ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ
ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ย ของผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ย ของผลต่าง	t	df
ก่อนเรียน	3.73	1.41	21.46	1.94	60.51**	29
หลังเรียน	25.20	1.47				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความจำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.3 คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการฟัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เรื่อง	N	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน		ร้อยละ	หลังเรียน		ร้อยละ
			$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน	30	5	1.26	0.86	25.33	4.33	0.71	86.67
รวม	30	5	1.26	0.86	25.33	4.33	0.71	86.67

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟัง เรื่อง คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 86.67 และก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 25.33

ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการฟัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ยของผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ยของผลต่าง	t	df
ก่อนเรียน	1.26	0.86	3.53	0.89	21.51**	29
หลังเรียน	4.33	0.71				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟัง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.5 คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการพูดของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการ
จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เรื่อง	N	คะแนน เต็ม	ก่อนเรียน		ร้อยละ	หลังเรียน		ร้อยละ
			$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
คำทักทายภาษาญี่ปุ่น	30	4	0.67	0.76	16.67	3.70	0.47	92.50
การแนะนำตัว	30	6	0.17	0.38	2.78	5.20	0.85	86.67
ตัวเลขภาษาญี่ปุ่น	30	5	0.63	0.72	12.67	4.47	0.68	89.33
รวม	30	15	1.46	0.97	9.78	13.36	1.24	89.11

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้
ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนด้านทักษะการพูด เรื่อง คำทักทายภาษาญี่ปุ่น การแนะนำตัวและตัวเลขภาษาญี่ปุ่น หลังเรียน
คิดเป็นร้อยละ 89.11 และก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 9.78

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการพูด
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ
ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ย ของผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ย ของผลต่าง	t	df
ก่อนเรียน	1.46	0.97	11.90	1.76	36.85**	29
หลังเรียน	13.36	1.24				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้
ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนด้านทักษะการพูด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.7 คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการอ่าน ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการ
จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เรื่อง	N	คะแนน เต็ม	ก่อนเรียน		ร้อยละ	หลังเรียน		ร้อยละ
			$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ตัวอักษรสระนะะ	30	5	1.06	1.01	21.33	4.03	0.61	80.67
รวม	30	5	1.06	1.01	21.33	4.03	0.61	80.67

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้
ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนด้านทักษะการอ่าน เรื่องตัวอักษรสระนะะ หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.67 และก่อนเรียน
คิดเป็นร้อยละ 21.33

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ
ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ย ของผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ย ของผลต่าง	t	df
ก่อนเรียน	1.06	1.01	2.96	1.21	13.64**	29
หลังเรียน	4.03	0.61				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้
ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนด้านทักษะการอ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.9 คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการเขียน ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับการ
จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เรื่อง	N	คะแนน เต็ม	ก่อนเรียน		ร้อยละ	หลังเรียน		ร้อยละ
			$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ตัวอักษรสระอะ	30	5	0.80	0.71	16.00	4.43	0.68	88.67
ตัวเลขภาษาญี่ปุ่น	30	5	1.33	0.92	26.67	4.57	0.57	91.33
รวม	30	10	2.13	1.10	21.33	9.00	0.98	90.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียน เรื่องตัวอักษรสระอะและตัวเลขภาษาญี่ปุ่น หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 90.00 และก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 21.33

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านทักษะการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ย ของผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ย ของผลต่าง	t	df
ก่อนเรียน	2.13	1.10	6.86	1.33	28.23**	29
หลังเรียน	9.00	0.98				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.11 คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	ก่อนเรียน	ร้อยละ	หลังเรียน	ร้อยละ
-----------------------	---	-----------	--------	-----------	--------

		คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านความรู้ ระดับความจำ	30	30	3.73	1.41	12.44	25.14	1.47	83.81
ทักษะการฟัง	30	5	0.80	0.61	16.00	4.33	0.71	86.67
ทักษะการพูด	30	15	1.47	0.97	9.78	13.37	1.25	89.11
ทักษะการอ่าน	30	5	1.07	1.01	21.33	4.03	0.61	80.67
ทักษะการเขียน	30	10	2.13	1.11	21.33	9.00	0.98	90.00
รวม	30	65	9.20	2.44	14.15	55.93	2.36	85.96

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความจำ ทักษะการฟังพูดอ่านเขียน หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 85.96 และก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 14.15

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ย ของผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ย ของผลต่าง	t	df
ก่อนเรียน	9.20	2.44	46.73	3.05	83.91**	29
หลังเรียน	55.93	2.36				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่นักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเมินความพึงพอใจโดยการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำมาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำแนกรายด้าน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผู้สอน			
1.1 ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน	4.69	0.53	พึงพอใจมากที่สุด
1.2 ครูจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยความสามารถอย่างเหมาะสม	4.38	0.49	พึงพอใจมาก
1.3 ครูให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักเรียนในการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	4.48	0.56	พึงพอใจมาก
1.4 ครูกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	4.45	0.62	พึงพอใจมาก
1.5 ครูให้การเสริมแรงโดยการให้รางวัลแก่กลุ่มที่ทำกิจกรรมสำเร็จสูงสุด	4.45	0.50	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.49	0.54	พึงพอใจมาก
2. ด้านเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น			
2.1 ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	4.34	0.66	พึงพอใจมาก
2.2 เนื้อหา เทคนิค รูปแบบตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน	4.55	0.50	พึงพอใจมากที่สุด

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. ด้านเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น			

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2.3 เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปสู่ยาก	4.10	0.48	พึงพอใจมาก
2.4 การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	3.66	0.48	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.16	0.53	พึงพอใจมาก
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
3.1 นักเรียนได้สื่อสารระหว่างการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกัน	4.55	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
3.2 นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน	4.21	0.48	พึงพอใจมาก
3.3 นักเรียนได้อธิบายความรู้ให้สมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มฟัง	4.24	0.57	พึงพอใจมาก
3.4 นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.17	0.53	พึงพอใจมาก
3.5 นักเรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างสมาชิก เช่น การเป็นผู้นำ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ฯลฯ	4.14	0.57	พึงพอใจมาก
3.6 นักเรียนปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนที่ครูกำหนด	4.31	0.53	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.27	0.53	พึงพอใจมาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล			
4.1 มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม	4.48	0.50	พึงพอใจมาก
4.2 มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้	4.59	0.49	พึงพอใจมากที่สุด
4.3 มีการประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียน	4.28	0.45	พึงพอใจมาก
4.4 ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่ม	4.45	0.50	พึงพอใจมาก
4.5 การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน	4.41	0.49	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.44	0.49	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.35	0.52	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.16 ถึง 4.49 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ด้านครูผู้สอน: ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัด

การเรียนรู้แบบร่วมมือให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ด้านเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น: เนื้อหา เทคนิค รูปแบบตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน: นักเรียนได้สื่อสารระหว่างการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และด้านการวัดและประเมินผล: มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 เรื่อง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยผู้วิจัยได้นำผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของการจัดการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมาวิเคราะห์ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งผลการสรุปออกเป็น 2 ตอน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งแยก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ดังนี้

1.1 ผลคะแนนด้านความรู้ความจำ เรื่อง อักษรสระงะนะ คำทักทายภาษาญี่ปุ่น การแนะนำตัว คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียนและตัวเลขภาษาญี่ปุ่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 ผลคะแนนด้านทักษะการฟัง เรื่อง คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ผลคะแนนด้านทักษะการพูด เรื่อง คำทักทายภาษาญี่ปุ่น การแนะนำตัวและ ตัวเลขภาษาญี่ปุ่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4 ผลคะแนนด้านทักษะการอ่าน เรื่อง ตัวอักษรสระงะนะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5 ผลคะแนนด้านทักษะการเขียน เรื่อง ตัวอักษรสระงะนะและตัวเลขภาษาญี่ปุ่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น เบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.16 ถึง 4.49 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน ด้านเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น เนื้อหา เทคนิค รูปแบบตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนได้สื่อสารระหว่างการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกัน และด้านการวัดและประเมินผล มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.55 ถึง 4.69

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาและเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่น เบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน โดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้

คะแนนการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น หลังจากการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนเป็นระบบ โดยผู้วิจัยพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากนั้นกำหนดโครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น. 65) เอกรินทร์ สัมหาศาล (2552) และวิจารณ์ จักรอิศราพงษ์ (2553, น. 23) อีกทั้งผู้วิจัยได้มีการนำเทคนิคช่วยจำ (Mnemonic) ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์ในการเรียนภาษามาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ตามที่โชติกานต์ ใจบุญ (2559, น. 32) ได้กล่าวว่า การจำเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนจดจำเกี่ยวกับตัวอักษรและคำศัพท์หรือข้อความตามที่ได้รับการถ่ายทอดมา ถือเป็นกลยุทธ์ในการเรียนภาษาโดยตรง ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุริรัตน์ เนียรเจริญสุข (2555, น. 96) ที่สรุปไว้ว่า วิธีคิดเชื่อมโยงซึ่งเป็นเทคนิคช่วยจำ สามารถลดภาระในการเรียนตัวอักษรอิสระจะนะให้กับผู้เรียนได้ วิธีนี้ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน มีหลักช่วยในการจดจำตัวอักษร ทำให้จำง่าย เข้าใจง่าย รวมทั้งส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกประสบความสำเร็จในการเรียน สามารถเชื่อมโยงไปสู่แรงจูงใจในการเรียนขั้นต่อไป ประกอบกับการที่ผู้วิจัยนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้เด็กเรียนตามความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทุกการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้และนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ซึ่งการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุมาลี วัชรราชทอง (2562, น. 79) ที่มีข้อสรุปทำนองเดียวกันว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT (Team - Games - Tournament) มีความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เพราะรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกันผลัดกันเป็นผู้นำ ได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคม มีความตื่นตัวและสนุกสนานกับการเรียนรู้ตลอดเวลา

นอกจากนี้ผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านความรู้ความจำ ด้านทักษะการฟัง ด้านทักษะการพูด ด้านทักษะการอ่าน และด้านทักษะการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น สามารถอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ ดังนี้

1.1 การทดสอบความรู้ความจำ เรื่อง ตัวอักษรสระ อะ คำทักทายภาษาญี่ปุ่น การแนะนำตัว คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียนและตัวเลขภาษาญี่ปุ่น พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความจำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เทคนิคช่วยจำ 5 วิธี ได้แก่ วิธีคิดเชื่อมโยง วิธีใช้บทกลอนช่วยจำ วิธีสร้างคำช่วยจำจากอักษรตัวแรกของคำ วิธีใช้รูปภาพช่วยจำ และวิธีใช้โมเดลช่วยจำ ที่นำมาใช้ในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นทั้ง 5 เรื่อง ทำให้นักเรียนมีความรู้และสามารถจดจำได้มากขึ้นและเร็วขึ้น ตามที่ ออกซ์ฟอร์ด (Oxford, 1990, p. 38) ได้กล่าวไว้ว่าเทคนิคช่วยจำมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษา ทำให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติ โดยเฉพาะเรื่องคำศัพท์สอดคล้องกับผลการวิจัยของสครักก์ส แอนด์ มาสโทปีรี (Scruggs and Mastropieri, 2000) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในเรื่องความจำทางด้านเนื้อหาทางภาษา โดยอธิบายถึงผลการใช้เทคนิคช่วยจำว่ามีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับที่สูงกว่ามาตรฐาน และการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการช่วยจำยังได้รับการสนับสนุนจากผู้สอนว่ามีประสิทธิภาพในการช่วยจำและมีประโยชน์ต่อผู้เรียน

1.2 การทดสอบทักษะการฟัง เรื่อง คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟัง เรื่อง คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียนสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทคนิคการวิธีใช้โมเดลช่วยจำที่นำมาใช้กับการเรียนรู้เรื่อง คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียน โดยเขียนคำและประโยคเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในห้องเรียนอย่างต่อเนื่องกัน กำหนดตัวละครในเรื่องราวและนำเสนอเป็นโมเดลภาพในรูปแบบ Story Board ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้คำและประโยคที่ใช้ในห้องเรียนเป็นเรื่องราวต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี จดจำอย่างเป็นระบบ มีภาพประกอบที่สามารถเชื่อมโยงให้เข้าใจในเนื้อหาโดยรวมได้ง่าย หลังจากเกิดการเรียนได้ดี เมื่อได้ยินหรือได้ฟังคำและประโยคเหล่านั้น ก็เข้าใจในเนื้อหา นำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นไปตามกับแนวคิดของคอนโกส (Congos, 2006, pp. 1-8) ที่กล่าวว่า การใช้โมเดลในการช่วยจำ เป็นการนำข้อมูลมาเขียนเป็นโมเดลแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาถือเป็นการช่วยจำในเนื้อหานั้น ๆ ให้ง่ายขึ้น

1.3 การทดสอบทักษะการพูด เรื่อง คำทักทายภาษาญี่ปุ่น การแนะนำตัวและตัวเลขภาษาญี่ปุ่น พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้

เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการพูด เรื่อง คำทักทายภาษาญี่ปุ่น การแนะนำตัว และตัวเลขภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี นักเรียนกลุ่มเก่งได้ช่วยอธิบายเนื้อหาและวิธีการพูดให้แก่เพื่อนที่ไม่เข้าใจเพราะกลัวคะแนนของกลุ่มตัวเองจะน้อย ส่วนนักเรียนกลุ่มอ่อนก็เต็มใจที่จะให้เพื่อนอธิบายเพราะตนเองจะได้มีความเข้าใจและมีคะแนนที่ดี ส่งผลให้กลุ่มมีคะแนนดีไปด้วย จึงทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา นำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง อีกทั้งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยลดความประหม่าขณะฝึกพูด เพราะมีการจับกลุ่มร่วมกันฝึกพูดระหว่างเพื่อนในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจน้อยลง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนกับเพื่อนโดยมีครูเป็นผู้แนะนำขณะฝึกปฏิบัติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวพร อังกุลดี ธนรัชฎ์ศิริสวัสดิ์ และสุจินต์ วิสุทธิรานนท์ (2563, น. 220) ที่มีข้อสรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดและทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 การทดสอบทักษะการอ่าน เรื่อง ตัวอักษรฮิระงานะ พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่าน เรื่อง ตัวอักษรฮิระงานะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทคนิคช่วยจำวิธีการคิดเชื่อมโยงที่นำมาใช้กับการเรียนรู้เรื่องตัวอักษรฮิระงานะ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี นักเรียนสามารถเรียนเชื่อมโยงเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ที่ต้องการจดจำกับสิ่งที่ตนคุ้นเคย คำกับภาพ หรือความคิดต่าง ๆ เช่น นักเรียนจำไม่ได้ว่า “あ” อ่านว่าอย่างไร จึงเชื่อมโยงความคิดว่าเมื่อเริ่มต้นวันใหม่ พระอาทิตย์ขึ้นทุกเช้า แสดงภาพพระอาทิตย์ที่มีอักษร “あ” แทรกในภาพพร้อมทั้งเชื่อมโยงการฟังเสียงระหว่างตัวอักษรเสียง “อะ” (あ) กับคำว่า “อา” (พระอาทิตย์) โดยให้นักเรียนคิดเชื่อมโยงทั้งภาพและคำสำคัญเข้าด้วยกัน ก็จะเข้าใจได้ว่าตัวอักษรฮิระงานะตัวแรกอ่านออกเสียงว่า “อะ” นักเรียนก็สามารถอ่านออกเสียง “อะ” ได้ จากการคิดเชื่อมโยงระหว่างคำและภาพกับความคิดอื่นประกอบกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของควอกเคนบุช แอนด์ ฮอโซ (Quackenbush and Ohso, 1983) ที่นำเสนอการใช้เทคนิคช่วยจำ โดยใช้ภาพกับเรื่องราว (IS 連想法) มาใช้สอนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นในระยะเวลาสั้น ๆ ทำให้นักเรียนจินตนาการเห็นภาพลึกซึ้งมากขึ้น และสามารถเรียนรู้ตลอดจนจำอักษรฮิระงานะได้เร็วขึ้น

1.5 การทดสอบทักษะการเขียน เรื่อง ตัวอักษรฮิระงานะและตัวเลขภาษาญี่ปุ่น พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า

การจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียน เรื่อง ตัวอักษร ฮิระงานะและตัวเลขภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เทคนิคช่วยจำวิธีการคิดเชื่อมโยงที่นำภาพมา เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยจำนั้น ทำให้ผู้เรียนจดจำรูปร่างลักษณะของอักษรฮิระงานะได้และสามารถ เขียนอักษรฮิระงานะได้ เพราะอักษรฮิระงานะเป็นอักษรแทนเสียงซึ่งดัดแปลงมาจากอักษรจีน (ทชิรุโอะ โยชิโกะ, 2545, น. 1) และอักษรจีน คือ อักษรภาพ (Logogram) ซึ่งในปัจจุบันหากเขียน ในภาษาจีนจะเรียกว่า ฮั่นจื่อ และหากเขียนในภาษาญี่ปุ่น จะเรียกว่า คันจิ ดังนั้นการนำภาพมา เชื่อมโยงกับตัวอักษรฮิระงานะ โดยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงตัวอักษรกับภาพที่ตนเองคุ้นเคยหรือรู้จัก เช่น ตัวอักษร “こ” กับรูปภาพ “กระป๋องโค้ก” ซึ่งปรากฏการเขียนเส้นที่ 1 ทับในภาพกระป๋องโค้ก ด้านบน และเส้นที่ 2 ทับในภาพกระป๋องโค้กด้านล่าง เมื่อผู้เรียนเห็นภาพกระป๋องโค้ก ก็จะออก เสียงระหว่างคำพ้องเสียงกับตัวอักษร ได้ว่า “โคะ” กับ “โค้ก” จากนั้นก็จะสามารถเขียนตัวอักษร “こ” จากรูปภาพกระป๋องโค้กได้ อีกทั้งผู้วิจัยได้จัดทำแบบฝึกหัดการเขียนตัวอักษรฮิระงานะจาก ภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกเขียนตัวอักษรฮิระงานะที่แทรกรูปภาพซึ่งมีความเชื่อมโยงกับตัวอักษรเข้า ไปด้วย ส่งผลให้นักเรียนสนุกกับการเขียนตัวอักษรฮิระงานะที่มีภาพอยู่ ให้ความรู้สึกเสมือนกับ การวาดภาพ จึงทำให้นักเรียนเข้าใจและเขียนได้ถูกต้อง ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรวัรา ปลาดะเพียนทอง (2562) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์โดยการใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับ สมุดภาพคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครปฐม หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. จากผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น เบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ สามารถ กระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้ดี เนื่องจากการจัดการเรียนรู้มีความหลากหลาย เนื้อหา เทคนิค รูปแบบตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้เกิดบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จึงส่งผลให้ นักเรียนเกิดความพึงพอใจในระดับมากต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และเมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจ ที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านครูผู้สอน ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน ด้านเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น เนื้อหา เทคนิค รูปแบบ ตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

นักเรียนได้สื่อสารระหว่างการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกัน และด้านการวัดและประเมินผล มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูได้ชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจก่อนจัดการเรียนรู้ มีการอธิบายและแสดงตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจน นักเรียนจึงสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้ถูกต้อง ส่วนด้านเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือเนื้อหา เทคนิค รูปแบบ ตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน อีกทั้งผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาจากตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จึงได้เนื้อหาที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน ส่วนเทคนิคช่วยจำที่นำมาใช้นั้น ทำให้ผู้เรียนมีหลักช่วยในการจดจำ ทำให้จำง่าย เข้าใจง่ายส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกประสบความสำเร็จในการเรียน และรู้สึกสนุกสนานในการเรียนรู้ ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การได้สื่อสารระหว่างการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกัน อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นที่จัดขึ้นนั้น เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้ได้สื่อสารระหว่างนักเรียนกับนักเรียน บรรยากาศเป็นกันเองแบบเพื่อนช่วยเพื่อน นักเรียนจึงคลายความกังวลกับการเรียน เพราะมีเพื่อนช่วยสอนและนักเรียนจะรู้สึกว่าได้ได้รับความสำเร็จจากการเรียน เกิดความสนใจเรียนมากขึ้นอันนำมาซึ่งความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Gillies, 2002, pp. 15-20) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือมีลักษณะที่เป็นด้านบวกต่อการเรียนแบบร่วมมือในเรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียน มีการควบคุมอารมณ์ได้ดีในการทำงานร่วมกัน และผู้เรียนยังคงรักษาไว้ซึ่งการค้นคว้าอย่างกระตือรือร้นในการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนรู้

1. จากผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผ่านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ด้วยโปรแกรม Zoom Cloud Meetings ใช้ได้ผลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนั้น ผู้สอนควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องอื่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่น

2. ครูควรแบ่งกลุ่มนักเรียนไว้ล่วงหน้า ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จะส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคน

3. ในการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น อาจมีข้อจำกัดทางด้านเวลา ดังนั้น ครูสามารถยืดหยุ่นเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อความเหมาะสม และเพื่อให้เวลาเพียงพอต่อกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ของระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเรียนรู้ ด้วยการใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้วิธีอื่น ๆ เช่น การเรียนรู้ด้วยมัลติมีเดียแบบร่วมมือ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *แผนการพัฒนาและแนวกระทรวงศึกษาธิการ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2540-2544)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *ชุดฝึกการเขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *การเรียนรู้แบบร่วมมือ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2530). *จิตวิทยาศึกษา*. กรุงเทพฯ: นิยมวิทยา.
- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2553). *การเรียนรู้แบบท่องจำ หรือ Rote learning*. สืบค้นจาก <https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=kruaun&month=26-04-2010&group=4&gblog=10>
- กุศยา แสงเดช. (2548). *หนังสือส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- เคนเน็ต แอล อิกบี. (2538). *ความจำ*. (กิดิกร มีทรัพย์ และกาญจนา คำสุวรรณ, ผู้แปล). (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สมิต.
- จิราพร กำจัดทุกข์. (2552). *ความพึงพอใจหลังการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสถิติประยุกต์และเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- ชวลิต ชูกำแหง. (2550). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม: น. ที่ลิ่วพี.
- ชวลิต ชูกำแหง. (2551). *การประเมินการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โชติกานต์ ใจบุญ. (2559). *กลยุทธ์การจำและการสอนภาษาจีน*. ในการประชุมวิชาการนำเสนอ บทความวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ. (29-40).

- ณิชนันท์ ไชยศรี. (2559). *การสอนตัวอักษรคาตากานะให้แก่ผู้เรียนชาวไทย*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาญี่ปุ่นศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)
- ทศิรุโอะ โยชิโกะ. (2545). *อ่าน-เขียนภาษาญี่ปุ่นขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ภาษาและวัฒนธรรม.
- ทวีพงษ์ หินคำ. (2541). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานสุขาภิบาลริมใต้
จังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง
และการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ทัศนีย์ เล็งคุ่มหอม. (2554). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องการแยกตัวประกอบของ
พหุนาม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบดนตรี*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- ทิสนา แยมมณี และคณะ. (2541). *ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.
- ทิสนา แยมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิสนา แยมมณี. (2558). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิสนา แยมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทอร์เบอรี, สก็อต. (2546). *วิธีสอนคำศัพท์*. (อบตา เวชพฤติ, นิภาวรรณ ชูรัตนสิทธิ์ และวิณาเกียรติ
อนุพงศ์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเกชั่น.
- ไทยพีบีเอส (ผู้กำกับ). (2559). *ดูให้รู้มุมมืด มองญี่ปุ่นอีกด้าน* [รายการโทรทัศน์].
- จิตติสรณ์ แสงอุไร. (2556). *ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านการฟัง
และการพูดกับความสอดคล้องกับความต้องการของบริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทย*.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรวัรา ปลาตะเพียนทอง. (2562). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์และความคงทน โดย
ใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนอนุบาลนครปฐม*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ธีรศักดิ์ กำบรรณารักษ์. (2541). *จิตวิทยาพละ. (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: หอมชาวบ้าน.
- นรรชต์ ผืนเขียว. (2562). *8 เทคนิคช่วยให้นักเรียนมีความจำดี*. สืบค้นจาก

- นันทน้อย แพงปัสสา. (2551). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT และการประยุกต์ใช้ทฤษฎีปัญหา เรื่อง การบวกและการลบจำนวนที่มีผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 100 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- บึงอร ผงผ่าน. (2538). ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่องานบริการของโรงพยาบาลชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณี โรงพยาบาลกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยทางการวัดผลและการประเมินผล. มหาสารคาม: สุวีริยาสาส์น.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2538). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: นำอักษรการพิมพ์.
- ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปา โดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- ปราณี บัวมี. (2542). การเปรียบเทียบความสามารถด้านความจำที่ฝึกด้วยเทคนิคช่วยจำต่างกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- ปาริชาติ จิตรถ้ำ. (2540). การเรียนแบบร่วมมือเพื่อพัฒนาสัมฤทธิ์ผลเจตคติและทักษะการทำงานร่วมกันในวิชาสังคมศึกษา ส 504 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- พรณี ชูชัย เชนจิต. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้: ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2552). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: แฮตส์ออฟเคอร์มิสท์.

- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2524). *หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพศาล หวังพานิช. (2536). *การวัดผลทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภณิดา ชัยปัญญา. (2541). *ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมไร่นาสวนผสม ภายใต้โครงการ
ปรับโครงสร้างระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ภัทรา นิคมานนท์. (2553). *การประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- มาลินี จุฑะรพ. (2537). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- เขาวดี วินุลย์ศรี. (2540). *การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขาวดี วินุลย์ศรี. (2549). *การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ:
ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รวีวรรณ รุ่งไพโรจน์. (2554). *พัฒนาการและพฤติกรรมเด็กสำหรับเวชปฏิบัติทั่วไป*. กรุงเทพฯ:
บิอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์.
- ฤดี เชยเดช. (2557). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย โดยแนวคิดการจัดการเรียนรู้
แบบเรียนปนเล่น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
1 โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ จังหวัดปทุมธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- วัชรรา สุยะระ. (2559). *การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีคิดเชื่อมโยงเพื่อส่งเสริมการ
จดจำตัวอักษรสระณะ สำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น*. *วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 18(4), 29-39.
- วันเพ็ญ วรรณ โทมล. (2544). *การพัฒนาการสอนสังคมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- วิการดา จักรอิสรภาพ. (2553). *การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ
โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบองค์รวม สำหรับนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ประถมศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สืบค้นจาก <https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve>

วิรุฬ พรรณเทวี. (2542). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงาน*

กระทรวงมหาดไทยในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ศารทูล อาริวิทย์กุล. (2554). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้*

แบบบูรณาการและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา

มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

ศุภพงษ์ เนียมเที่ยง. (2558). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น*

(7E) ควบคู่กับเทคนิคช่วยจำ (Mnemonics) วิชาชีววิทยา เรื่องระบบต่อมไร้ท่อ สำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา

การสอนวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).

ศุภพร สิงห์ชัย. (2553). *การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา*

ปีที่ 4 ด้วยเทคนิคช่วยจำ. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย. (2557). *การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม*.

สืบค้นจาก <https://www.th.emb-japan.go.jp/th/relation/others.html>

สมชาย รัตนทองคำ. (2554). การวัดและประเมินผลทางการศึกษา. *วารสารวิชาการ*

มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 5(1), 137-153.

สมนึก ภักดิ์ทิพย์. (2549). *การวัดผลการศึกษา*. ภาพสนธิ์: ประสานการพิมพ์.

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2539). *หลักนักอ่าน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นอ้อแกรมมี.

สมบุรณ์ ดันยะ. (2545). *การประเมินทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุริยวิสาสน์.

สมพร โกมารทัต. (2545). *ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการโรงแรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สมพร โกมารทัต. (2548). *การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมการสอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาที่สอง*

ระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทย กับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น. มหาวิทยาลัย

ธุรกิจบัณฑิต: กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก DOI: <https://doi.nrct.go.th/ListDoi/>

<https://doi.nrct.go.th/ListDoi/>

[listDetail?Resolve_Doi=](https://doi.nrct.go.th/ListDoi/)

- สมพร เชื้อพันธ์. (2547). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- สันติ งามเสริฐ. (2560). การสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. *วารสารวิชาการ โรงเรียนนายเรือ ด้านสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์*, 4(1), 48-66.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548). *การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ:
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2560). *คู่มือสำหรับพ่อแม่เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการดูแลและพัฒนาเด็กวัยเรียน 6-12 ปี*. ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย: สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเยอรมัน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิริพร ทิพย์คง. (2545). *หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข. (2555). การสอนตัวอักษรฮิรางานะด้วยวิธีคิดเชื่อมโยง. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*, 29(1), 89-96.
- สุมาลี วัชรทายทอง. (2562). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2537). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2550). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2554). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพร อังกุลดิ ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ และสุจินต์ วิสวธีรานนท์. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.* 13(1), 220-233.
- ไสว เลี่ยมแก้ว. (2528). *ความจำมนุษย์ ทฤษฎีและการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2548). *หลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา*. มปป: มปป.
- อ้อยทิพย์ ทองดี. (2544). *แนวการจัดทำแผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. เชียงใหม่: โรงเรียนพร้าววิทยาคม.
- อังคณา อ่อนธานี. (2552). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเป็นผู้อ่านยวความสะดวกในการเรียนรู้โดยอิงแนวคิดการจัดการความรู้สำหรับนิสิตครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร).
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 4 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อารี พันธุ์ณี. (2540). *ความคิดสร้างสรรค์กับการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อแถมมี.
- อารี ลั่นทนต์. (2543). *พหุปัญญาและการเรียนแบบร่วมมือ*. กรุงเทพฯ: แฉ่นแก้ว.
- อารีย์ วชิรวารการ. (2542). *การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้*. สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- เอกรินทร์ สัมหาสาธ. (2552). *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่ปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: นึกพอยท์.
- อรทัย มูลคำ, นพดล เจนอักษร, นฤต คุชฤทธิ์ และสุวิทย์ มูลคำ. (2542). *Child Centered: Storyline Method: การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.
- Burns, P. C. & Lowe, A. L. (1966). *The language arts in childhood education*. Chicago: Rand McNally.
- Congos, D. (2006). *9 types of mnemonics for better memory*. USA: University of Central Florida.

- Gardner, R. C, and Lambert. W. E. (1972). *Attitude and motivation in school language leading*. Rowley; Massachusetts: Newborn House Publishers.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw Hill.
- Japan Foundation. (2016). 2015 年度「海外日本語教育機関調査」結果（速報）
Retrieved from: <https://www.jpf.go.jp/j/about/press/2016/057.html>.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., and Holubec, E. J. (1994). *The nuts and bolts of cooperative learning*. Minnesota: Interaction Book Company.
- Maslow, A.H. (1943). *Classics in the history of psychology*. New York: Harper & Row Publishers.
- Mastropieri, M., & Thomas, E. S. (2000). *The inclusive classroom: strategies for effective instruction*. New Jersey: Prentice-Hall.
- McCarthy, M. (1992). *Vocabulary*. Oxford: Oxford University Press.
- McClelland, E.J. (1988). *The achieving society*. Princeton, N.J.: Van Nostrand.
- Oxford, R. L. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. New York, NY: Newbury House / Harper & Row.
- Quackenbush, H. & Ohso, M. (1983). *Hiragana in 48 minutes*. Canberra. Curriculum Development center.
- Reed, S. K. (1991). *Cognitive theory and application*. (3rd ed). America: Book/Cole.
- Robyn M. Gillies. (2002). *The Residual Effects of Cooperative-Learning Experiences: A Two-Year Follow-Up*. *Journal of Educational Research*, 96(1), 15-20.
- Slavin, R. E. (1995). *Cooperative learning theory, research and practice*. (2nd ed). Massachusetts: A Simom & Schuster.
- Vaughan, W. (2002). *Effects of Cooperative Learning on Achievement and Attitude Among Students of Color*. *Journal of educational Research*, 95(6), 359-364.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์กรุณา กลจักรวังค์ษา คุณวุฒิ M.Ed. (Teaching Japanese)
 อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
 สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์ขัณฑ์ ศรีอุทัย คุณวุฒิ M.Ed. (Teaching Japanese Studies)
 อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
 สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. นางสาวกาญจนา อินตะชาติ ตำแหน่งครูชำนาญการ
 (ความเชี่ยวชาญด้านภาษาญี่ปุ่น)
 โรงเรียนกาวิละวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

สวนราชการ บันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โทร. ๕๙๙๙

ที่ อว ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ว.๒๖

วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ว. ๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

สวนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โทร. ๐๙๓/-๒๖๓-๙๑๔๑

ที่ อว ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/๙๐

วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

- ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมของ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความรู้ความจำก่อนเรียนและหลังเรียน ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านทักษะการฟังก่อนเรียนและหลังเรียน ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านทักษะการพูดก่อนเรียนและหลังเรียน ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านทักษะการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านทักษะการเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตารางที่ ข.1 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	1	0	1	0.67	ใช้ได้
3. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	0	1	1	0.67	ใช้ได้

4. กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. กิจกรรมมีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับชั้น	1	0	1	0.67	ใช้ได้
6. กิจกรรมสอดคล้องกับเทคนิคช่วยจำและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	0	1	1	0.67	ใช้ได้
7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	1	0	1	0.67	ใช้ได้
8. สื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิทย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	0	0.67	ใช้ได้
9. วิธีการวัดผลการเรียนรู้และเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	1	0	1	0.67	ใช้ได้
10. เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ (KPA)	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ข.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	4.67	0.58	ดีมาก
2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	3.67	0.58	ดี
3. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	4.67	0.58	ดีมาก
4. กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน	4.33	0.58	ดี
5. กิจกรรมมีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับชั้น	3.67	0.58	ดี

6. กิจกรรมสอดคล้องกับเทคนิคช่วยจำและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	4.67	0.58	ดีมาก
7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	4.33	0.58	ดี
8. สื่อหลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิสัย และความสามารถผู้เรียน	3.67	0.58	ดี
9. วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.58	ดี
10. เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ (KPA)	4.33	0.58	ดี
รวม	4.23	0.58	ดี

ตารางที่ ข.3 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แบบทดสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4	1	1	1	1.00	ใช้ได้

5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	1	0	1	1.00	ใช้ได้
22	0	1	1	0.67	ใช้ได้
23	1	1	0	0.67	ใช้ได้
24	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ข.3 (ต่อ)

แบบทดสอบ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล	
	ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2			คนที่ 3
26		1	1	1	1.00	ใช้ได้
27		1	1	1	1.00	ใช้ได้
28		1	1	0	0.67	ใช้ได้
29		0	1	1	0.67	ใช้ได้
30		1	1	1	1.00	ใช้ได้
31		1	1	1	1.00	ใช้ได้

32	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	1	1	0	0.67	ใช้ได้
35	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	0	1	1	0.67	ใช้ได้
37	0	1	1	0.67	ใช้ได้
38	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39	1	1	0	0.67	ใช้ได้
40	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	1.00	ใช้ได้
42	1	1	1	1.00	ใช้ได้
43	1	1	1	1.00	ใช้ได้
44	1	1	0	0.67	ใช้ได้
45	1	0	1	0.67	ใช้ได้
46	1	1	1	1.00	ใช้ได้
47	1	1	1	1.00	ใช้ได้
48	0	1	1	0.67	ใช้ได้
49	1	1	1	1.00	ใช้ได้
50	1	1	1	1.00	ใช้ได้
51	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ข.3 (ต่อ)

แบบทดสอบ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ข้อที่ 52	1	0	1	0.67	ใช้ได้
53	1	1	1	1.00	ใช้ได้
54	1	1	1	1.00	ใช้ได้
55	1	1	1	1.00	ใช้ได้
56	0	1	1	0.67	ใช้ได้

57	0	1	1	0.67	ใช้ได้
58	1	1	1	1.00	ใช้ได้
59	1	1	1	1.00	ใช้ได้
60	1	1	1	1.00	ใช้ได้
61	1	1	1	1.00	ใช้ได้
62	1	1	0	0.67	ใช้ได้
63	0	1	1	0.67	ใช้ได้
64	1	1	1	1.00	ใช้ได้
65	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ข.4 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านครูผู้สอน					
1. ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคช่วยจำ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือให้นักเรียนเข้าใจ					

อย่างชัดเจน

2. ครูจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยความสามารถอย่างเหมาะสม	1	0	1	0.67	ใช้ได้
3. ครูให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักเรียนในการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ครูกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
5. ครูให้การเสริมแรงโดยการให้รางวัลแก่กลุ่มที่ทำกิจกรรมสำเร็จสูงสุด	0	1	1	0.67	ใช้ได้
ด้านเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น					
6. ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	0	1	1	0.67	ใช้ได้
7. เนื้อหา เทคนิค รูปแบบตรงกับความต้องการและสนใจของนักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปสู่ยาก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
10. นักเรียนได้สื่อสารระหว่างการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกัน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12. นักเรียนได้อธิบายความรู้ให้สมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มฟัง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ข.4 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
13. นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14. นักเรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างสมาชิก เช่น การเป็นผู้นำ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ฯลฯ	1	0	1	0.67	ใช้ได้
15. นักเรียนปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนที่ครู	0	1	1	0.67	ใช้ได้

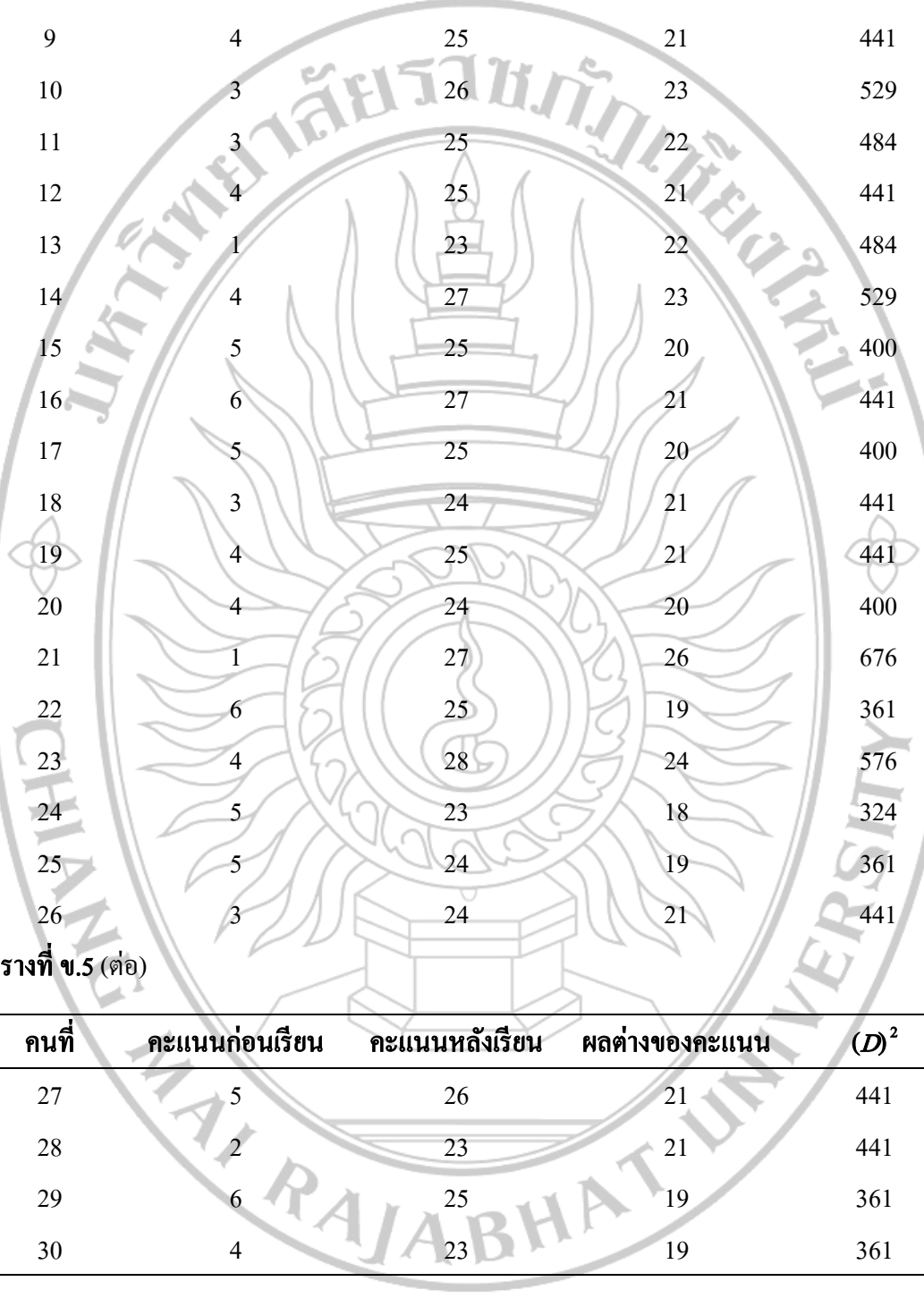
กำหนด

ด้านการวัดและประเมินผล

16. มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17. มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้	1	0	1	0.67	ใช้ได้
18. มีการประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19. ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่ม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20. การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน	1	1	0	0.67	ใช้ได้

ตารางที่ ข.5 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความรู้ความจำก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น
โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	(D) ²
1	3	26	23	529
2	4	26	22	484
3	3	27	24	576
4	2	26	24	576
5	5	28	23	529

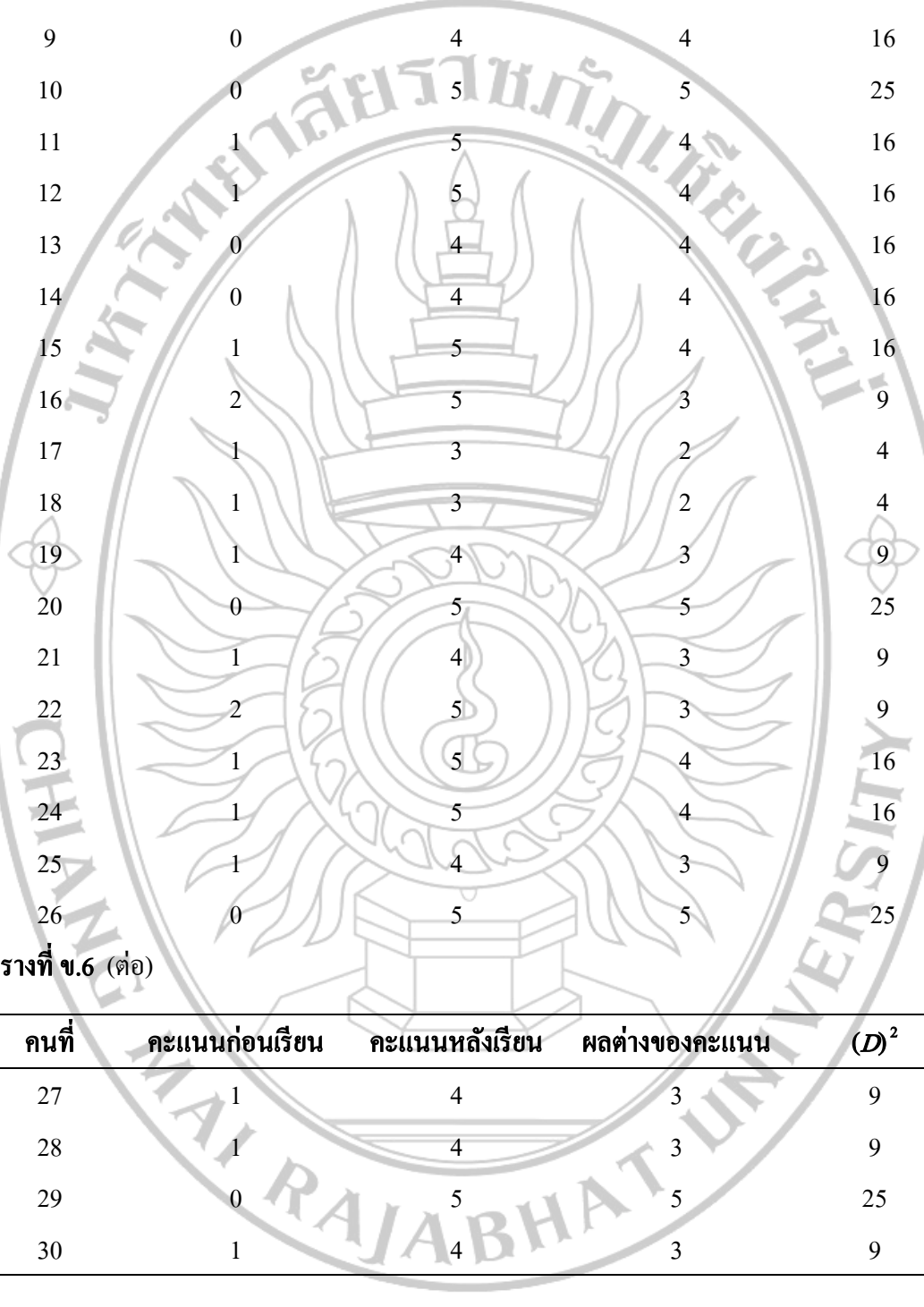
6	4	23	19	361
7	3	26	23	529
8	1	25	24	576
9	4	25	21	441
10	3	26	23	529
11	3	25	22	484
12	4	25	21	441
13	1	23	22	484
14	4	27	23	529
15	5	25	20	400
16	6	27	21	441
17	5	25	20	400
18	3	24	21	441
19	4	25	21	441
20	4	24	20	400
21	1	27	26	676
22	6	25	19	361
23	4	28	24	576
24	5	23	18	324
25	5	24	19	361
26	3	24	21	441

ตารางที่ ข.5 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
27	5	26	21	441
28	2	23	21	441
29	6	25	19	361
30	4	23	19	361

ตารางที่ ข.6 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านทักษะการฟังก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
1	1	3	2	4
2	0	4	4	16
3	1	3	2	4
4	2	5	3	9
5	1	4	3	9

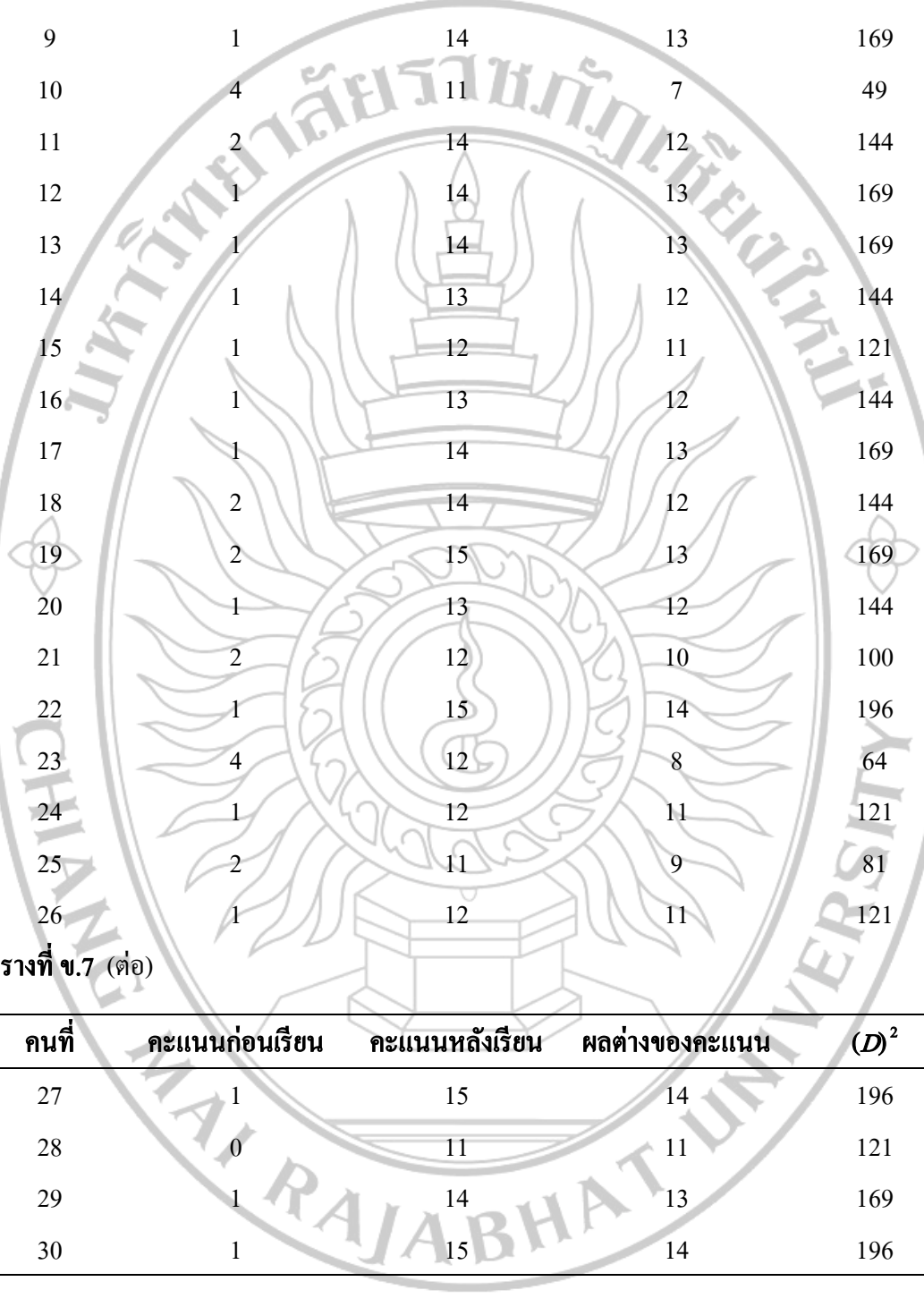
6	1	5	4	16
7	0	4	4	16
8	1	5	4	16
9	0	4	4	16
10	0	5	5	25
11	1	5	4	16
12	1	5	4	16
13	0	4	4	16
14	0	4	4	16
15	1	5	4	16
16	2	5	3	9
17	1	3	2	4
18	1	3	2	4
19	1	4	3	9
20	0	5	5	25
21	1	4	3	9
22	2	5	3	9
23	1	5	4	16
24	1	5	4	16
25	1	4	3	9
26	0	5	5	25

ตารางที่ ข.6 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
27	1	4	3	9
28	1	4	3	9
29	0	5	5	25
30	1	4	3	9

ตารางที่ ข.7 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านทักษะการพูดก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
1	2	13	11	121
2	0	14	14	196
3	0	14	14	196
4	2	14	12	144
5	1	15	14	196

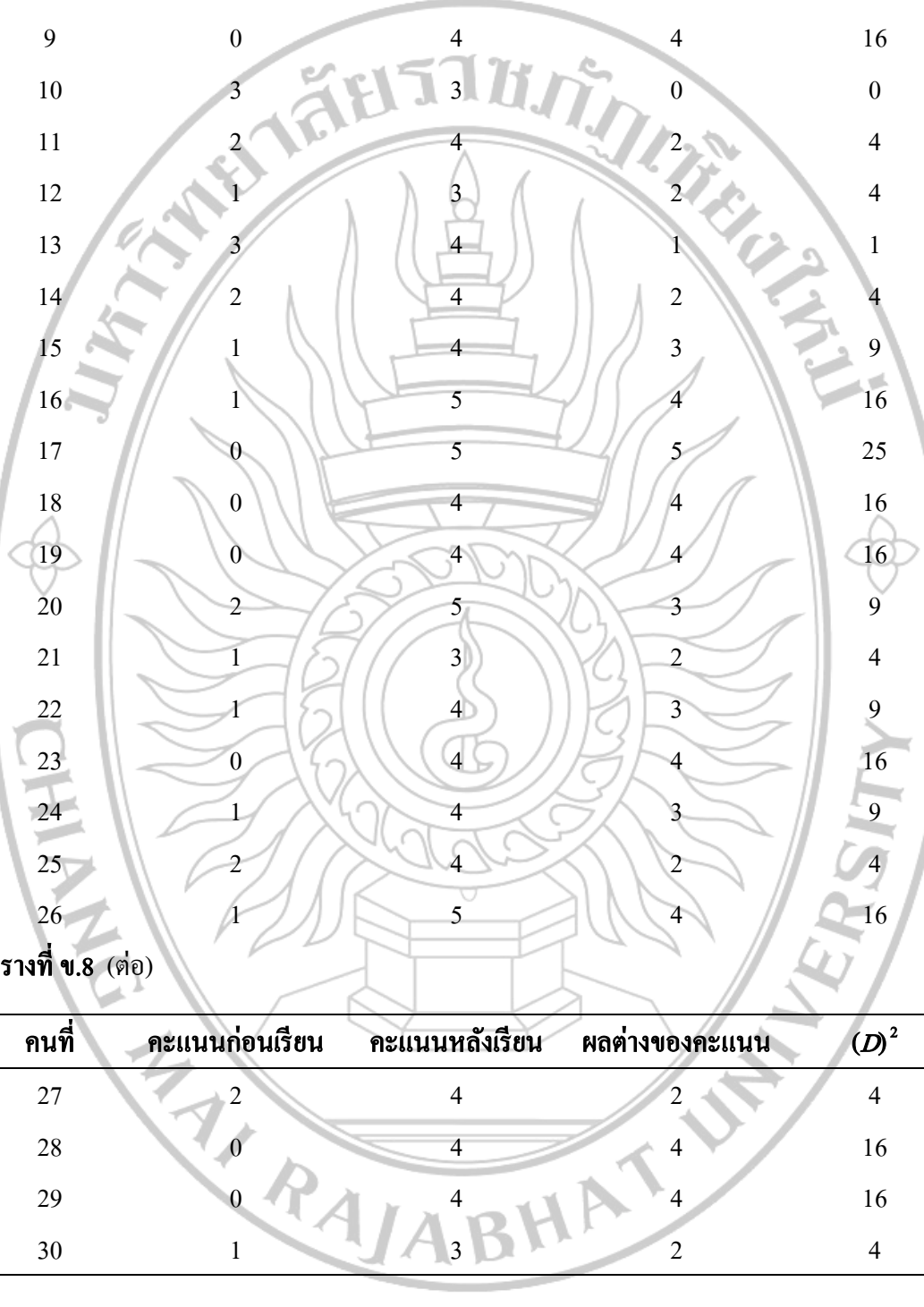
6	2	13	11	121
7	2	14	12	144
8	3	14	11	121
9	1	14	13	169
10	4	11	7	49
11	2	14	12	144
12	1	14	13	169
13	1	14	13	169
14	1	13	12	144
15	1	12	11	121
16	1	13	12	144
17	1	14	13	169
18	2	14	12	144
19	2	15	13	169
20	1	13	12	144
21	2	12	10	100
22	1	15	14	196
23	4	12	8	64
24	1	12	11	121
25	2	11	9	81
26	1	12	11	121

ตารางที่ ข.7 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
27	1	15	14	196
28	0	11	11	121
29	1	14	13	169
30	1	15	14	196

ตารางที่ ข.8 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านทักษะการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
1	2	5	3	9
2	0	4	4	16
3	0	4	4	16
4	1	4	3	9
5	0	3	3	9

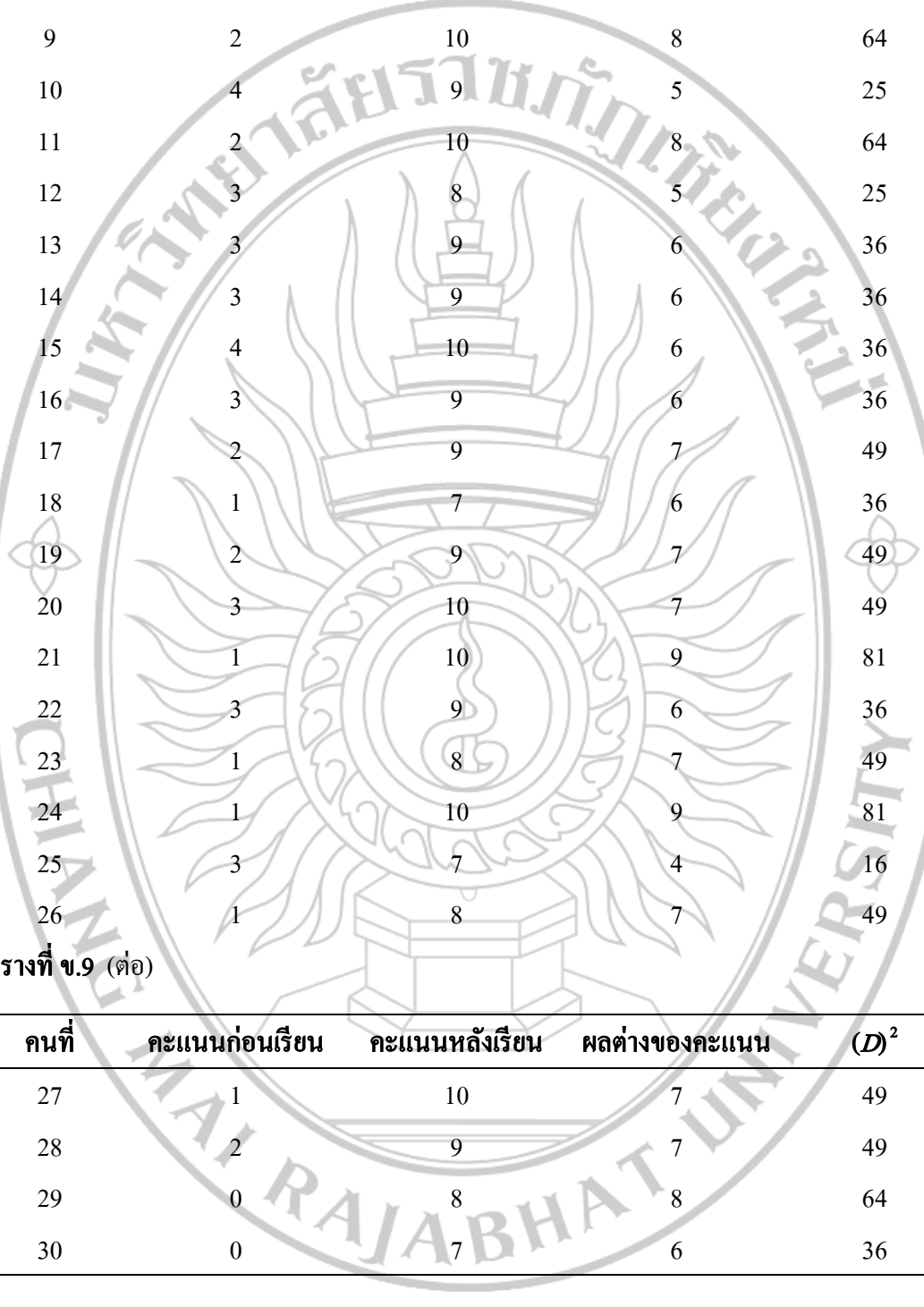
6	0	5	5	25
7	2	4	2	4
8	3	4	1	1
9	0	4	4	16
10	3	3	0	0
11	2	4	2	4
12	1	3	2	4
13	3	4	1	1
14	2	4	2	4
15	1	4	3	9
16	1	5	4	16
17	0	5	5	25
18	0	4	4	16
19	0	4	4	16
20	2	5	3	9
21	1	3	2	4
22	1	4	3	9
23	0	4	4	16
24	1	4	3	9
25	2	4	2	4
26	1	5	4	16

ตารางที่ ข.8 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
27	2	4	2	4
28	0	4	4	16
29	0	4	4	16
30	1	3	2	4

ตารางที่ ข.9 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านทักษะการเขียนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
1	2	10	8	64
2	2	10	8	64
3	2	9	7	49
4	3	8	5	25
5	1	9	8	64

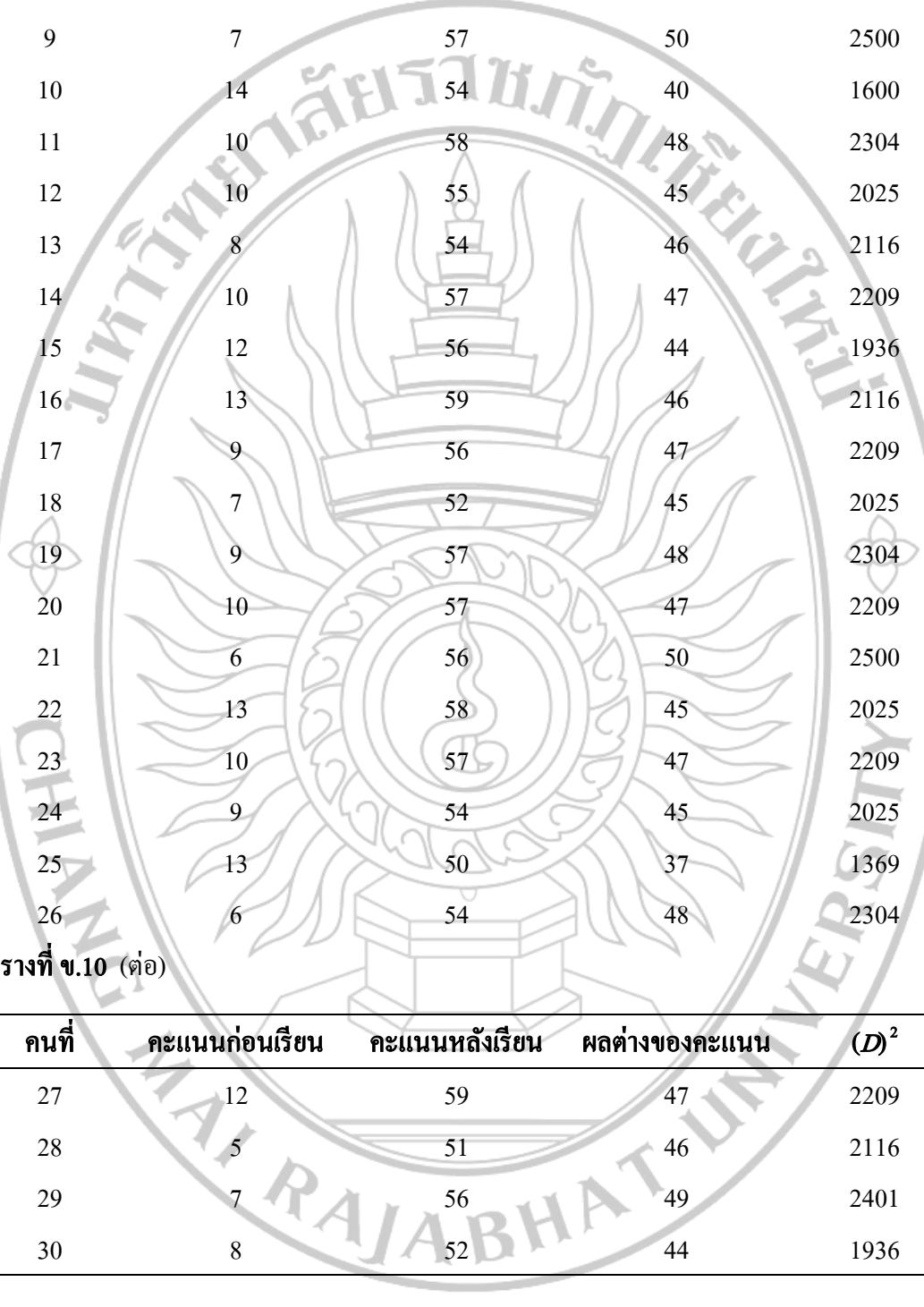
6	0	10	10	100
7	4	10	6	36
8	2	9	7	49
9	2	10	8	64
10	4	9	5	25
11	2	10	8	64
12	3	8	5	25
13	3	9	6	36
14	3	9	6	36
15	4	10	6	36
16	3	9	6	36
17	2	9	7	49
18	1	7	6	36
19	2	9	7	49
20	3	10	7	49
21	1	10	9	81
22	3	9	6	36
23	1	8	7	49
24	1	10	9	81
25	3	7	4	16
26	1	8	7	49

ตารางที่ ข.9 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
27	1	10	7	49
28	2	9	7	49
29	0	8	8	64
30	0	7	6	36

ตารางที่ ข.10 ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น
โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
1	10	57	47	2209
2	6	58	52	2704
3	6	57	51	2601
4	10	57	47	2209
5	8	59	51	2601

6	7	56	49	2401
7	11	58	47	2209
8	10	57	47	2209
9	7	57	50	2500
10	14	54	40	1600
11	10	58	48	2304
12	10	55	45	2025
13	8	54	46	2116
14	10	57	47	2209
15	12	56	44	1936
16	13	59	46	2116
17	9	56	47	2209
18	7	52	45	2025
19	9	57	48	2304
20	10	57	47	2209
21	6	56	50	2500
22	13	58	45	2025
23	10	57	47	2209
24	9	54	45	2025
25	13	50	37	1369
26	6	54	48	2304

ตารางที่ ข.10 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน	$(D)^2$
27	12	59	47	2209
28	5	51	46	2116
29	7	56	49	2401
30	8	52	44	1936

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

- แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

- แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น
เบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4
 เรื่อง ตัวอักษรฮิระะงานะ (ひらがな) เวลา 9 ชั่วโมง
 สอนวันที่ เดือน พ.ศ. ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

1. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ค 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2. ตัวชี้วัด

ค 2.2 ป.4/1 บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

3. สาระสำคัญ

ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญในการเริ่มต้นการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตัวอักษรญี่ปุ่นที่ใช้ในการเขียนภาษาญี่ปุ่นมีจำนวน 4 แบบ โดยแบบที่ใช้สำหรับเขียนคำศัพท์ญี่ปุ่นแท้ คือ ตัวอักษรฮิระะงานะ ซึ่งมีทั้งหมด 46 ตัว

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย (K)

นักเรียนสามารถบอกตัวอักษรฮิระะงานะที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

ด้านทักษะพิสัย (P)

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงตัวอักษรฮิระะงานะที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

นักเรียนสามารถเขียนตัวอักษรฮิระะงานะที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

ด้านจิตพิสัย (A)

นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

5. สาระการเรียนรู้

ตัวอักษรฮิระะงานะ จำนวน 46 ตัว

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- 6.1 Power point ประกอบการสอน เรื่อง ตัวอักษรฮิระะนะะ
- 6.2 บัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ ตัวอักษรฮิระะนะะ
- 6.3 คลิปวิดีโอ เรื่อง “ชีวิตประจำวันในโรงเรียนประถมของเด็กญี่ปุ่น”
- 6.4 คลิปวิดีโอเพลง “ドラえもん”
- 6.5 คลิปวิดีโอเพลง “あいいうえおのうた”
- 6.6 คลิปวิดีโอเพลง “ラジオ体操”

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- 7.1 แบบฝึกหัดเขียนตัวอักษรฮิระะนะะ
- 7.2 แบบทดสอบการจำตัวอักษรฮิระะนะะ
- 7.3 กิจกรรมกลุ่มอ่านออกเสียงบัตรคำจำตัวอักษรฮิระะนะะ

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (5 นาที)

- 1) ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน โดยสอบถามนักเรียนว่า รู้จักประเทศญี่ปุ่นหรือไม่? หากพูดถึงประเทศญี่ปุ่นแล้วนึกถึงสิ่งใด? เคยเห็นตัวอักษรญี่ปุ่นหรือไม่? พร้อมทั้งแสดงรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับประเทศญี่ปุ่นประกอบ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ
- 2) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ว่า นักเรียนจะได้เรียนตัวอักษรฮิระะนะะ ซึ่งในชั่วโมงแรกนี้ จะเรียนวรรค あ (あいいうえお) รวม 5 ตัว

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (25 นาที)

- 1) ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักกับตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นทั้ง 4 แบบ โดยแสดงตัวอย่างพร้อมทั้งอธิบายความแตกต่างของตัวอักษรแต่ละแบบ จากนั้นครูอธิบายรายละเอียดของตัวอักษรฮิระะนะะ วรรค あ (あいいうえお) จำนวน 5 ตัว โดยใช้เทคนิคช่วยจำแบบคิดเชื่อมโยง
- 2) ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามทีละตัวจนครบทุกตัว ประมาณ 3-5 รอบ จากนั้นสุ่มเรียกชื่อนักเรียนให้ออกเสียงตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ สลับกันไปมา

3) ครูสอนวิธีการเขียนตัวอักษรสระอะวะรรค あ (あ い う え お) โดยให้นักเรียนฝึกลากเส้นด้วยนิ้วในอากาศหลาย ๆ ครั้งอย่างอิสระ จากนั้นส่งไฟล์แบบฝึกหัดการเขียนให้นักเรียนนำไปฝึกเขียน และนำเสนอครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม (10 นาที)

- 1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (ละความสามารถ) จากนั้นครูชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบ
- 2) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มฝึกออกเสียงตัวอักษรสระอะวะรรค あ (あ い う え お) จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่านการ Share screen ซึ่งที่จอภาพจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกันออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏ ณ ขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือใบ้คำตอบให้ได้ ทำในลักษณะนี้จนครบตามเวลาที่กำหนด (5 นาที) ในขณะทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (10 นาที)

- 1) ครูเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) เพื่อทดสอบความสามารถในการจดจำและการออกเสียงตัวอักษรสระอะวะรรค あ (あ い う え お) โดยแจกแบบทดสอบการจำอิเล็กทรอนิกส์ผ่านการ Share screen ให้นักเรียนทำเป็นรายกลุ่ม
- 2) ครูให้นักเรียนดูข้อความจากจอภาพที่ Share screen พร้อมกัน โดยจำกัดเวลาในการแสดงข้อความ ข้อละ 5 วินาที จากนั้นให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม 1 คน พิมพ์คำตอบลงในช่องแชทส่วนสมาชิกคนอื่น ๆ จดคำตอบของกลุ่มตัวเองเก็บไว้ เพื่อนำไปตรวจสอบร่วมกันหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อครบข้อความแล้วให้นักเรียนออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) แล้วกลับไปห้องเรียนหลัก

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (10 นาที)

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและตรวจคำตอบพร้อมกัน โดยรวมคะแนนแต่ละกลุ่ม จัดลำดับกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดตามลำดับ จากนั้นครูชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิก ในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้
- 2) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนอยากรู้หรือยังไม่เข้าใจ

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (10 นาที)

- 1) ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน จากนั้นครูกระตุ้นความคิดและความสนใจของนักเรียนโดยให้นักเรียนพูดคำภาษาญี่ปุ่น คนละ 1 คำ ซึ่งเป็นคำที่นักเรียนรู้จักหรือคุ้นชินติดหู เช่น ชื่อตัวละครในการ์ตูนญี่ปุ่น ได้แก่ โดเรมอน หรือฮีโร่รูด ได้แก่ ยามาฮา โตโยต้า หรืออาหารญี่ปุ่น ได้แก่ ซูชิ ราเม็ง ฯลฯ และตั้งเงื่อนไขว่า ห้ามพูดซ้ำซ้ำกัน
- 2) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ว่า นักเรียนจะได้เรียนรู้ตัวอักษรฮิระงานะ วรรณค ㍿ (㍿ き く け こ) รวม 5 ตัว และทบทวนความรู้เดิมในชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (20 นาที)

- 1) ครูอธิบายให้ความรู้ตัวอักษรฮิระงานะ วรรณค ㍿ (㍿ き く け こ) จำนวน 5 ตัว โดยใช้เทคนิคช่วยจำแบบคิดเชื่อมโยง
- 2) ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามทีละตัวจนครบทุกตัว ประมาณ 3-5 รอบ จากนั้นสุ่มเรียกชื่อนักเรียนให้ออกเสียงตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ สลับกันไปมา
- 3) ครูสอนวิธีการเขียนตัวอักษรฮิระงานะวรรณค ㍿ (㍿ き く け こ) โดยให้นักเรียนฝึกลากเส้นด้วยนิ้วในอากาศหลาย ๆ ครั้งอย่างอิสระ จากนั้นส่งไฟล์แบบฝึกหัดการเขียนให้นักเรียนนำไปฝึกเขียน และนำส่งครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม (10 นาที)

- 1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (ลดความสามารถ) จากนั้นครูชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบ
- 2) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มฝึกออกเสียงตัวอักษรฮิระงานะ วรรณค ㍿ (㍿ き く け こ) จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่านการ Share screen ซึ่งที่จอภาพจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกันออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏ ณ ขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือใบ้คำตอบให้ได้ ทำในลักษณะนี้จนครบตามเวลาที่กำหนด 5 นาที ในขณะทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (10 นาที)

1) ครูเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) เพื่อทดสอบความสามารถในการจดจำและการออกเสียงตัวอักษรฮิรางานะวรรค か (か き く け こ) โดย Share screen แบบทดสอบการจำอิเล็กทรอนิกส์ให้นักเรียนทำเป็นรายกลุ่ม

2) ครูให้นักเรียนดูข้อคำถามจากจอภาพที่ Share screen พร้อมกัน โดยจำกัดเวลาในการแสดงข้อคำถาม ข้อละ 5 วินาที จากนั้นให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม 1 คน พิมพ์คำตอบลงในช่องแชท ส่วนสมาชิกคนอื่น ๆ จดคำตอบของกลุ่มตัวเองเก็บไว้ เพื่อนำไปตรวจสอบร่วมกันหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อครบข้อคำถามแล้วให้นักเรียนออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) แล้วกลับไปในห้องเรียนหลัก

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (10 นาที)

1) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและตรวจคำตอบพร้อมกัน โดยรวมคะแนนแต่ละกลุ่ม จัดลำดับกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดตามลำดับ จากนั้นครูชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิก ในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

2) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนอยากรู้หรือยังไม่เข้าใจ

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (10 นาที)

1) ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน จากนั้นครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยให้นักเรียนดูรูปภาพตัวละครในการ์ตูนญี่ปุ่น และช่วยกันตอบชื่อตัวละครตามภาพที่กำหนด

2) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ว่า นักเรียนจะได้เรียนรู้ตัวอักษรฮิรางานะวรรค さ (さ し す せ そ) รวม 5 ตัว จากนั้นทบทวนความรู้เดิมในชั่วโมงที่ 1 และ 2

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (20 นาที)

1) ครูอธิบายให้ความรู้ตัวอักษรฮิรางานะ วรรค さ (さ し す せ そ) จำนวน 5 ตัว โดยใช้เทคนิคช่วยจำแบบคิดเชื่อมโยง

2) ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามที่ละตัวจนครบทุกตัว ประมาณ 3-5 รอบ จากนั้นสุ่มเรียกชื่อนักเรียนให้ออกเสียงตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ สลับกันไปมา

3) ครูสอนวิธีการเขียนตัวอักษรฮิรางานะ ๕ (さ し す せ そ) โดยให้นักเรียนฝึกลากเส้นด้วยนิ้วในอากาศหลาย ๆ ครั้งอย่างอิสระ จากนั้นส่งไฟล์แบบฝึกหัดการเขียนให้นักเรียนนำไปฝึกเขียน และนำเสนอครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม (10 นาที)

1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (ความสามารถ) จากนั้นครูชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบ

2) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มฝึกออกเสียงตัวอักษรฮิรางานะ ๕ (さ し す せ そ) จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่านการ Share screen ซึ่งที่จอภาพจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกันออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏ ณ ขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือไปคำตอบให้ได้ ทำในลักษณะนี้ จนครบตามเวลาที่กำหนด 5 นาที ในขณะทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (10 นาที)

1) ครูเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) เพื่อทดสอบความสามารถในการจดจำและการออกเสียงตัวอักษรฮิรางานะ ๕ (さ し す せ そ) โดย Share screen แบบทดสอบการจำอิเล็กทรอนิกส์ให้นักเรียนทำเป็นรายกลุ่ม

2) ครูให้นักเรียนดูข้อคำถามจากจอภาพที่ Share screen พร้อมกัน โดยจำกัดเวลาในการแสดงข้อคำถาม ข้อละ 5 วินาที จากนั้นให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม 1 คน พิมพ์คำตอบลงในช่องแชท ส่วนสมาชิกคนอื่น ๆ จดคำตอบของกลุ่มตัวเองเก็บไว้ เพื่อนำไปตรวจสอบร่วมกันหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อครบ ข้อคำถามแล้วให้นักเรียนออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) แล้วกลับไปห้องเรียนหลัก

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (10 นาที)

1) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและตรวจคำตอบพร้อมกัน โดยรวมคะแนนแต่ละกลุ่ม จัดลำดับกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด ไปยังน้อยที่สุดตามลำดับ จากนั้นครูชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิก ในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

2) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียน อยากรู้หรือยังไม่เข้าใจ

ชั่วโมงที่ 4

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (15 นาที)

1) ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน จากนั้นครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยให้นักเรียนดูรูปภาพที่สื่อถึงความเป็นญี่ปุ่น แล้วสอบถามว่านักเรียนรู้จักหรือไม่? สิ่งนั้นคืออะไร? และให้นักเรียนช่วยกันตอบ

2) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ว่า นักเรียนจะได้เรียนรู้ตัวอักษรฮิระงานะ วรรค た (たちつてと) รวม 5 ตัว จากนั้นทบทวนความรู้เดิมในชั่วโมงที่ 1 2 และ 3

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (20 นาที)

1) ครูอธิบายให้ความรู้ตัวอักษรฮิระงานะ วรรค た (たちつてと) จำนวน 5 ตัว โดยใช้เทคนิคช่วยจำแบบคิดเชื่อมโยง

2) ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามทีละตัวจนครบทุกตัว ประมาณ 3-5 รอบ จากนั้นสุ่มเรียกชื่อนักเรียนให้ออกเสียงตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ สลับกันไปมา

3) ครูสอนวิธีการเขียนตัวอักษรฮิระงานะ วรรค た (たちつてと) โดยให้นักเรียนฝึกลากเส้นด้วยนิ้วในอากาศหลาย ๆ ครั้งอย่างอิสระ จากนั้นส่งไฟล์แบบฝึกหัดการเขียนให้นักเรียนนำไปฝึกเขียน และนำเสนอครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม (10 นาที)

1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (ลดความสามารถ) จากนั้นครูชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบ

2) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มฝึกออกเสียงตัวอักษรฮิระงานะ วรรค た (たちつてと) จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่านการ Share screen ซึ่งที่จอภาพจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกันออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏ ณ ขณะนั้น ไม่ได้ ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือใบ้คำตอบให้ได้ ทำในลักษณะนี้ จนครบตามเวลาที่กำหนด 5 นาที ในขณะทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (10 นาที)

1) ครูเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) เพื่อทดสอบความสามารถในการจดจำและการออกเสียงตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ วรรค た (たちつと) โดย Share screen แบบทดสอบการจำอิเล็กทรอนิกส์ให้นักเรียนทำเป็นรายกลุ่ม

2) ครูให้นักเรียนดูข้อความจากจอภาพที่ Share screen พร้อมกัน โดยจำกัดเวลาในการแสดงข้อความ ข้อละ 5 วินาที จากนั้นให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม 1 คน พิมพ์คำตอบลงในช่องแชท ส่วนสมาชิกคนอื่น ๆ จดคำตอบของกลุ่มตัวเองเก็บไว้ เพื่อนำไปตรวจสอบร่วมกันหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อครบข้อความแล้วให้นักเรียนออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) แล้วกลับไปห้องเรียนหลัก

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (5 นาที)

1) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและตรวจคำตอบพร้อมกัน โดยรวมคะแนนแต่ละกลุ่ม จัดลำดับกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดตามลำดับ จากนั้นครูชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิก ในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

2) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนอยากรู้หรือยังไม่เข้าใจ

ชั่วโมงที่ 5

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (15 นาที)

1) ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน จากนั้นครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยให้นักเรียนนับจำนวนคำว่า あん (อัง) ในเพลงโคราเอมอน จากนั้นเปิดเพลงให้ฟัง เมื่อจบเพลงให้นักเรียนตอบ

2) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้เรียนตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ な (なにぬの) รวม 5 ตัว จากนั้นทบทวนความรู้เดิมในชั่วโมงที่ 1 2 3 และ 4

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (20 นาที)

1) ครูอธิบายให้ความรู้ตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ な (なにぬの) จำนวน 5 ตัว โดยใช้เทคนิคช่วยจำแบบคิดเชื่อมโยง

2) ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามที่ละตัวจนครบทุกตัว ประมาณ 3-5 รอบ จากนั้นสุ่มเรียกชื่อนักเรียนให้ออกเสียงตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ สลับกันไปมา

3) ครูสอนวิธีการเขียนตัวอักษรฮิรางานะ 5 ตัว (な に ぬ ね の) โดยให้นักเรียนฝึกลากเส้นด้วยนิ้วในอากาศหลาย ๆ ครั้งอย่างอิสระ จากนั้นส่งไฟล์แบบฝึกหัดการเขียนให้นักเรียนนำไปฝึกเขียน และนำเสนอครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม (10 นาที)

1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (ความสามารถ) จากนั้นครูชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบ

2) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มฝึกออกเสียงตัวอักษรฮิรางานะ 5 ตัว (な に ぬ ね の) จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่านการ Share screen ซึ่งที่จอภาพจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกันออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏ ณ ขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือไปคำตอบให้ได้ ทำในลักษณะนี้ จนครบตามเวลาที่กำหนด 5 นาที ในขณะทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (10 นาที)

1) ครูเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) เพื่อทดสอบความสามารถในการจดจำและการออกเสียงตัวอักษรฮิรางานะ 5 ตัว (な に ぬ ね の) โดย Share screen แบบทดสอบการจำอิเล็กทรอนิกส์ให้นักเรียนทำเป็นรายกลุ่ม

2) ครูให้นักเรียนดูข้อคำถามจากจอภาพที่ Share screen พร้อมกัน โดยจำกัดเวลาในการแสดงข้อคำถาม ข้อละ 5 วินาที จากนั้นให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม 1 คน พิมพ์คำตอบลงในช่องแชทส่วนสมาชิกคนอื่น ๆ จดคำตอบของกลุ่มตัวเองเก็บไว้ เพื่อนำไปตรวจสอบร่วมกันหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อครบข้อคำถามแล้วให้นักเรียนออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) แล้วกลับไปห้องเรียนหลัก

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (5 นาที)

1) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและตรวจคำตอบพร้อมกัน โดยรวมคะแนนแต่ละกลุ่ม จัดลำดับกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด ไปยังน้อยที่สุดตามลำดับ จากนั้นครูชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิก ในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

2) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนอยากรู้หรือยังไม่เข้าใจ

ชั่วโมงที่ 6

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (15 นาที)

- 1) ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน จากนั้นครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ “ชีวิตประจำวันในโรงเรียนประถมของเด็กญี่ปุ่น” แล้วแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน
- 2) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ว่า นักเรียนจะได้เรียนรู้ตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ ㇿ (ㇿ ひ ん へ ㇿ) รวม 5 ตัว

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (20 นาที)

- 1) ครูอธิบายให้ความรู้ตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ ㇿ (ㇿ ひ ん へ ㇿ) จำนวน 5 ตัว โดยใช้เทคนิคช่วยจำแบบคิดเชื่อมโยง
- 2) ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามที่ละตัวจนครบทุกตัว ประมาณ 3-5 รอบ จากนั้นสุ่มเรียกชื่อนักเรียนให้ออกเสียงตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ สลับกันไปมา
- 3) ครูสอนวิธีการเขียนตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ ㇿ (ㇿ ひ ん へ ㇿ) โดยให้นักเรียนฝึกลากเส้นด้วยนิ้วในอากาศหลาย ๆ ครั้งอย่างอิสระ จากนั้นส่งไฟล์แบบฝึกหัดการเขียนให้นักเรียนนำไปฝึกเขียน และนำส่งครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม (10 นาที)

- 1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (ลดความสามารถ) จากนั้นครูชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบ
- 2) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มฝึกออกเสียงตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ ㇿ (ㇿ ひ ん へ ㇿ) จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่านการ Share screen ซึ่งที่จอภาพจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกันออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏ ณ ขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือใบ้คำตอบให้ได้ ทำในลักษณะนี้จนครบตามเวลาที่กำหนด 5 นาที ในขณะทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (10 นาที)

1) ครูเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) เพื่อทดสอบความสามารถในการจดจำและการออกเสียงตัวอักษรฮิระะนะะ วรรค は (は ひ ふ へ ほ) โดย Share screen แบบทดสอบการจำอิเล็กทรอนิกส์ให้นักเรียนทำเป็นรายกลุ่ม

2) ครูให้นักเรียนดูข้อความจากจอภาพที่ Share screen พร้อมกัน โดยจำกัดเวลาในการแสดงข้อความ ข้อละ 5 วินาที จากนั้นให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม 1 คน พิมพ์คำตอบลงในช่องแชท ส่วนสมาชิกคนอื่น ๆ จดคำตอบของกลุ่มตัวเองเก็บไว้ เพื่อนำไปตรวจสอบร่วมกันหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อครบข้อความแล้วให้นักเรียนออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) แล้วกลับไปในห้องเรียนหลัก

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (10 นาที)

1) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและตรวจคำตอบพร้อมกัน โดยรวมคะแนนแต่ละกลุ่ม จัดลำดับกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดตามลำดับ จากนั้นครูชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิก ในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

2) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนอยากรู้หรือยังไม่เข้าใจ

ชั่วโมงที่ 7

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (10 นาที)

1) ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน จากนั้นครูกระตุ้นความคิดและความสนใจของนักเรียน โดยให้นักเรียนพูดชื่อตัวการ์ตูนญี่ปุ่นที่ชอบคนละ 1 ชื่อ

2) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้เรียนตัวอักษรฮิระะนะะ วรรค ま み む め も) รวม 5 ตัว

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (20 นาที)

1) ครูอธิบายให้ความรู้ตัวอักษรฮิระะนะะ วรรค ま (ま み む め も) จำนวน 5 ตัว โดยใช้เทคนิคช่วยจำแบบคิดเชื่อมโยง

2) ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามทีละตัวจนครบทุกตัว ประมาณ 3-5 รอบ จากนั้นสุ่มเรียกชื่อนักเรียนให้ออกเสียงตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ สลับกันไปมา

3) ครูสอนวิธีการเขียนตัวอักษรฮิรางานะ 3 ตัว (ま み む め も) โดยให้นักเรียนฝึกลากเส้นด้วยนิ้วในอากาศหลาย ๆ ครั้งอย่างอิสระ จากนั้นส่งไฟล์แบบฝึกหัดการเขียนให้นักเรียนนำไปฝึกเขียน และนำเสนอครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม (10 นาที)

- 1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (ความสามารถ) จากนั้นครูชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบ
- 2) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มฝึกออกเสียงตัวอักษรฮิรางานะ 3 ตัว (ま み む め も) จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่านการ Share screen ซึ่งที่จอภาพจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกันออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏ ณ ขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือไปคำตอบให้ได้ ทำในลักษณะนี้จนครบตามเวลาที่กำหนด 5 นาที ในขณะทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (10 นาที)

- 1) ครูเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) เพื่อทดสอบความสามารถในการจดจำและการออกเสียงตัวอักษรฮิรางานะ 3 ตัว (ま み む め も) โดย Share screen แบบทดสอบการจำอิเล็กทรอนิกส์ให้นักเรียนทำเป็นรายกลุ่ม
- 2) ครูให้นักเรียนดูข้อคำถามจากจอภาพที่ Share screen พร้อมกัน โดยจำกัดเวลาในการแสดง ข้อคำถาม ข้อละ 5 วินาที จากนั้นให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม 1 คน พิมพ์คำตอบลงในช่องแชท ส่วนสมาชิกคนอื่น ๆ จดคำตอบของกลุ่มตัวเองเก็บไว้ เพื่อนำไปตรวจสอบร่วมกันหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อครบข้อคำถามแล้วให้นักเรียนออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) แล้วกลับไปห้องเรียนหลัก

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (10 นาที)

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและตรวจคำตอบพร้อมกัน โดยรวมคะแนนแต่ละกลุ่ม จัดลำดับกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด ไปยังน้อยที่สุดตามลำดับ จากนั้นครูชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิก ในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

2) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนอยากรู้หรือยังไม่เข้าใจ

ชั่วโมงที่ 8

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (15 นาที)

- 1) ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน จากนั้นครูกระตุ้นความสนใจโดยให้นักเรียนทำท่าทางประกอบเพลง ラジオ体操
- 2) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ว่า นักเรียนจะได้เรียนรู้ตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ や (や ゆ よ) และวรรณะ ら (ら り る れ ろ) รวม 8 ตัว

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (20 นาที)

- 1) ครูอธิบายให้ความรู้ตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ や (や ゆ よ) และวรรณะ ら (ら り る れ ろ) จำนวน 8 ตัว โดยใช้เทคนิคช่วยจำแบบคิดเชื่อมโยง
- 2) ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามที่ละตัวจนครบทุกตัว ประมาณ 3-5 รอบ จากนั้นสุ่มเรียกชื่อนักเรียนให้ออกเสียงตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ สลับกันไปมา
- 3) ครูสอนวิธีการเขียนตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ や (や ゆ よ) และวรรณะ ら (ら り る れ ろ) โดยให้นักเรียนฝึกลากเส้นด้วยนิ้วในอากาศหลาย ๆ ครั้งอย่างอิสระ จากนั้นส่งไฟล์แบบฝึกหัดการเขียนให้นักเรียนนำไปฝึกเขียน และนำเสนอครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม (10 นาที)

- 1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (ลดความสามารถ) จากนั้นครูชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบ
- 2) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มฝึกออกเสียงตัวอักษรฮิระงานะ วรรณะ や (や ゆ よ) และวรรณะ ら (ら り る れ ろ) จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่าน การ Share screen ซึ่งที่จอภาพจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกันออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏ ณ ขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือใบ้คำตอบให้ได้ ทำในลักษณะนี้ จนครบตามเวลาที่กำหนด 5 นาที ในขณะทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (10 นาที)

1) ครูเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) เพื่อทดสอบความสามารถในการจดจำและการออกเสียงตัวอักษรฮิระงานะ วรรค や (や ゆ よ) และวรรค ら (ら り る れ ろ) โดย Share screen แบบทดสอบการจำอิเล็กทรอนิกส์ให้นักเรียนทำเป็นรายกลุ่ม

2) ครูให้นักเรียนดูข้อคำถามจากจอภาพที่ Share screen พร้อมกัน โดยจำกัดเวลาในการแสดงข้อคำถาม ข้อละ 5 วินาที จากนั้นให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม 1 คน พิมพ์คำตอบลงในช่องแชท ส่วนสมาชิกคนอื่น ๆ จดคำตอบของกลุ่มตัวเองเก็บไว้ เพื่อนำไปตรวจสอบร่วมกันหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อครบข้อคำถามแล้วให้นักเรียนออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) แล้วกลับไปห้องเรียนหลัก

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (10 นาที)

1) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและตรวจคำตอบพร้อมกัน โดยรวมคะแนนแต่ละกลุ่ม จัดลำดับกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดตามลำดับ จากนั้นครูชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิก ในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

2) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนอยากรู้หรือยังไม่เข้าใจ

ชั่วโมงที่ 9

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (15 นาที)

1) ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน จากนั้นครูกระตุ้นความคิดและความสนใจของนักเรียน โดยเปิดเพลง “あい う え お の う た” แล้วสอบถามนักเรียนว่า เหลือตัวอักษรที่ยังไม่ได้เรียนอีกกี่ตัว?

2) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้เรียนตัวอักษรฮิระงานะ 3 ตัวสุดท้าย ซึ่งได้แก่ わ を ん และทบทวนตัวอักษรทั้งหมด 46 ตัว

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (10 นาที)

1) ครูอธิบายให้ความรู้ตัวอักษรฮิระงานะ わ を ん โดยใช้เทคนิคช่วยจำแบบคิดเชื่อมโยง

2) ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามที่ละตัวจนครบทุกตัว ประมาณ 3-5 รอบ จากนั้นสุ่มเรียกชื่อนักเรียนให้ออกเสียงตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ สลับกันไปมา

3) ครูสอนวิธีการเขียนตัวอักษรสระนะ わ を ん โดยให้นักเรียนฝึกลากเส้นด้วยนิ้วในอากาศหลาย ๆ ครั้งอย่างอิสระ จากนั้นส่งไฟล์แบบฝึกหัดการเขียนให้นักเรียนนำไปฝึกเขียน และนำส่งครูในชั่วโมงต่อไป

4) ครูทบทวนตัวอักษรสระนะทั้งหมด 46 ตัว โดยให้นักเรียนออกเสียงตามตัวอักษรที่ครูกำหนด

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม (15 นาที)

1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (ละความสามารถ) จากนั้นครูชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบ

2) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มฝึกออกเสียงตัวอักษรสระนะ ทั้งหมด 46 ตัว จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่านการ Share screen ซึ่งที่จอภาพจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกันออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏ ณ ขณะนั้น ไม่ได้ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือไปคำตอบให้ได้ ทำในลักษณะนี้จนครบตามเวลาที่กำหนด 10 นาที ในขณะที่ทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (10 นาที)

1) ครูเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) เพื่อทดสอบความสามารถในการจดจำและการออกเสียงตัวอักษรสระนะทั้งหมด 46 ตัว โดย Share screen แบบทดสอบการจำอิเล็กทรอนิกส์ให้นักเรียนทำเป็นรายกลุ่ม

2) ครูให้นักเรียนดูข้อคำถามจากจอภาพที่ Share screen พร้อมกัน โดยจำกัดเวลาในการแสดงข้อคำถาม ข้อละ 5 วินาที จากนั้นให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม 1 คน พิมพ์คำตอบลงในช่องแชท ส่วนสมาชิกคนอื่น ๆ จดคำตอบของกลุ่มตัวเองเก็บไว้ เพื่อนำไปตรวจสอบร่วมกันหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อครบข้อคำถามแล้วให้นักเรียนออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) แล้วกลับไปห้องเรียนหลัก

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (10 นาที)

1) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและตรวจคำตอบพร้อมกัน โดยรวมคะแนนแต่ละกลุ่ม จัดลำดับกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดตามลำดับ จากนั้นครูชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิก ในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

2) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนอยากรู้หรือยังไม่เข้าใจ

9. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
นักเรียนบอกตัวอักษร สระณะที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง	- ตรวจแบบทดสอบ การจำตัวอักษรสระ ณะ	- แบบทดสอบการจำ ตัวอักษรสระณะ	มีคุณภาพ ระดับ ดี ขึ้นไป
นักเรียนสามารถอ่านออก เสียงตัวอักษรสระณะ ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง	สังเกตพฤติกรรมการ อ่านออกเสียงอักษร สระณะ	แบบสังเกตพฤติกรรม การอ่านออกเสียง ตัวอักษรสระณะ	มีคุณภาพ ระดับ ดี ขึ้นไป
นักเรียนสามารถเขียน ตัวอักษรสระณะที่ กำหนดให้ได้ถูกต้อง	- ตรวจแบบฝึกหัดเขียน ตัวอักษรสระณะ	- แบบฝึกหัดเขียน ตัวอักษรสระณะ	มีคุณภาพ ระดับ ดี ขึ้นไป
นักเรียนสามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นและ ให้ความร่วมมือใน การทำงานกลุ่ม	สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	มีคุณภาพ ระดับ ดี ขึ้นไป

10. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....

 ลงชื่อ.....

()

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน

11. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้บันทึก

(นางสาวสุดารัตน์ สมบัติ)

แผนการจัดการเรียนรู้ (แผนหน้าเดียว) สำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

สาระการเรียนรู้

★ ประเภทตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น

★ การเรียนรู้ตัวอักษรฮิระงานะ วรรณคดี

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

ต.๑.๑ ป.๔/๑ บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร ตัวกลุ่มคำ ประโยคและข้อความของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

สาระสำคัญ

ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญในการเริ่มต้นการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตัวอักษรญี่ปุ่นที่ใช้ในการเขียนภาษาญี่ปุ่นมีจำนวน 4 แบบ โดยแบบที่ใช้สำหรับเขียนคำศัพท์ญี่ปุ่นแท้ คือ ตัวอักษรฮิระงานะ ซึ่งมีทั้งหมด 46 ตัว

กิจกรรมการเรียนรู้ (การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ)

ขั้นที่ ๑ เตรียมการ

๑) ครูและนักเรียนสวัสดีทักทายกัน จากนั้นครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ว่า นักเรียนจะได้เรียนรู้ตัวอักษรฮิระงานะ ซึ่งในชั่วโมงแรกนี้ จะเรียนวรรณคดี ๕ เรื่อง ๒) ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน โดยสอบถามนักเรียนว่า รู้จักประเทศญี่ปุ่นหรือไม่ หากพูดถึงประเทศญี่ปุ่นแล้วนึกถึงสิ่งใด? เคยเห็นตัวอักษรญี่ปุ่นหรือไม่ พร้อมทั้งแสดงรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับประเทศญี่ปุ่นประกอบ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน

๑) ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักกับตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นทั้ง ๔ แบบ โดยแสดงตัวอย่างพร้อมทั้งอธิบายความแตกต่างของตัวอักษรแต่ละแบบ จากนั้นครูอธิบายรายละเอียดของตัวอักษรฮิระงานะ วรรณคดี ๕ เรื่อง โดยใช้เทคนิคช่วยจำแบบคิดเชื่อมโยง ๔) ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามทีละตัวจนครบทุกตัว ประมาณ ๑-๕ รอบ จากนั้นครูเรียกชื่อนักเรียนให้ออกเสียงตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ สลับกันไปมา ๕) ครูสอนวิธีการเขียนตัวอักษรฮิระงานะ วรรณคดี โดยให้นักเรียนฝึกลากเส้นด้วยนิ้วในอากาศหลาย ๆ ครั้งอย่างอิสระ จากนั้นส่งไฟล์แบบฝึกหัดการเขียนให้นักเรียนนำไปฝึกเขียน และนำเสนอครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ ๓ กิจกรรมกลุ่ม

๖) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย จากนั้นฝึกออกเสียงตัวอักษรฮิระงานะ วรรณคดี จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่านจอภาพ ซึ่งจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกับออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏบนหน้าจอไม่ได้ ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือใบ้คำตอบให้ได้ ทำซ้ำในลักษณะนี้จนครบตามเวลาที่กำหนด (5 นาที) ในขณะทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น)
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ตัวอักษรฮิระงานะ รวม 9 ชั่วโมง
เรื่อง ตัวอักษรฮิระงานะ (วรรณคดี ๕) จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

K บอกตัวอักษรฮิระงานะที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

P อ่านออกเสียงและเขียนตัวอักษรฮิระงานะที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

A ทำงานร่วมกับผู้อื่นและความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อประกอบการสอน Power Point เรื่อง ตัวอักษรฮิระงานะ วรรณคดี ๕

๒) บัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ ตัวอักษรฮิระงานะ วรรณคดี ๕

ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑) แบบฝึกหัดเขียนตัวอักษรฮิระงานะ วรรณคดี ๕

๒) แบบทดสอบการจดจำตัวอักษรฮิระงานะ วรรณคดี ๕

ขั้นที่ ๔ ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

๗) ครูเข้าห้องเรียนย่อย เพื่อทดสอบความสามารถในการจดจำและการออกเสียงตัวอักษรฮิระงานะ วรรณคดี โดยแจกแบบทดสอบการจำอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านจอภาพให้นักเรียนทำเป็นรายกลุ่ม

๘) ครูให้นักเรียนดูข้อคำถามจากจอภาพพร้อมกับ โดยจำกัดเวลาในการแสดงข้อคำถามข้อละ 5 วินาที จากนั้นให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม 1 คน พิมพ์คำตอบลงในช่องแชท ส่วนสมาชิกคนอื่น จดคำตอบของกลุ่มตัวเองเก็บไว้ เพื่อนำไปตรวจสอบร่วมกันหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อครบข้อคำถามแล้วให้นักเรียนออกจากห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) แล้วกลับไปในห้องเรียนหลัก

ขั้นที่ ๕ ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

๙) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและตรวจคำตอบพร้อมกัน โดยรวมคะแนนแต่ละกลุ่ม จัดลำดับกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดไปยังบ้อยที่สุดตามลำดับ จากนั้น ครูชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิก ในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

๑๐) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนอยากรู้หรือยังไม่เข้าใจ

ข้อดีเห็นผู้บริหาร

.....

.....

.....

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
บอกตัวอักษรฮิระงานะที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง	- ตรวจสอบแบบทดสอบการจดจำตัวอักษรฮิระงานะ	- แบบทดสอบการจดจำตัวอักษรฮิระงานะ	มีคุณภาพระดับ ดี ขึ้นไป
อ่านออกเสียงและเขียนตัวอักษรฮิระงานะที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง	- ตรวจสอบแบบประเมินการออกเสียง - ตรวจสอบแบบประเมินการเขียน	- แบบประเมินการออกเสียง - แบบประเมินการเขียน	มีคุณภาพระดับ ดี ขึ้นไป
ทำงานร่วมกับผู้อื่นและความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	- ตรวจสอบแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	มีคุณภาพระดับ ดี ขึ้นไป

• แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 •

ตัวอักษรฮิระะงะนะ

ひらがな文字

(ชั่วโมงที่ 1)

จุดประสงค์การเรียนรู้ (ชั่วโมงที่ 1)

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงตัวอักษรฮิระะงะนะ: วรรณ (あ (あい う え っ) รวม 5 ตัว ได้อย่างถูกต้อง

2. นักเรียนสามารถเขียนตัวอักษรฮิระะงะนะ: วรรณ (あ (あい う え っ) รวม 5 ตัว ได้อย่างถูกต้อง

ถาม-ตอบ

❖ รู้จักประเทศญี่ปุ่นหรือไม่?

❖ หากพูดถึงประเทศญี่ปุ่น มีกถึงสิ่งใด?

รูปแบบของตัวอักษรญี่ปุ่น

อักษรคันจิ	อักษรฮิระะงะนะ	อักษรคะตะคะนะ	อักษรฮิระะงะนะ
私	は	タイ人	です。
โรมันจิ	Watashi	wa	tailin desu
ความหมาย	ฉัน	เป็น	คนไทย

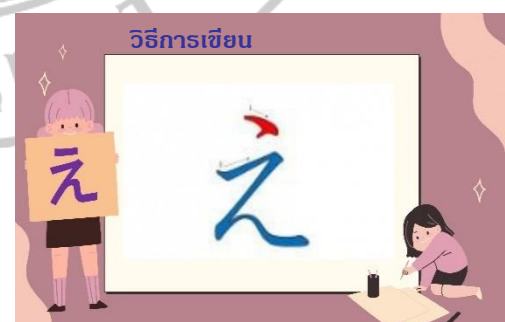
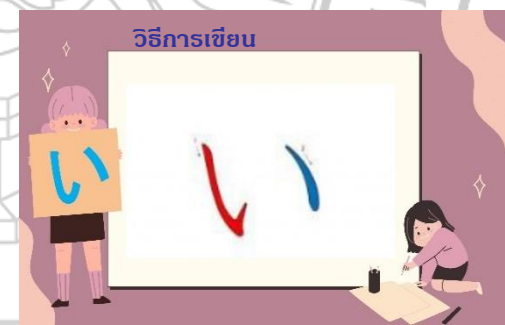
ตัวอักษรฮิระะงะนะ จำนวน 46 ตัว

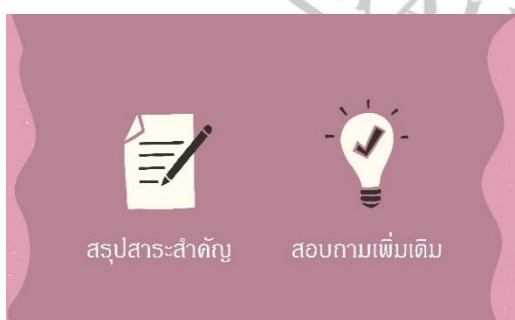
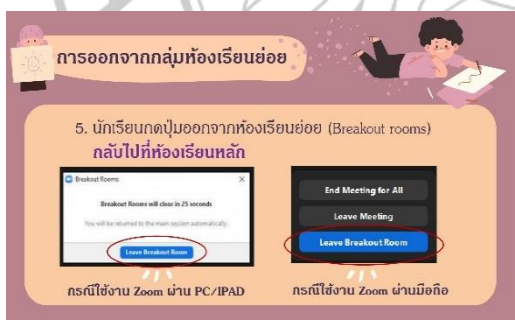
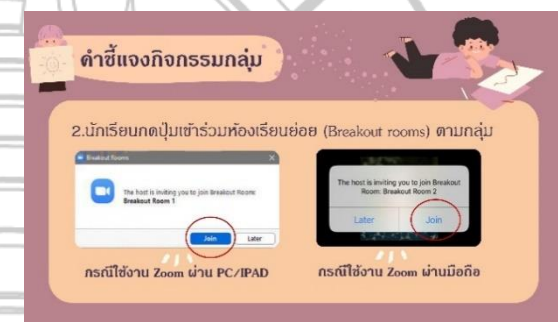
わ	ら	や	ま	は	な	た	さ	か	あ
り	み	ひ	に	ち	し	き	い		
を	る	ゆ	む	ふ	ぬ	つ	す	く	う
れ	め	へ	ね	て	せ	け	え		
ん	ろ	よ	も	ほ	の	と	そ	こ	お

あ い う え お

あ **あ**

A อะ พระอาทิตย์

กิจกรรมกลุ่มอ่านออกเสียงบัตรคำจำตัวอักษรสระนะ

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการจดจำลักษณะของตัวอักษรสระนะ อ่านออกเสียงตัวอักษรสระนะ ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเพื่อความสนุกสนานในการเรียนรู้

วัสดุอุปกรณ์ บัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ ตัวอักษรสระนะ

	あ		い		う		え		お
	か		き		く		け		こ
	さ		し		す		せ		そ
	た		ち		つ		て		と
	な		に		ぬ		ね		の
	は		ひ		ふ		へ		ほ
	ま		み		む		め		も
	や				ゆ				よ
	ら		り		る		れ		ろ
	わ				を				ん

วิธีทำกิจกรรม 1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (ลดความสามารถ)

2) นักเรียนแต่ละคนแยกเข้าห้องเรียนย่อย (Breakout rooms) จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มฝึกออกเสียงตัวอักษรสระอะ จากบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผ่านการ Share screen ซึ่งที่จอภาพจะปรากฏตัวอักษรทุก ๆ 5 วินาที แบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สลับกันออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏในลักษณะผลัดกันอ่านออกเสียง หากสมาชิกคนใดออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏ ณ ขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้สมาชิกในกลุ่มเหลือช่วยอธิบายหรือไปคำตอบให้ได้ ทำในลักษณะนี้จนครบตามเวลาที่กำหนด (5 นาที) ในขณะทำกิจกรรมนั้น ครูเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและประเมินการออกเสียงของนักเรียน

เกณฑ์ประเมินแบบฝึกหัดการเขียนตัวอักษรสระนะ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การพิจารณา
1. ความถูกต้องสวยงาม	3 (ดี)	เขียนเหมือนแบบ รูปร่างตัวอักษรสวยงาม ขนาดตัวอักษรทั้งความสูง และความกว้างสมส่วน คุณภาพของเส้นมีความสม่ำเสมอทุกตัว
	2 (พอใช้)	เขียนไม่เหมือนแบบ 1-23 ตัว ขนาดตัวอักษรทั้งความสูงและความกว้างไม่สมส่วน 1-23 ตัว คุณภาพของเส้นไม่สม่ำเสมอ 1-23 ตัว
	1 (ปรับปรุง)	เขียนไม่เหมือน เกิน 23 ตัว ขนาดตัวอักษรทั้งความสูงและความกว้างไม่สมส่วน เกิน 23 ตัว คุณภาพของเส้นไม่สม่ำเสมอเกิน 23 ตัว
2. ความสะอาดเรียบร้อย	3 (ดี)	มีรอยขีด ลบ ชิด มำ ไม่เกิน 5 ที่
	2 (พอใช้)	มีรอยขีด ลบ ชิด มำ 5-10 ที่
	1 (ปรับปรุง)	มีรอยขีด ลบ ชิด มำ เกิน 20 ตำแหน่ง
รวม 6 คะแนน		

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 – 6	ดี
3 – 4	ปานกลาง
1 – 2	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ระดับคุณภาพ ดี

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง: ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนขณะทำกิจกรรมกลุ่ม และประเมินการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

กลุ่มที่

สมาชิกภายในกลุ่ม

1. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....
2. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....
3. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....
4. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม					
1) มีความสามัคคีในการทำงานกลุ่ม					
2) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น					
3) กระตือรือร้นและมีน้ำใจช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม					
4) รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย					
รวม 35 คะแนน					

คะแนนที่ได้ / 2 = ระดับคะแนน

ระดับคะแนน

5 หมายถึง	คะแนนอยู่ในระดับ มากที่สุด
4 หมายถึง	คะแนนอยู่ในระดับ มาก
3 หมายถึง	คะแนนอยู่ในระดับ ปานกลาง
2 หมายถึง	คะแนนอยู่ในระดับ น้อย
1 หมายถึง	คะแนนอยู่ในระดับ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-10	ดี
5-7	ปานกลาง
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ระดับคุณภาพ ดี

คำชี้แจง: ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงตัวอักษรสระะนะ ในระหว่างที่นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม
อ่านออกเสียงบัตรคำจำตัวอักษรสระะนะ พร้อมประเมินการอ่านออกเสียง โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่
ตรงกับระดับคะแนน

[illegible]

หัวข้อและเกณฑ์การประเมิน

1. ความถูกต้องในการอ่านออกเสียง			คะแนนมี 4 ระดับ (4 คะแนน)
ระดับคะแนน	4	หมายความว่า	สามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด
ระดับคะแนน	3	หมายความว่า	สามารถอ่านออกเสียงได้เกือบถูกต้องทั้งหมด ผิดไม่เกิน 3 คำ
ระดับคะแนน	2	หมายความว่า	สามารถอ่านออกเสียงได้ ผิดไม่เกิน 5 คำ
ระดับคะแนน	1	หมายความว่า	พยายามอ่านออกเสียงได้บ้าง ผิดมากกว่า 5 คำ
2. ความคล่องและน้ำเสียง			คะแนนมี 4 ระดับ (4 คะแนน)
ระดับคะแนน	4	หมายความว่า	สามารถออกเสียงได้คล่อง น้ำเสียงชัดเจนดี
ระดับคะแนน	3	หมายความว่า	สามารถออกเสียงได้ น้ำเสียงชัดเจนพอใช้
ระดับคะแนน	2	หมายความว่า	สามารถออกเสียงได้แต่ค่อนข้างช้า น้ำเสียงยังไม่ชัดเจน
ระดับคะแนน	1	หมายความว่า	พยายามออกเสียงได้บ้าง น้ำเสียงเบาไม่ชัดเจน
3. ความมั่นใจในการใช้ภาษา			คะแนน มี 4 ระดับ (2 คะแนน)
ระดับคะแนน	2	หมายความว่า	มีความมั่นใจในการอ่านออกเสียงดี มั่นใจตนเอง
ระดับคะแนน	1.5	หมายความว่า	มีความมั่นใจในการอ่านออกเสียงพอใช้ ยังประหม่า
ระดับคะแนน	1	หมายความว่า	ยังไม่ค่อยมีความมั่นใจเท่าที่ควร
ระดับคะแนน	0.5	หมายความว่า	ขาดความมั่นใจในตนเอง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 – 10	ดี
5 – 7	ปานกลาง
1 – 4	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ระดับคุณภาพ ดี

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ
 ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4
 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ชื่อนามสกุลชั้น เลขที่

ตอนที่ 1 จงเลือกและเขียนตัวอักษรฮิระงานะที่อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมได้รูปภาพคิดเชื่อมโยงที่มี
 ความสัมพันธ์กัน

す い つ え と か き う け し

1. 	2. 	3. 	4. 	5.

な に れ り の ら ひ ふ へ り

6. 	7. 	8. 	9. 	10.

ตอนที่ 2 ให้นำตัวอักษรภาษาอังกฤษที่นำหน้าคำอ่านภาษาไทย มาใส่ลงใน (.....) ที่มีความสัมพันธ์ตรงกับตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น

..... 1. せ	A. คะ	 6. は	A. มิ
..... 2. か	B. สุ	 7. に	B. โมะะ
..... 3. と	C. คุ	 8. や	C. ฮะ
..... 4. あ	D. โทะะ	 9. も	D. ยะ
..... 5. す	E. อะ	 10. る	E. นิ
	F. เตะ		F. รุ

ตอนที่ 3 จงเลือกตัวอักษรหน้าคำที่ทักทายภาษาญี่ปุ่นและคำอ่านภาษาไทยให้สัมพันธ์กับสถานการณ์รูปภาพที่กำหนดให้

ภาษาญี่ปุ่น	ภาษาไทย
a. ありがとうございます。	ก. โกะ เมน นะ ไช
b. ごめんなさい。	ข. โอะ ยะ สุ มิ นะ ไช
c. さようなら。	ค. อะ ริ งะ โตะ โกะ ไช มัส
d. おやすみなさい。	ง. ตะ โยะ นะ ระ
e. おはようございます。	จ. โอะ ฮะ โย โกะ ไช มัส

1. ภาษาญี่ปุ่น	3. ภาษาญี่ปุ่น
2. ภาษาไทย	4. ภาษาไทย

?

5. ภาษาญี่ปุ่น

6. ภาษาไทย

ตอนที่ 4 จงพูดคำทักทายภาษาญี่ปุ่นตามคำกลอนปริศนาที่กำหนดให้

1.

คำนี้คืออะไร? ใช้พูดก่อนนอน
บอกฝันดีก่อน แล้วเข้านอนเอย

..... ใช้พูดก่อนนอน
บอกฝันดีก่อน แล้วเข้านอนเอย

2.

คำนี้คืออะไร? ใช้พูดตอนค่ำ
ราตรีเย็นย่ำ สวัสดิตอนค่ำเอย

..... ใช้พูดตอนค่ำ
ราตรีเย็นย่ำ สวัสดิตอนค่ำเอย

3.

คำนี้คืออะไร? ใช้พูดตอนสาย
เที่ยงวันยันบ่าย ทักทายกันเอย

..... ใช้พูดตอนสาย
เที่ยงวันยันบ่าย ทักทายกันเอย

4.

คำนี้คืออะไร? ใช้พูดขอบคุณ
เมตตาการุณ กล่าวขอบคุณเอย

..... ใช้พูดขอบคุณ
เมตตาการุณ กล่าวขอบคุณเอย

ตอนที่ 5 จงกล่าวข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและแนะนำตัวเองตามสถานการณ์ที่กำหนด

สถานการณ์	ผลการประเมิน (คะแนน)	ข้อเสนอแนะ
1. คุณครูชาวญี่ปุ่นอยากทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน นักเรียนจะพูดข้อมูลเกี่ยวกับตัวเองว่าอย่างไร?		
2. ตอนเช้าคุณครูพานักเรียนชาวญี่ปุ่นมาที่ห้องเรียน นักเรียนจะแนะนำตัวเองกับนักเรียนชาวญี่ปุ่นอย่างไร?		

ตอนที่ 6 จงเลือกคำและสำนวนที่ใช้ในห้องเรียนให้ตรงตามสถานการณ์ที่กำหนด

คุณครู

ก. すわってください。はじめましょう。

ข. みてください。

หัวหน้าห้อง

ค. みなさん、きりつ。

ง. れい。

นักเรียน

จ. もういちど、おねがいします。

ฉ. ありがとうございます。

สถานการณ์คำถาม	คำตอบ
1. เมื่อนักเรียนต้องการให้คุณครูพูดซ้ำอีกครั้ง นักเรียนจะพูดว่าอย่างไร? เพื่อให้คุณครูพูดซ้ำอีกครั้ง	
2. เมื่อคุณครูต้องการให้นักเรียนมองดูไปที่กระดานดำ คุณครูจะพูดว่าอย่างไร? เพื่อให้นักเรียนมองดูไปที่กระดานดำ	

สถานการณ์คำถาม	คำตอบ
3. หลังจากที่นักเรียนทุกคนยืนขึ้นแล้ว หัวหน้าห้องจะพูดว่าอย่างไร? เพื่อให้นักเรียนทุกคนทำความเคารพคุณครู	

ตอนที่ 7 ให้ฟังคำสั่งที่คุณครูพูดและวงกลมล้อมรูปภาพที่นักเรียนควรปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้ยิน

1.				
2.				
3.				

ตอนที่ 8 จงเลือกคำอ่านตัวเลขภาษาญี่ปุ่นในช่องสี่เหลี่ยม เติมให้ตรงกับตัวเลขให้ถูกต้อง

に	よん	いち	なな	ろく
---	----	----	----	----

1) 7 = 3) 1 =

2) 4 = 4) 6 =

ตอนที่ 9 จงเขียนตัวเลขและคำอ่านตัวเลขภาษาญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง

1) จงเขียนเลขประจำตัวนักเรียน

.....	
-------	-------

(ตัวเลข)

(ภาษาญี่ปุ่น)

2) จงเขียนหมายเลขโทรศัพท์ของนักเรียนหรือผู้ปกครอง

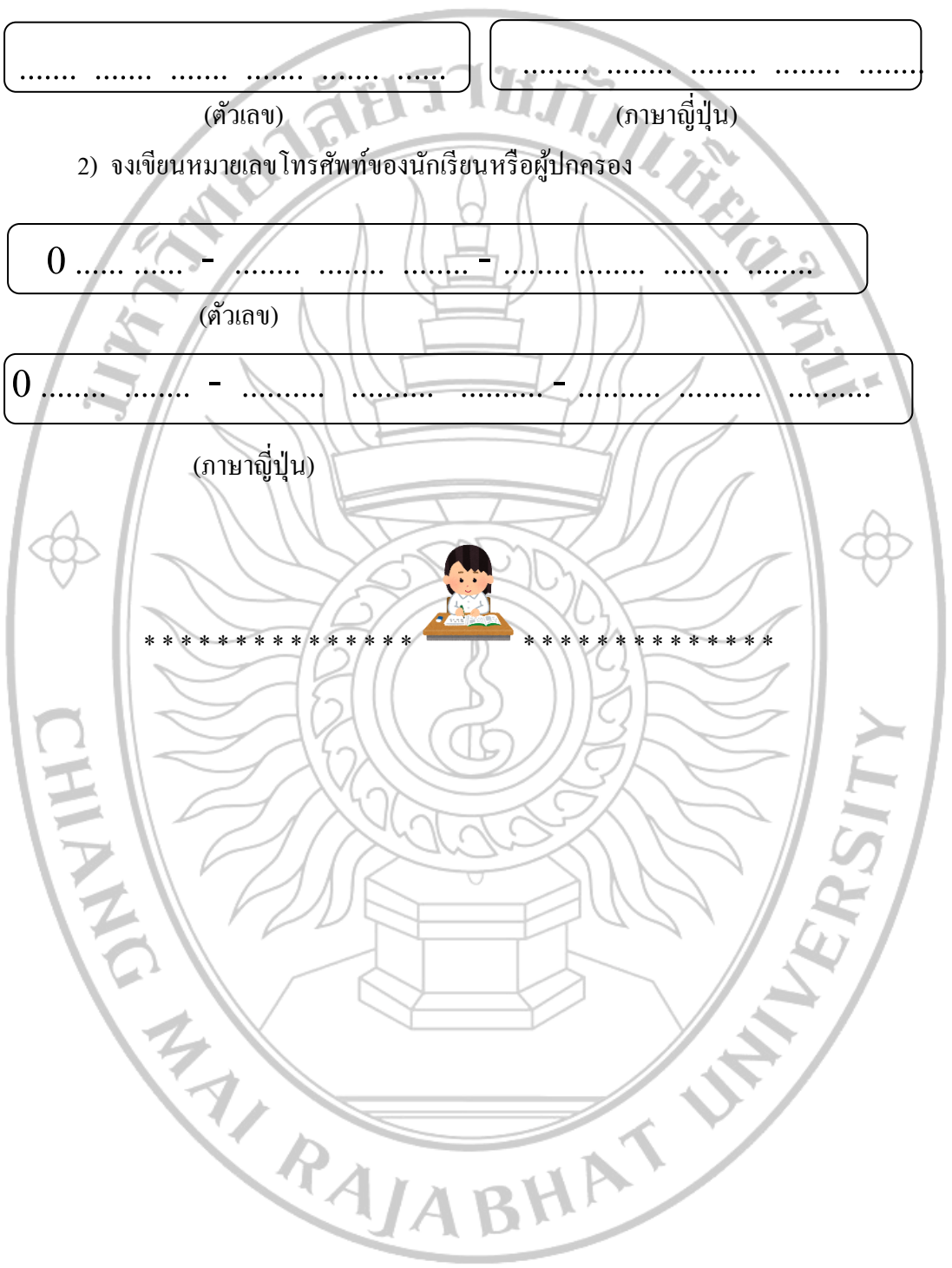
0	-		-		-		-	
---------	---	-------	---	-------	---	-------	---	-------

(ตัวเลข)

0	-		-		-		-	
---------	---	-------	---	-------	---	-------	---	-------

(ภาษาญี่ปุ่น)

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น
โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องหน้าข้อความที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน:**
- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
 - 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
 - 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
 - 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
 - 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านครูผู้สอน					
1. ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคช่วยจำ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน					
2. ครูจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยคละความสามารถอย่างเหมาะสม					
3. ครูให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักเรียนในการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึง					
4. ครูกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้					
5. ครูให้การเสริมแรงโดยการให้รางวัลแก่กลุ่มที่ทำกิจกรรมสำเร็จสูงสุด					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น					
6. ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน					
7. เนื้อหา เทคนิค รูปแบบ ตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน					
8. เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปสู่ยาก					
9. การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
10. นักเรียนได้สื่อสารระหว่างการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกัน					
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน					
12. นักเรียนได้อธิบายความรู้ให้สมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มฟัง					
13. นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน					
14. นักเรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างสมาชิก เช่น การเป็นผู้นำการตัดสินใจ การแก้ปัญหา ฯลฯ					
15. นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนที่ครูกำหนด					
ด้านการวัดและประเมินผล					
16. มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม					
17. มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้					
18. มีการประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียน					
19. ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่ม					
20. การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวสุดารัตน์ สมบัติ
วัน เดือน ปีเกิด	30 มิถุนายน 2532
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 105/45 ถนนรถไฟ ตำบลวัดเกต อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50000
อีเมลแอดเดรส	Sudarat.piangor@gmail.com
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2555 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2558 – ปัจจุบัน นักวิชาการศึกษา (ปฏิบัติการ) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ. 2555 – 2557 ล่ามภาษาญี่ปุ่น บริษัททาคาโนะ (ประเทศไทย) จำกัด นิคมอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน